

รัฐสภาสาร

สัปดาห์ สังคมงาน สำนึกดี ขุขันธ์สาริกา

ปีที่ ๑๕ ฉบับที่ ๙

ปัญหาเรื่องการร่างรัฐธรรมนูญ

สิงหาคม ๒๕๑๐
Legislative Institutional Repository of Thailand

รัฐธรรมนูญประเทศไทย

ทศมาศ มหาราชินี

วารสืบทอดสิ่งหามาสมั่น

สมเด็จพระบรมราชินี

พระราชชาติราชวงศ์

สรวมสวัสดิ์พัฒนา

ทรงพระเจริญยิ่งได้

ปราศจากเภทภัยพาล

ทรงพระเกษมสำราญ

คู่องค์พระปรมินทร์ไท

เฉลิมศรี

นาถเจ้า

ประณต

พรั่งพร้อมถวายพระพร

ยืนนาน

กอบปรก

วิติอยู่

ร่วมเกล้าชาวประชา

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ
ข้าพระพุทธเจ้า “คณะหนังสือรัฐสภาสาร”

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

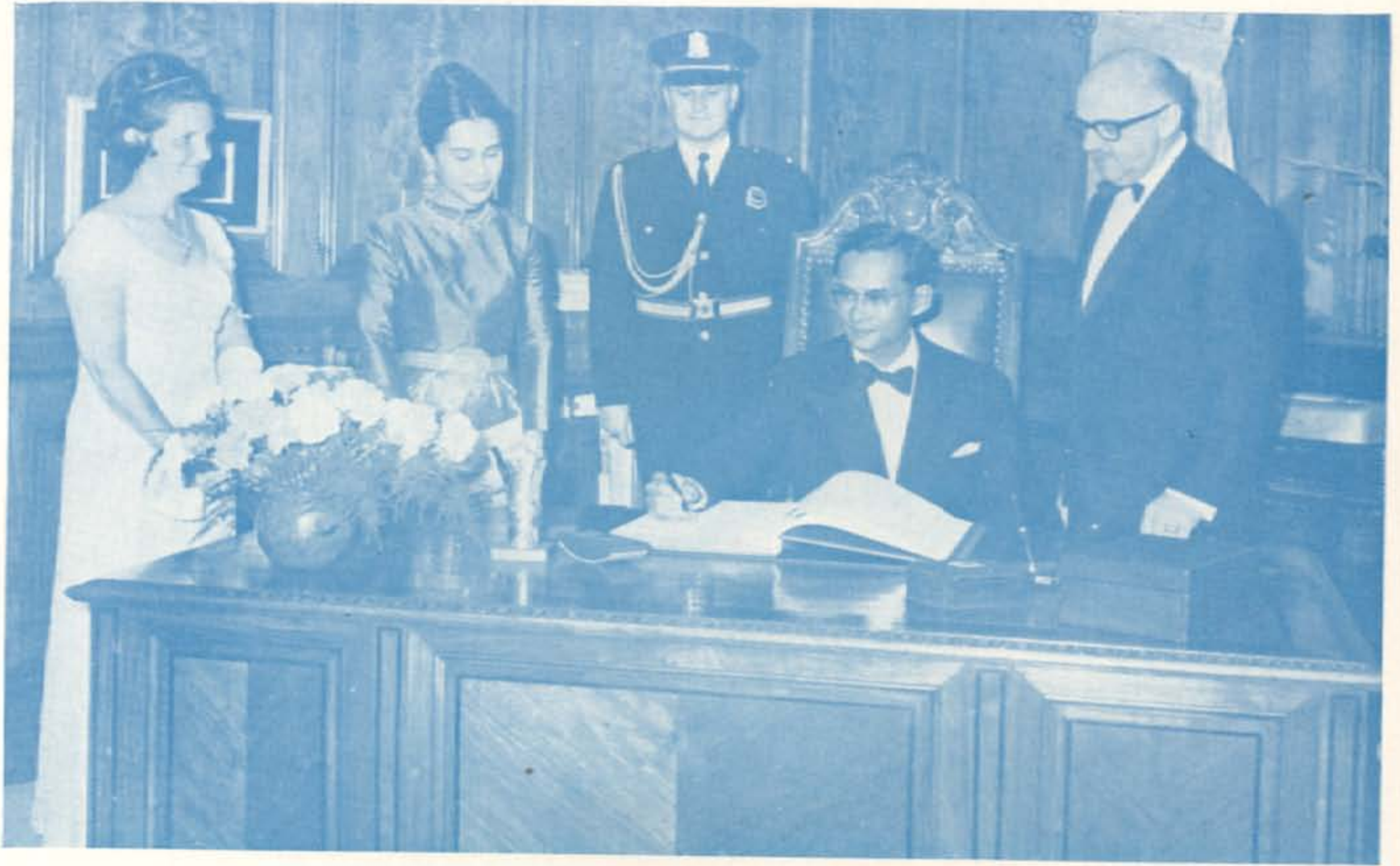

ปกและภาพนี้ – เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตร ศาลาไทย ซึ่งประเทศไทย
ได้จัดสร้างขึ้นสำหรับ “งานนิทรรศการในวาระครบรอบ ๑๐๐ ปี แห่ง แคนาดา” ณ
นครมอนทรีออล ๒๒ มิถุนายน ๒๕๑๐

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

△ เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยม ศาลาเทศบาลนครมอทร้อล ๒๑ มิถุนายน ๒๕๑๐
 ▽ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ข้าราชการและนักเรียนไทยในแคนาดา เพ้าทูลละออง
 รุ่ลพระบาท

LI RT

ชินะ กทริย์ ทาเนน

พืงบนะคนตรรหนี้ คั่วยการให้

Legislative Institutional Repository of Thailand

สำนักงาน อยู่ที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
พระที่นั่งอนันตสมาคม พระนคร

โทร. ๔๗๑๙๒, ๔๗๒๐๕๐ และ ๔๗๓๕๐๐

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เจ้าของ

นายประเสริฐ บัณฑิตกุล
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ผู้อำนวยการ

นายประสิทธิ์ ศรีสุชาติ
รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
รองผู้อำนวยการ

นายประยัตต์ แดงอินทวัฒน์
ผู้จัดการ

นายอาสา ทวีชัยนันต์
บรรณาธิการ ผู้พิมพ์ และผู้โฆษณา

นายชลอ เอี่ยมวัน
ผู้ช่วยบรรณาธิการ

พิมพ์ที่โรงพิมพ์การศาสนา กรมการศาสนา เลขที่ ๓๑๔-๓๑๖

ถนนบำรุงเมือง พระนคร

วัตถุประสงค์

เพื่อเผยแพร่ระบอบประชาธิปไตย
เพื่อเสนอข่าวสารวิชาการในวงงานรัฐสภา
และอื่น ๆ ทั้งภายในและต่างประเทศ

กำหนดออก

เดือนละ ๓ ฉบับ

อัตราค่าบำรุง

๖ เดือน ๓๕ บาท หนึ่งปี ๖๐ บาท

จำหน่ายปลีกฉบับละ ๖ บาท

การเงินและบอกรับ

ส่งเงินล่วงหน้าในนามผู้จัดการที่สำนักงาน
(เช็คไปรษณีย์หรือธนาณัติ โปรดส่งจ่าย

ป.ณ. บางกระบือ)

ส่งเรื่องบำรุง

ส่งบรรณาธิการหรือผู้ช่วย
ที่สำนักงาน

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

ปีที่ ๑๕ ฉบับที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๐

หน้า

ปัญหาเรื่องการร่างรัฐธรรมนูญ	นายทวี บุญยเกษตร	๙
คนแก้กับประสพการณ์	หลวงสัมฤทธิ์วิศวกรรม	๒๕
รัฐธรรมนูญฝรั่งเศส	ดร. สุตมัย ศรีสุข	๒๙
สมัชชาสหประชาชาติกับปัญหาตะวันออกกลาง		๓๙
ข้อสังเกตบางประการในการบริหารสถาบันอุดมศึกษา	สวัสดิ์ สุนทรังษี	๔๓
รัฐบาลตอบคำถามและความเห็นประชาชน		๕๓

งานของสภาร่างรัฐธรรมนูญ

บันทึกการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ (ทำเนียบมติบัญญัติ)

– ครั้งที่ ๒๓๖ ๕๘

– ครั้งที่ ๒๓๗ ๖๑

รายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ (ทำเนียบที่ร่างรัฐธรรมนูญ)

– ครั้งที่ ๔๔ ๖๖

การประชุมคณะรัฐมนตรี	๗๕
ข่าวในพระราชสำนัก	๘๕
เสด็จพระราชดำเนินเยือนสหรัฐอเมริกาและแคนาดา	๙๔
บันทึกข่าว	๑๑๕

แจ้งความโฆษณา

ธนาคารออมสิน	๗
การไฟฟ้านครหลวง	๘
แม่โขง	๒๔
เบียร์ไทยตราสิงห์	๓๘
สหธนาคารกรุงเทพ ฯ จำกัด	๕๑
องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้	๕๒
น้ำมันเอสโซ่	๘๔
บริษัทการบินไทย จำกัด	ปกหลังใน
โรงงานยาสูบ	ปกหลังนอก

Δ

△

บทความ “ปัญหาเรื่องการร่างรัฐธรรมนูญ” โดยท่านรองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ ในฉบับนี้ เป็นบทความที่กล่าวถึง ที่มาและหลักการสำคัญของการร่างรัฐธรรมนูญของไทยแต่ละฉบับ ซึ่งมีหลักการแตกต่างกันไปในแต่ละสมัย แม้ว่าแต่ละฉบับจะได้มีหลักการทั่วไปที่นับว่าที่อยู่ด้วยก็ตาม แต่การที่ได้นำเอาหลักการของรัฐธรรมนูญมาจากตำรับตำราต่างประเทศหรือเลียนแบบต่างประเทศมากเกินไปนั้น หลักการบางอย่างก็ยังไม่เหมาะสมกับภาวะความเป็นอยู่ของประเทศไทยอยู่อีก ฉะนั้น จึงต้องมีการปรับปรุงแก้ไขกันใหม่อยู่เรื่อย ๆ การที่ต้องแก้ไขกันเสมอมา ก็เป็นธรรมดาของประเทศที่เพิ่งมีระบอบรัฐธรรมนูญในระยะเวลาอันสั้น แม้บางประเทศที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยเป็นเวลานานมาแล้ว ก็ยังมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงกันอยู่เสมอ ซึ่งจะเห็นได้ว่าต้องอาศัยทั้งกาลเวลาและภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมด้วยกันทั้งสิ้น เมื่อใดที่ภาวะความเป็นอยู่ของคนไทยเราก้าวขึ้น เช่นในเรื่องการศึกษาของประชาชนก็ถึงขนาดเท่าเทียมกับ

LIART

Legislative Institutional Repository of Thailand

ในประเทศที่มีการปกครองในระบอบรัฐธรรมนูญมา
นานแล้ว การแก้ไขรัฐธรรมนูญของเราก็จะต้องมี
ขึ้นอีกโดยไม่ต้องสงสัย เพื่อให้เป็นไปตามวิวัฒนาการ
ของประชาชนและบ้านเมือง

เมื่อกล่าวถึงการศึกษาโดยเฉพาะการศึกษา
ในสถาบันอุดมศึกษา ยังมีผู้เข้าใจผิด ในสถาบันอุดม
ศึกษา หรือการศึกษาชั้นมหาวิทยาลัยนั้น คุณภาพ
การศึกษา ไม่ได้วัดกันตรงการสอนแต่ในชั้นหรือใน
ห้องเรียนอย่างเดียว. ไม่ใช่ว่าผู้สอนแต่ละคนสอน
ในชั้นได้ดีแล้ว จะทำให้การศึกษาในมหาวิทยาลัย
มีคุณภาพดีก็หาไม่ คุณภาพการศึกษาในมหาวิทยา
ลัยหนึ่ง ๆ วัดกันตรงที่วามหาวิทยาลัยนั้น ๆ ได้ส่ง
เสริมให้มีแนวปรัชญา ทฤษฎีและกฎเกณฑ์ใหม่ ๆ
ในวิชาการต่าง ๆ ทั้งในทางวิทยาศาสตร์ และสังคม
ศาสตร์ เกิดขึ้นมากเพียงใด การส่งเสริมให้เกิดมีสิ่ง
ต่าง ๆ ที่กล่าว จะทำได้โดยส่งเสริมให้ทั้งผู้สอนและ
นักศึกษาวิเคราะห์กันกว่าทดลอง และวิจัยปัญหาอยู่
เป็นนิตย์ และพร้อมที่จะเผยแพร่เพื่อเป็นบริการแก่
สังคมและประเทศชาติด้วย จึงจะเรียกว่าเป็นการ
ศึกษาในชั้นมหาวิทยาลัย จากหัวข้อ แนวพิจารณาใน
การส่งเสริมคุณภาพการ บริหารสถาบันอุดมศึกษา
ในประเทศไทย ในบทความ เรื่อง การบริหาร
สถาบันอุดมศึกษา ตอนจบ โดย ดร. สวัสดิ์
สุคนธ์รังษี ในฉบับนี้เป็นเรื่องที่น่าสนใจอยู่มาก ท่าน
ที่สนใจจะอ่านได้ฉบับนี้แล้ว

Δ

เพื่อตอบแทนประชาชน ที่ได้มอบความ
ไว้วางใจให้กับธนาคารออมสิน ด้วยการนำ
เงินมาฝากกันมากยิ่งขึ้น

ธนาคารออมสิน จึงได้เพิ่มดอกเบี้ยเงิน
ฝากประจำ จากร้อยละ ๓ เป็นร้อยละ ๕ ต่อปี
ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๐๘ เป็นต้นไป

LIRT

ตัดปัญหาเรื่องการ

UP
DOWN

บันได

หันมาใช้ลิฟท์
“ซินด์เลอร์”

กรไฟฟ้านครหลวง

ผู้แทนจำหน่าย

วิห.22000

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

ปัญหาเรื่องการร่างรัฐธรรมนูญ

โดย นายทวี บุญยเกษตร

รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ

△

ในขณะนี้ผู้สนใจในเรื่องรัฐธรรมนูญกันมาก เช่นว่าจะมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญจริงหรือไม่ บ้างก็สงสัยว่ารัฐธรรมนูญจะออกมาในรูปใด บ้างก็ถามกันว่ารัฐธรรมนูญจะคลอดเมื่อใด อะไรเหล่านี้เป็นต้น ความสนใจของประชาชนคนไทยในเรื่องนี้แสดงให้เห็นถึงการตื่นตัวในความเป็นประชาธิปไตยและความรู้สึกนึกคิดและความสำคัญในสิทธิเสรีภาพของประชาชนคนไทยในการปกครองตาม ระบอบ รัฐธรรมนูญ อันเป็น ลักษณะของคนในประเทศเสรีประชาธิปไตยทั้งหลาย

ในฐานะที่ข้าพเจ้าเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ประเภทที่ ๒) มานับตั้งแต่เริ่มแรกที่ประเทศไทยได้มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญ ก็ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๗๕ เป็นต้นมา และขณะนี้ก็ยังเป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญอยู่ จึงมีผู้สนใจในเรื่องรัฐธรรมนูญมาสอบถามข้าพเจ้าเนื่อง ๆ และต่างแสดงข้อข้องใจต่าง ๆ นานา บางท่านก็สงสัยว่ารัฐธรรมนูญของประเทศอื่นนั้นเขามีหลักการอย่างไรและผิด แผลกแตก ต่างกับของเราอย่างไร และบ้างก็สงสัยว่าการร่างรัฐธรรมนูญนั้นเราจะเขียนคราวเดียวครั้งเดียวอย่าให้ต้องแก้ไขกันบ่อย ๆ ไม่ได้หรือ และบ้างก็อยากทราบว่าหลักการของรัฐธรรมนูญโดยทั่ว ๆ ไปนั้นมีอยู่อย่างไร ทำไมเมื่อก่อนนี้เราจึงไม่เห็นต้องแก้ไขและต้องยุ่งเหยิงด้วยเรื่องการแก้ไขเหมือนอย่างในปัจจุบันเลย และในประเทศอื่น ๆ นั้นเขามีเรื่องยุ่ง ๆ ต้องแก้แล้วแก้อีกอย่างของเราหรือเปล่า ข้าพเจ้าจึงขอถือโอกาสคุยกับท่านถึงเรื่องความเป็นมาของรัฐธรรมนูญของประเทศไทยตั้งแต่เริ่มแรกสักเล็กน้อยเพื่อเป็นความรู้

ความจริงคำว่า “รัฐธรรมนูญ” นี้เพิ่งจะเป็นศัพท์ที่ใช้กันแพร่หลายเมื่อประมาณ ๓๐ ปีเศษมานี้เอง เพราะคำนี้เป็นคำค่อนข้างใหม่สำหรับคนไทยที่ไม่ใช่นักนิติศาสตร์ หรือนักรัฐศาสตร์ แต่ก่อนนี้เราไม่เคยได้ยินคำว่า “รัฐธรรมนูญ” กันเลย และแม้เมื่อตอน

LIRIT

ประกาศใช้รัฐธรรมนูญใหม่ ๆ ในปี พ.ศ. ๒๔๗๕ ก็ยังมีคนเป็นจำนวนมากไม่ทราบเสีย ทั่วว่า รัฐธรรมนูญ คืออะไร บางคนก็ว่ารัฐธรรมนูญเป็นคนเป็นผู้มีบุญหนักศักดิ์ใหญ่ เสียด้วยซ้ำไป หากจะอธิบายกันอย่างง่าย ๆ และสั้น ๆ แล้ว รัฐธรรมนูญก็คือ “กฎหมาย สูงสุดเกี่ยวกับการจัดวางระเบียบการปกครองประเทศ” นั้นเอง และประเทศที่มีรัฐธรรมนูญ ใช้นี้ก็ต้องเป็นประเทศที่มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เพราะประเทศประชาธิปไตยนั้นถือว่า อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนในประเทศ และเมื่อประชาชนพลเมือง เป็นเจ้าของประเทศแล้วก็จำเป็นต้องวางระเบียบแบบแผนการปกครองประเทศด้วย เช่น การแบ่งอำนาจหน้าที่ การกำหนดสิทธิและหน้าที่ของประชาชนพลเมือง การกำหนด ทั่วยุคคลผู้ใช้อำนาจแทนราษฎร การกำหนดวิธีปฏิบัติในการบริหารประเทศ ฯลฯ เหล่านี้ เป็นกัน ซึ่งระเบียบการเหล่านี้แหละที่ได้ถูกรวบรวมประมวลขึ้นไว้ ความเป็นกฎหมาย สูงสุดสำหรับใช้ปกครองประเทศเรียกว่า “รัฐธรรมนูญ”

เมื่อก่อนที่ประเทศไทยจะได้มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยนั้น เราไม่เคย มีรัฐธรรมนูญใช้ เพราะในครั้งกระนั้นประเทศไทยมีการปกครองในระบอบสมบูรณาญา- สิทธิราชย์ คือมีพระมหากษัตริย์อยู่เหนือกฎหมาย พระบรมราชโองการใด ๆ ของพระมหา- กษัตริย์แต่ครั้งก่อนนั้นย่อมถือเสมือนหนึ่งว่าเป็นกฎหมายได้ทั้งสิ้น หรือจะกล่าวหาว่าพระ- บรมราชโองการทุกฉบับเป็นกฎหมายก็ไม่ผิด เพราะพระมหากษัตริย์ในสมัยนั้นทรงไว้ซึ่ง พระราชอำนาจสิทธิ์ขาด คือทรงตรากฎหมายออกใช้บังคับด้วยพระองค์เอง ทรงแต่งตั้ง และถอดถอนข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ด้วยพระองค์เองตามพระราชอัธยาศัย ทรงวางนโยบาย การปกครองประเทศเอง กล่าวอย่างง่าย ๆ ก็ทรงมีพระราชอำนาจสิทธิ์ขาดในการบริหาร ราชการแผ่นดินแต่พระองค์เดียว ครั้นในวันที่ ๒๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๕ พระบาท- สมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ จึงได้ทรงพระ- กรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานธรรมนูญการปกครองประเทศขึ้นเป็นฉบับแรก เรียกว่า “พระราชบัญญัติธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว พุทธศักราช ๒๔๗๕” โดย มีพระราชประสงค์ที่จะให้ใช้เป็นกฎหมายสำหรับปกครองบ้านเมือง และจัดให้มีการวาง- ระเบียบการปกครองประเทศขึ้นตามแบบฉบับของนานาอารยประเทศที่มีการปกครองใน

LIRT

ระบอบประชาธิปไตยทั้งหลาย ซึ่งหลักการของธรรมนูญการปกครองฉบับนี้ก็ได้เลียนแบบมาจากรัฐธรรมนูญของประเทศอังกฤษและฝรั่งเศสเป็นส่วนใหญ่ ในธรรมนูญการปกครองฉบับนี้ได้บัญญัติไว้อย่างแจ่มชัดว่า อำนาจอิสระของประเทศเป็นของราษฎรและให้มีบุคคลและคณะบุคคลเป็นผู้ใช้อำนาจแทนราษฎร คือ พระมหากษัตริย์ สมาชิกแทนราษฎร คณะรัฐมนตรี และศาล

รัฐธรรมนูญของเราทุกฉบับนับตั้งแต่ฉบับแรกคือ พระราชบัญญัติธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว พ.ศ. ๒๔๗๕ เป็นต้นมาจนถึงฉบับที่กำลังใช้อยู่ในปัจจุบันคือ ธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๐๒ ได้แยกอำนาจการปกครองออกเป็น ๓ ฝ่ายคือ

๑. อำนาจฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายหนึ่ง
๒. อำนาจบริหาร ฝ่ายหนึ่ง และ
๓. อำนาจตุลาการ อีกฝ่ายหนึ่ง

การแยกอำนาจเช่นนี้เป็นหลักของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยโดยผู้เป็นประมุขของประเทศเป็นคนใช้อำนาจปกครองแทนราษฎร สำหรับประเทศไทยซึ่งมีพระมหากษัตริย์เป็นองค์พระประมุข พระองค์จึงทรงใช้อำนาจเหล่านี้ แต่แทนที่พระองค์จะทรงรับราชการระบอบการปกครองแต่พระองค์เดียวและด้วยพระองค์เอง รัฐธรรมนูญจึงได้บัญญัติให้พระองค์ทรงใช้อำนาจต่าง ๆ ดังนี้คือ

๑. ทรงใช้อำนาจนิติบัญญัติ เกี่ยวกับการตราพระราชกำหนดกฎหมายรวมทั้งควบคุมนโยบายการปกครองประเทศซึ่งรัฐบาลได้แถลงไว้ต่อสภา ทางรัฐสภา
๒. ทรงใช้อำนาจบริหารราชการบ้านเมือง ทางคณะรัฐมนตรี และ
๓. ทรงใช้อำนาจในการพิพากษารรคดี หรือที่เรียกว่าอำนาจตุลาการ ทางศาลสถิตยุติธรรมที่ตั้งขึ้นโดยพระราชกำหนดกฎหมาย

การกระจายอำนาจในการบริหารประเทศออกเป็น ๓ ฝ่ายเช่นนี้ เป็นหลักการของการปกครองในระบอบรัฐธรรมนูญของประเทศประชาธิปไตยทั่วไป แต่ประเทศเสรีประชาธิปไตยนั้นก็ยังแบ่งออกได้เป็น ๓ จำพวกคือ

LIRT

๑. ประเทศที่มีพระมหากษัตริย์เป็นองค์พระประมุข จำพวกหนึ่งเช่น ประเทศอังกฤษ ประเทศเบลเยียม ประเทศเดนมาร์ก ประเทศญี่ปุ่น ประเทศฮอลแลนด์ ประเทศไทย เป็นต้น

๒. ประเทศที่มีประธานาธิบดีเป็นประมุข ทำหน้าที่คล้ายพระมหากษัตริย์แต่มีการเลือกตั้งทุก ๆ สี่ปีหรือห้าปีหรือตามแต่ที่รัฐธรรมนูญของเขาจะกำหนดไว้ จำพวกหนึ่งเช่น ประเทศเยอรมันตะวันตก ประเทศออสเตรีย ประเทศฝรั่งเศส ประเทศตุรกี เป็นต้น

๓. ประเทศที่มีประธานาธิบดีเป็นประมุขแต่ทำหน้าที่เป็น นายกรัฐมนตรีด้วยในตัว อีกจำพวกหนึ่งเช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศฟิลิปปินส์ เป็นต้น

สำหรับประเทศไทยนั้นจัดอยู่ในจำพวกเสรีประชาธิปไตยจำพวกที่ ๑ ก็มีพระมหากษัตริย์เป็นองค์พระประมุข สำหรับรัฐธรรมนูญของประเทศไทยนั้น เนื่องจากเราไม่เคยมีรัฐธรรมนูญใช้มาก่อน ฉะนั้นเมื่อเราจะร่างรัฐธรรมนูญขึ้นใช้เองจึงจำเป็นต้องอาศัยรัฐธรรมนูญของประเทศประชาธิปไตยอื่น ๆ มาเป็นตัวอย่างเช่น ของประเทศอังกฤษ ประเทศฝรั่งเศส ประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศประชาธิปไตยอื่น ๆ ในทวีปยุโรป เป็นต้น แต่การที่เราจะเอาแบบของประเทศหนึ่งมาใช้อีกประเทศหนึ่งนั้นมิได้เป็นผลดีเสมอไป ตรงกันข้ามอาจเป็นผลเสียก็ได้ เพราะประเทศหนึ่ง ๆ มีความเป็นอยู่ไม่เหมือนกัน ประชาชนพลเมืองของแต่ละประเทศก็ผิดกัน คือผิดกันทั้งในพื้นฐานความรู้ ผิดกันทั้งในขนบธรรมเนียมประเพณี ผิดกันทั้งในนิสัยใจคอ ผิดกันทั้งในภูมิธรรมและจิตใจของทีวาก็สำหรับคน ๆ หนึ่งแต่อาจไม่คิดสำหรับคนอื่นคนหนึ่งก็ได้ สิ่งที่ทำประโยชน์ได้ดีในประเทศหนึ่ง แต่อาจเสียประโยชน์ในอีกประเทศหนึ่งก็ได้ อุปมาเช่นเดียวกับเสื้อหรือกางเกง จะให้คนทุก ๆ คนใช้ด้วยกันนั้นย่อมไม่ได้เพราะมันอาจโตไป หรือเล็กไป เช่นนี้ เป็นต้น ฉะนั้นหลักการต่าง ๆ ในรัฐธรรมนูญการปกครองที่เราเห็นว่าเขาใช้ได้ดีในประเทศหนึ่งหรือในหลายประเทศ เราก็ลอกเอามาบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญของเรา แต่ครั้นเอามาใช้แล้วกลับปรากฏว่าไม่ได้ผล ทั้งนี้ไม่ใช่เพราะหลักการของเขาไม่ดี แต่อาจเป็นเพราะว่ากาลเวลายังไม่ถึง คือเราอาจเอามาใช้ก่อนเวลาอันควรก็ได้ ทั้งนี้เพราะการศึกษาของ

LIRT

ประชาชนของเราและความเป็นอยู่ของพลเมืองของเรายังผิดกว่าของเขามากในขณะนี้ และ
 ด้วยเหตุนี้เองเราจึงต้องปรับปรุงแก้ไขอยู่บ่อย ๆ แม้ในต่างประเทศที่เราเห็นว่าเจริญแล้ว
 ก็ตาม เขาก็ได้มีการปรับปรุงแก้ไขรัฐธรรมนูญของเขาหลายครั้งหลายหนมาแล้วเหมือนกัน
 ไม่มีประเทศใดในโลกนี้ที่จะร่างรัฐธรรมนูญขึ้นมาเพียงฉบับเดียวก็ใช้ได้ตลอดกาล ตัวอย่าง
 เช่นประเทศอังกฤษเป็นต้นซึ่งเรารู้กันว่าเป็น ประเทศเจ้าตำรับในการ ปกครองในระบอบ
 รัฐธรรมนูญ เขาได้เริ่มปกครองด้วยระเบียบรัฐสภามากกว่า ๗๐๐ ปี แต่เป็นรัฐธรรมนูญที่
 ไม่ได้เขียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ในระยะต้น ๆ ของการปกครองในระบอบนี้ประเทศ
 อังกฤษก็ได้ประสบความยากลำบากและอุปสรรคนานาประการ เช่นมีการปฏิวัติ มีการทำ
 สงครามรบพุ่งระหว่างชนชาติเดียวกัน กว่าการปกครองโดยระบบรัฐสภาของประเทศ
 อังกฤษจะราบรื่นก็ต้องใช้เวลานานนับตั้งร้อยปี ประเทศฝรั่งเศสก็ได้มีรัฐธรรมนูญใช้เมื่อ
 ปี พ.ศ. ๒๓๓๔ เรียกว่าสาธารณรัฐที่ ๑ แต่แล้วประเทศฝรั่งเศสก็ต้องเผชิญต่อมรสุม
 ทางการเมืองหลายครั้ง กลับไปกลับมาระหว่างสาธารณรัฐกับสมบูรณาญาสิทธิราชย์ จนปี
 พ.ศ. ๒๔๑๓ ก็ประมาณ ๑๕๗ ปีมานี้เอง ประเทศฝรั่งเศสจึงกลับมาเป็นประเทศ
 สาธารณรัฐในระบอบประชาธิปไตยใหม่ มีรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดสำหรับปกครอง
 ประเทศ แต่กระนั้นก็ยังได้ถูกปรับปรุงแก้ไขมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๐ ครั้ง ในขณะนี้ประเทศ
 ฝรั่งเศสอยู่ในสาธารณรัฐที่ ๔ ประเทศสหรัฐอเมริกาได้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญของเขา
 มาแล้วจนถึงบัดนี้ถึง ๒๒ ครั้งในช่วงระยะเวลา ๑๗๖ ปีที่เขาปกครองประเทศในระบอบประชา
 ธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญ ฉะนั้นจะเห็นได้ว่ารัฐธรรมนูญของทุกประเทศประชาธิปไตย
 ในโลกนี้กว่าจะสมบูรณ์เรียบร้อยก็ทำได้ผ่านการเปลี่ยนแปลงแก้ไขมาแล้วประเทศละหลาย ๆ
 ครั้งด้วยกันทั้งนั้น แม้ประเทศฝรั่งเศสเองก็ได้มีการปรับปรุงแก้ไขกันอีกเมื่อไม่กี่ปีมานี้เอง
 ภายหลังที่นายพลชาลส์ เดอโกล ขึ้นเถลิงอำนาจเป็นประธานาธิบดี เพราะหากว่าไม่แก้ไข
 ปรับปรุงแล้วก็จะถึงกับมีศึกกลางเมืองเกิดขึ้นในประเทศฝรั่งเศสได้ ด้วยเหตุว่าในรัฐ
 ธรรมนูญของฝรั่งเศสนั้นได้บัญญัติไว้ว่า นายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีของเขาต้องแต่งตั้ง
 จากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และก่อนที่รัฐบาลจะเข้าบริหารประเทศได้ก็จะต้องได้รับ
 ความไว้วางใจจากรัฐสภาเสียก่อน แบบเดียวกับของเรา (หรือจะกล่าวให้ถูกต้องก็เราเลียนแบบ

มาจากของเขา) แต่แล้วก็ไม่เป็นผล คือรัฐบาลต้องล้มลุกคลุกคลาน ชาติเสถียรภาพ เพราะในประเทศฝรั่งเศสมีพรรคการเมืองมากพรรคด้วยกัน การแก่งแย่งชิงอำนาจกัน ระหว่างพรรคจึงเป็นเหตุให้ต้องเปลี่ยนรัฐบาลอยู่บ่อย ๆ บางรัฐบาลเป็นได้ไม่กี่วันก็ต้องลาออกไป บางรัฐบาลเป็นได้เพียงวันเดียวก็ถูกสมาชิกสภาลงคะแนนเสียงไม่ไว้วางใจต้องลาออกไปเช่นนี้ก็มี ปีเดียวประเทศฝรั่งเศสมีรัฐบาลถึงหลายคณะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภายหลังมหาสงครามโลกครั้งที่ ๒ นี้ ภัยเหตุนี้เองนายพลเคอโกล จึงต้องยึดอำนาจทำการปฏิวัติ เพื่อยับยั้งสงครามกลางเมืองและทำการปรับปรุงแก้ไขรัฐธรรมนูญของเขาเสียใหม่ จนประเทศฝรั่งเศสในขณะนี้ได้ถูกจัดเข้าอยู่ในสาธารณรัฐที่ ๕ ความจริงนั้นรัฐธรรมนูญทุกฉบับและของทุกประเทศก็จักว่าดีด้วยกันทั้งนั้น เพราะเขียนขึ้นเพื่ออุดมการณ์ด้วยคณะบุคคลหลายความคิดหลายความเห็น แต่ที่เราเห็นว่ายังไม่ดีพอหรือยังไม่ได้นั้นหาได้อยู่ที่หลักการในรัฐธรรมนูญไม่ แต่อยู่ที่ตัวบุคคลคือผู้ปฏิบัติมักพยายามหาทางเลี้ยวบ้าง หาทางออกเพื่อแสวงหาอำนาจและอิทธิพลในเมื่อรัฐธรรมนูญมีช่องโหว่บ้าง ฉะนั้นจึงต้องมีการแก้ไขกันอยู่บ่อย ๆ เพื่อให้เหมาะกับฐานะของประเทศและพื้นฐานความรู้และความเป็นอยู่ของบุคคลในประเทศ ที่เราเห็นว่าในประเทศอื่นโดยเฉพาะอย่างยิ่งก็ประเทศประชาธิปไตยในทวีปยุโรปเขาไม่ยุ่งเหยิงเหมือนอย่างของเรานั้น ก็เพราะเขาผ่านการยุ่งเหยิงมาก่อนเรานานมาแล้ว เมื่อเขาเริ่มใช้รัฐธรรมนูญใหม่ ๆ เขาก็ต้องประสบกับอุปสรรค ต้องเปลี่ยนแปลงแก้ไขรัฐธรรมนูญของเขาอย่างเดียวกับของเราเหมือนกัน โประอย่าลืมว่าประเทศประชาธิปไตยที่เจริญแล้วเช่นประเทศอังกฤษนั้นเขาเริ่มมีรัฐธรรมนูญมาก่อนเรานับด้วยร้อย ๆ ปี แต่ประเทศไทยเพิ่งมีรัฐธรรมนูญใช้เมื่อไม่กี่ปีมานี้เอง คือเมื่อประมาณ ๓๔ ปีเศษเท่านั้นเอง จะให้เหมือนกับเขาได้อย่างไร ข้าพเจ้าได้กล่าวมาแล้วว่าความยุ่งเหยิงต่าง ๆ ที่เป็นอยู่นี้เป็นเรื่องของคน หาใช่เรื่องของรัฐธรรมนูญไม่ เมื่อเราแก้คนเข้าหารัฐธรรมนูญไม่ได้ เราก็ต้องแก้รัฐธรรมนูญเข้าหาคนก่อน เพื่อให้เหมาะสมกัน ซึ่งด้วยวิธีการเช่นนี้ รัฐธรรมนูญที่เรากำลังร่างอยู่นี้ทำอย่างไรเสียก็จะต้องมีการแก้ไขปรับปรุงกันใหม่อีกในเมื่อคนไทยได้รับการศึกษาคิดถึงขนาดแล้ว และมีความเข้าใจในเรื่องการปกครองในระบอบประชาธิปไตยโดยมีรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดสำหรับใช้ปกครองประเทศแล้ว

LIRT

ก่อนที่จะเข้าพิจารณาจะได้อธิบายถึงเรื่องปัญหาการร่างรัฐธรรมนูญของเราในปัจจุบัน ข้าพเจ้าขอถือโอกาสบรรยายถึงความเป็นมาของการร่างรัฐธรรมนูญฉบับก่อน ๆ ไว้เสียด้วย เพื่อท่านจะได้มีความเข้าใจเรื่องได้ดีขึ้น

นับตั้งแต่ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว พุทธศักราช ๒๔๗๕ อันเป็นฉบับแรกเป็นต้นมาจนถึงปัจจุบันนี้ เราได้มีรัฐธรรมนูญประกาศใช้รวมทั้งสิ้น ๗ ฉบับ (ไม่นับฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติมเล็ก ๆ น้อย ๆ) พระราชบัญญัติธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว พ.ศ. ๒๔๗๕ ซึ่งถือได้ว่าเป็นรัฐธรรมนูญฉบับแรกของประเทศไทยนั้น พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ ได้พระราชทานแก่ปวงชนชาวไทยเพื่อให้ใช้เป็นระเบียบปกครองประเทศ เป็นการชั่วคราว เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๕ และได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและแต่งตั้งคณะรัฐมนตรีเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก็ได้มีการตั้งกรรมการร่างรัฐธรรมนูญฉบับถาวรขึ้นเป็นจำนวน ๙ คน มีพระยามโนปกรณนิติธาดา นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ เมื่อคณะกรรมการได้ร่างรัฐธรรมนูญขึ้นเสร็จเรียบร้อยแล้วก็ได้นำเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อให้อภิปรายรับหลักการตามระเบียบ ครั้นเมื่อสภาฯ ได้รับหลักการแห่งร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้แล้ว สภาฯ ก็ได้ตั้งกรรมาธิการขึ้นพิจารณาในรายละเอียดทั้งเช่นกฎหมายธรรมดา แต่สภาฯ ได้ลงมติให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกคนเป็นกรรมาธิการเรียกว่า “กรรมาธิการเต็มสภา” เพื่อพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญนี้เกี่ยวกับการตรวจแก้และแปรญัตติ แล้วก็พิจารณาในวาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ตามระเบียบต่อไป สภาฯ เริ่มพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญนี้ตั้งแต่วันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๗๕ และได้มีการประชุมกันทุก ๆ วันจนถึงวันที่ ๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๗๕ รวมเวลาการพิจารณา ๕ วันเต็ม ๆ (รัฐธรรมนูญฉบับนี้มีอยู่ด้วยกันทั้งสิ้น ๖๘ มาตรา) จึงแล้วเสร็จและผ่านการพิจารณาในวาระที่ ๓ ลงมติให้นำร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธยประกาศใช้เป็นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พ.ศ. ๒๔๗๕ ได้ในวันวันที่ ๑๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๗๕ ก็ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พ.ศ. ๒๔๗๕ นี้ให้เป็นกฎหมายใช้ปกครองประเทศ แทนพระราชบัญญัติธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว พ.ศ. ๒๔๗๕ อันเป็น ฉบับชั่วคราว รวมเวลาที่พระราชบัญญัติธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว พ.ศ. ๒๔๗๕ ใช้บังคับอยู่เป็นเวลา ๕ เดือนกับ ๑๖ วัน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พ.ศ. ๒๔๗๕ นี้มีหลักการใหญ่คล้ายกับ พระราชบัญญัติธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยาม พ.ศ. ๒๔๗๕ คือ ได้มีบัญญัติไว้อย่าง แจ่มชัดว่า อำนาจอธิปไตยมาจากปวงชนชาวไทย โดยมีพระมหากษัตริย์เป็นองค์พระ ประมุขของประเทศ แต่พระมหากษัตริย์จะทรงใช้พระราชอำนาจได้ก็ภายใต้เงื่อนไขแห่ง บทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ คือทรงใช้อำนาจนิตินบัญญัติทางสภาผู้แทนราษฎร ทรงใช้อำนาจ บริหารทางคณะรัฐบาล และทรงใช้อำนาจตุลาการทางศาลที่จัดตั้งขึ้นโดยกฎหมาย และ บรรดาบทกฎหมาย พระราชหัตถเลขา และพระบรมราชโองการใด ๆ อันเกี่ยวกับราชการ แผ่นดิน จะต้องมีการขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อรับสนองพระบรมราชโองการรับผิดชอบ เพราะตามหลักของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยโดยพระมหากษัตริย์เป็นประมุขของ ประเทศนั้น พระเจ้าแผ่นดินไม่ต้องทรงรับผิดชอบในกิจการบ้านเมืองใด ๆ ทั้งสิ้น แต่ รัฐบาลจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบแทน เพราะฉะนั้นตามหลักในรัฐธรรมนูญโดยทั่วไปเขาจึง บังคับให้รัฐบาลเป็นผู้รับผิดชอบแทน ดังนั้นรัฐมนตรีคนหนึ่งจึงต้องเป็นผู้ลงนามรับสนอง พระบรมราชโองการ และด้วยเหตุนี้เองในประเทศอังกฤษจึงมีคำพูดกันอยู่เสมอว่า พระเจ้าแผ่นดินทรงกระทำอะไรไม่ผิดคือ "The King can do no wrong" นอกจากนั้นแล้ว ในรัฐธรรมนูญนั้นยังได้บัญญัติไว้อีกด้วยว่า พระมหากษัตริย์ทรงเป็นที่เคารพสักการะ ผู้ใด จะละเมิดมิได้ ทั้งองค์พระมหากษัตริย์จะต้องเป็นพุทธมามกะ จะทรงนับถือศาสนาอื่นใด นอกจากพระพุทธศาสนาไม่ได้ แต่ในขณะเดียวกันพระองค์จะต้องเป็นองค์อัครศาสนูปถัมภก ด้วย ทั้งนี้เพราะรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้ให้ความเสมอภาคแก่คนไทยทุกคนไม่ว่าจะเป็นเหล่า กษัตริย์หรือศาสนาใด ๆ จะอยู่ในความคุ้มครองของรัฐธรรมนูญฉบับนี้เสมอเหมือนกันหมด เมื่อเป็นดังนั้นคนไทยทุกคนจึงมีสิทธิเสรีภาพที่จะเลือกนับถือกับศาสนาใด ๆ ก็ได้ทั้งสิ้น และ ด้วยเหตุนี้เององค์พระมหากษัตริย์จึงต้องทรงเป็นองค์อุปถัมภ์ทุกศาสนาไปหมด ซึ่งหลัก

การในข้อนี้ นับว่าดีมาก แสดงให้เห็นถึงความไม่รังเกียจเคียดแค้นและแบ่งชั้นวรรณะในหมู่คนไทยด้วยกัน นอกจากนั้นแล้วยังได้บัญญัติไว้เกี่ยวกับการสืบราชสมบัติอีกด้วยว่า ให้ถือปฏิบัติตามกฎหมายที่ตราว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์ พ.ศ. ๒๔๖๗ แต่ทั้งนี้จะต้องประกอบด้วยความเห็นชอบของสภาผู้แทนราษฎร และในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ก็ได้อำนาจไว้เหมือนกันกับในพระราชบัญญัติธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว พ.ศ. ๒๔๗๕ ว่า พระบรมวงศานุวงศ์ตั้งแต่ชั้นหม่อมเจ้าขึ้นไป โดยกำเนิดก็ตาม หรือโดยการแต่งตั้งก็ตาม ย่อมดำรงอยู่ในฐานะเหนือการเมือง คือจะเล่นการเมืองไม่ได้ ทั้งนี้เพราะการเล่นการเมืองนั้นเวลาโฆษณาหาเสียงเพื่อทำการเลือกตั้งเป็นผู้แทนราษฎร ผู้รับเลือกตั้งทุกคนจะต้องออกโฆษณาหาเสียงด้วยการแสดงปาฐกถาด้วยใช้การมต่าง ๆ ทักตักกันเพื่อชักจูงใจให้ผู้ฟังให้เชื่อถือและเห็นชอบคล้อยตามกับนโยบายที่ตนแถลง เห็นว่าตนหรือพรรคของตนมีนโยบายเกี่ยวกับการบริหารประเทศอย่างไร หากตนได้รับเลือกให้เข้านั่งในสภาผู้แทนราษฎรแล้วตนมีนโยบายอย่างไร หรือเมื่อตนสามารถได้มาเป็นรัฐบาลตนมีนโยบายที่จะบริหารประเทศทำให้ชาติบ้านเมืองเจริญได้อย่างไร โดยปรกติในการหาเสียงนั้นผู้หาเสียงจะต้องหาทางโฆษณาทั้หม่อมอีกฝ่ายหนึ่งเสมอ บางทีก็ด้วยการใช้คำพูดปรักปรำหรือใส่ไคล้กันอันอาจเป็นถ้อยคำที่รุนแรง ฉะนั้นหากมีเจ้านายเชื้อพระวงศ์ทรงเล่นการเมืองกับเขาคั้วแล้วก็ต้องออกโฆษณาหาเสียง และอาจต้องถูกบริภาษ ถูกกล่าวร้าย บ้ายสีใส่ไคล้ หรือถูกกล่าวเปรียบเปรยตามลักษณะของการโฆษณาหาเสียงอันจะเป็นการกระทบกระเทือนต่อเกียรติยศชื่อเสียงและความเป็นพระราชนวงศ์ได้ ซึ่งจะทำให้พระบรมวงศานุวงศ์ต้องมาเถลือกกัลลวกับคำกล่าวร้ายป้ายสีและคำพูดที่หยาบช้ำโดยมิบังควร ฉะนั้นเพื่อป้องกันมิให้เรื่องเช่นนั้นเกิดขึ้น จึงได้มีบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ว่า พระบรมวงศานุวงศ์ตั้งแต่ชั้นหม่อมเจ้าขึ้นไปเล่นการเมืองไม่ได้

นอกจากในหมวดที่บัญญัติไว้ในเรื่องพระมหากษัตริย์แล้ว ยังได้บัญญัติในเรื่องสิทธิและหน้าที่ของประชาชนชาวไทยอีกด้วยว่า คนไทยทุกคนย่อมมีสิทธิเสมอกันในกฎหมาย ฐานันดรศักดิ์โดยกำเนิดก็ดี โดยการแต่งตั้งก็ดี หรือโดยประการอื่นใดก็ดี จะไม่กระทำให้เกิดเอกสิทธิแก่ประการใดเลย นี่ย่อมเป็นการแสดงให้เห็นถึงการรับรู้ในเรื่อง

LIRT

ความเสมอภาคในสิทธิของบุคคล ส่วนในเรื่องเสรีภาพกิตติ ในเรื่องสิทธิก็คื ก็ได้บัญญัติไว้ เช่นเดียวกันว่า คนทุกคนมีสิทธิเสรีภาพบริบูรณ์ในการนับถือศาสนาหรือลัทธิใด ๆ และทั้งมีเสรีภาพในการปฏิบัติพิธีกรรมตามความเชื่อถือของตนในเมื่อการปฏิบัตินั้นไม่เป็น ปฏิบัติที่ ต่อหน้าที่พลเมืองและไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดี ของประชาชน ทั้งในรัฐธรรมนูญก็ยังให้หลักประกันไว้ด้วยว่า บุคคลทุกคนมีเสรีภาพบริบูรณ์ในร่างกาย เกศสถาน ทรัพย์สิน การพูด การเขียน การโฆษณา การศึกษาอบรม การประชุมโดย เปิดเผย การตั้งสมาคม และการอาชีพ อะไรเหล่านี้เป็นต้น

นอกจากที่ได้บัญญัติหน้าที่เกี่ยวกับพระมหากษัตริย์และสิทธิของประชาชนแล้ว ยังได้ระบุหน้าที่ของสภาผู้แทนราษฎรไว้ด้วย โดยกำหนดวาระของสมาชิกภาพของสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรว่า ให้มีอายุอยู่ได้ในตำแหน่งคราวละ ๔ ปี และการเป็นสมาชิกสภา ผู้แทนราษฎรนั้นให้เป็นไปโดยการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกคนเป็นผู้แทนคน ทั่วประเทศ หากได้เป็นผู้แทนของราษฎรแต่เฉพาะในท้องที่หรือในเขตที่ตนถูกเลือกขึ้นมาไม่ และต้องปฏิบัติหน้าที่ตามความเห็นของตนโดยบริสุทธิ์ใจ ไม่อยู่ในความผูกมัดแห่งอาณัติ มอบหมายใด ๆ ของใครทั้งสิ้น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกคนมีสิทธิในการให้ความคิดเห็น เสมอเหมือนกันหมดและเท่าเทียมกันหมด และการลงमतินั้นก็ถือเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์ เว้นไว้แต่กรณีที่อยู่ในรัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น เช่นในกรณีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ เป็นต้น นอกจากนั้นแล้วในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ยังได้รับรองเอกสิทธิในการพูดด้วยว่าในที่ ประชุมแห่งสภาฯ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะกล่าวถ้อยคำใด ๆ ในทางแสดงข้อความหรือ แสดงความคิดเห็น หรือออกเสียงลงคะแนนได้ตามที่ตนเห็นสมควร ผู้ใดจะนำไปเป็นเหตุ พ้องร้องว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนนั้นทางใด ๆ ไม่ได้ทั้งสิ้น และเอกสิทธิ์นี้ยังได้ คุ้มครองไปจนถึงผู้พิมพ์และโฆษณารายงานการประชุมโดยคำสั่งของสภาฯ และคุ้มครองตลอด ไปจนถึงบุคคลที่สภาฯ เชิญมาแสดงข้อความหรือออกความคิดเห็นในที่ประชุมอีกด้วย ยิ่งกว่านั้นในระหว่างสมัยประชุมสภาผู้แทนราษฎร หากผู้ใดจะพ้องร้องสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรคนใดในทางอาญาแล้ว ศาลก็ต้องได้รับอนุญาตจากสภาฯ เสียก่อนจึงจะพิจารณา ความได้ และทั้งการพิจารณาคดีนั้นก็ยังมีให้เป็นการขัดขวางต่อการที่สมาชิกผู้นั้นจะมา

LIRT

เข้าประชุมในฐานะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วย และในระหว่างสมัยประชุมก็ยังห้ามมิให้ทำการจับกุมหรือมีหมายเรียกตัวสมาชิกสภาผู้แทนไปกักขัง เว้นแต่ที่จะจับในขณะทำการทำความผิด แต่ก็ต้องรับรายงานไปให้ประธานสภา ฯ ทราบโดยด่วนและประธานสภา ฯ อาจสั่งให้ปล่อยตัวผู้ถูกจับนั้นก็ได้ หน้าที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก็คือ เพื่อควบคุมรัฐบาลในการบริหารราชการแผ่นดิน เพราะสภา ฯ อาจลงมติให้ความไว้วางใจหรือไม่ไว้วางใจก็ได้ กล่าวคือ เมื่อได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีแล้ว ก่อนที่คณะรัฐมนตรีจะเข้าบริหารราชการแผ่นดิน คณะรัฐมนตรีจะต้องแถลงนโยบายต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อขอความไว้วางใจ ว่าการที่จะเข้ามาเป็นรัฐบาลนั้นตนมีนโยบายที่จะบริหารประเทศอย่างไร ซึ่งโดยปกติแล้วจะต้องแถลงอย่างละเอียดเป็นรายการทรวงไป และสมาชิก ฯ ก็จะต้องถามข้อข้องใจต่าง ๆ จนเป็นที่พอใจ แล้วประธานสภา ฯ ก็จะให้ที่ประชุมลงมติว่าจะให้ความไว้วางใจในคณะรัฐมนตรีเพื่อเข้าบริหารราชการแผ่นดินหรือไม่ ถ้าผลของการลงมติเป็นการให้ความไว้วางใจ คณะรัฐมนตรีคณะนั้นก็จะได้เป็นรัฐบาลเข้าบริหารราชการแผ่นดินรับผิดชอบต่อสภาผู้แทนราษฎร ใ้ถือว่าเป็นรัฐบาลโดยสมบูรณ์ แต่ถ้าผลของการลงมติเป็นไปในทางที่สภาไม่ให้ความไว้วางใจแล้ว คณะรัฐมนตรีชุดนั้นก็ต้องลาออกไปจะเข้าบริหารราชการแผ่นดินไม่ได้ เพื่อเปิดโอกาสให้พระมหากษัตริย์โปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งให้สมาชิก ฯ คนอื่นที่เห็นว่าเหมาะสมเป็นนายกรัฐมนตรีจัดตั้งรัฐบาลต่อไป นอกจากนั้นแล้วในที่ประชุมสภา ฯ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกคนยังมีสิทธิตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีคนใดในข้อความใด ๆ อันเกี่ยวกับงานในหน้าที่ซึ่งตนรับผิดชอบอยู่ก็ได้ และหากเป็นเรื่องที่สำคัญแล้วสมาชิก ฯ ก็อาจขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อซักถามหรือสอบสวนรัฐบาลในนโยบายใด ๆ ก็ได้ และในกรณีเช่นว่านี้มักจะมีการลงมติให้ความไว้วางใจหรือไม่ให้ความไว้วางใจในตัวรัฐมนตรีคนใด หรือทั้งคณะก็ได้เสมอ หากผลของการลงมติดังกล่าว ให้ความไว้วางใจ คณะรัฐมนตรีชุดนั้นก็คงอยู่ในตำแหน่งเป็นรัฐบาลบริหารราชการแผ่นดินต่อไป แต่ถ้าผลของการลงมติดังกล่าว ไม่ให้ความไว้วางใจแล้ว คณะรัฐมนตรีนั้นก็จะต้องกราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่งทันที

LIRT

จะเป็นรัฐบาลต่อไปอีกไม่ได้ และก็เพราะคณะรัฐมนตรีจะต้องได้รับความไว้วางใจจากสภา ฯ นี้เอง จึงกล่าวได้ว่าสภา ฯ เป็นผู้ควบคุมรัฐบาล

นอกจากนั้นแล้วบรรดาพระราชบัญญัติทั้งหลาย ก่อนที่จะประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายได้นั้นจะต้องได้ผ่านการพิจารณาและได้รับความเห็นชอบและได้รับอนุมัติจากสภา ฯ เสียก่อน ถึงแม้ว่าแม้พระมหากษัตริย์จะทรงประกาศพระราชบัญญัติใดใช้บังคับเป็นกฎหมายก็ยังคงใช้คำว่า “โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร” และในกระบวนการพระราชบัญญัติทั้งหลายที่สภา ฯ พิจารณานั้น พระราชบัญญัติงบประมาณแผ่นดินถือว่าเป็นกฎหมายที่สำคัญที่สุด เพราะเท่ากับเป็นกฎหมายควบคุมการใช้จ่ายของรัฐบาล คือ รัฐบาลจะใช้จ่ายเงินเกินกว่าที่สภา ฯ อนุมัติไม่ได้ และงบประมาณแผ่นดินจะต้องตราเป็นพระราชบัญญัติเสมอ

รัฐธรรมนูญฉบับนี้ยังได้กำหนดวิธีการตั้งนายกรัฐมนตรีกับคณะรัฐมนตรี และบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการต่าง ๆ เกี่ยวกับคณะรัฐมนตรีไว้ด้วย เช่นตัวนายกรัฐมนตรีกับรัฐมนตรีอีกอย่างน้อย ๑๔ คนจะต้องเลือกมาจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และคณะรัฐมนตรีจะต้องประกอบด้วยรัฐมนตรีอย่างน้อย ๑๔ คน และอย่างมาก ๒๔ คน กับยังได้บัญญัติไว้ด้วยอีกว่า คณะรัฐมนตรีจะเข้าบริหารราชการแผ่นดินได้ก็ด้วยความไว้วางใจของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และรัฐมนตรีทุกคนในคณะจะต้องรับผิดชอบต่อสภาผู้แทนราษฎรร่วมกันในนโยบายทั่วไปของรัฐบาล หากสภาผู้แทนราษฎรชุดใดให้ความไว้วางใจคณะรัฐมนตรีต้องออกไป คณะรัฐมนตรีชุดใดที่ได้รับความไว้วางใจก็ต้องลาออกทั้งคณะด้วย

แม้ว่าตามหลักการในรัฐธรรมนูญจะได้อนุญาตว่า พระราชบัญญัติทุกฉบับจะประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายได้ก็ด้วยความเห็นชอบของสภาผู้แทนราษฎรก็ตาม แต่ในบางกรณีรัฐธรรมนูญก็ได้ให้อำนาจคณะรัฐมนตรีเป็นผู้ออกกฎหมายได้เหมือนกัน เช่นในกรณีฉุกเฉินที่ไม่อาจเรียกประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ทันทั่วทั้งที่ คณะรัฐมนตรีก็ออกกฎหมายมาบังคับใช้ได้เรียกว่า “พระราชกำหนด” คือหากมีความจำเป็นเกิดขึ้นอย่างรีบด่วน คณะรัฐมนตรีก็จะได้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาเพื่อขอให้พระมหากษัตริย์ทรงตราพระราช

LIRT

กำหนดออกบังคับใช้ แต่ในกรณีเช่นนี้ได้มีบทบัญญัติจะต้องปฏิบัติไว้ว่า ในที่ประชุมสภา ฯ กราวต่อไปจะต้องนำพระราชกำหนดนั้นเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่ออนุมัติ โดยให้ทำเป็นพระราชบัญญัติอนุมัติพระราชกำหนดนั้น หากสภา ฯ อนุมัติ พระราชกำหนดนั้นก็จะเป็นพระราชบัญญัติไป แต่ถ้าสภา ฯ ไม่อนุมัติ พระราชกำหนดนั้นก็ป็นอันตกไป คือต้องยกเลิกจะบังคับเป็นกฎหมายต่อไปอีกไม่ได้ แต่ทั้งนี้ไม่กระทบถึงกิจการที่ได้เป็นไปหรือที่ได้กระทำไปในระหว่างที่ได้ใช้พระราชกำหนดนั้น

ส่วนในทางศาลนั้นเล่า ในรัฐธรรมนูญก็ได้กล่าวอย่างชัดแจ้งว่า การพิจารณาพิพากษารรตคดีเป็นอำนาจของศาลโดยเฉพาะ ซึ่งจะต้องดำเนินการตามกฎหมายในพระปรมาภิไธยของพระมหากษัตริย์และศาลทั้งหลายจะตั้งขึ้นได้ก็แต่โดยพระราชบัญญัติเท่านั้น ในส่วนตัวผู้พิพากษาเองก็มีอิสระอย่างเต็มที่ในการพิจารณาพิพากษารรตคดี

เนื่องจากเป็นระยะเวลาเริ่มแรกที่ประเทศไทยได้มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ฉะนั้นในการร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พ.ศ. ๒๔๗๕ จึงจำเป็นต้องให้มีบทเฉพาะกาลไว้ ซึ่งสาระสำคัญของบทเฉพาะกาลนี้ก็คือ ในระหว่างที่ราษฎรผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรยังมีการศึกษาไม่จบประถมศึกษามากกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนพลเมืองทั้งหมด และอย่างช้าต้องไม่เกินกว่า ๑๐ ปี นับแต่วันใช้พระราชบัญญัติธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว พ.ศ. ๒๔๗๕ (คือนับตั้งแต่วันที่ ๒๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๕) สภาผู้แทนราษฎรจะต้องประกอบด้วยสมาชิก ๒ ประเภทมีจำนวนเท่ากันคือ

๑. สมาชิกประเภทที่ ๑ ได้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ราษฎรเป็นผู้ออกเสียงเลือกตั้งเข้ามาเป็นผู้แทนของตน ตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับ

๒. สมาชิกประเภทที่ ๒ ได้แก่ผู้ซึ่งพระมหากษัตริย์มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในระหว่างเวลาที่ใช้บทเฉพาะกาลนี้

LIRT

ข้าพเจ้าได้กล่าวแต่ต้นแล้วว่า หลักของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยนั้น นอกจากจะแยกอำนาจระหว่างอำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหาร และอำนาจตุลาการแล้ว ยังจะต้องยอมรับนับถือด้วยว่า ประชาชนเป็นเจ้าของประเทศและเป็นผู้มีอำนาจสูงสุดที่เรียกกันว่า อำนาจอธิปไตยมาจากปวงชนชาวไทย ซึ่งเท่ากับการรับรู้การเป็นเจ้าของประเทศว่า ไม่ใช่เป็นของใครอื่น แต่คนไทยทุกคนร่วมกันเป็นเจ้าของประเทศ และมีพระมหากษัตริย์เป็นองค์พระประมุข คือเป็นผู้แทนของปวงชน เป็นผู้ใช้อำนาจแทนราษฎร ทางสภา ทางคณะรัฐมนตรี และทางศาล

ในกรณีที่มีการขัดแย้งกันระหว่างพระมหากษัตริย์กับสภาผู้แทนราษฎร ในรัฐธรรมนูญที่ได้ร่างขึ้นนั้นก็บัญญัติไว้อย่างชัดเจนว่า เมื่อสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณา ร่างพระราชบัญญัติและได้ลงมติเห็นชอบที่จะให้ใช้บังคับเป็นกฎหมายแล้ว ก็ให้นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้า ฯ ถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย แต่ถ้าพระมหากษัตริย์ไม่ทรงเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัตินั้น ก็จะได้พระราชทานคืนมายังสภา ฯ ภายในกำหนดเวลา ๑ เดือนนับแต่วันที่นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้า ฯ ถวาย หรือหากพระมหากษัตริย์มิได้พระราชทานคืนมายังสภา ฯ ภายใน ๑ เดือนแล้ว สภา ฯ ก็จะต้องปรึกษากันใหม่และออกเสียงลงคะแนนลับโดยวิธีเรียกชื่อ และถ้าหากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรยังคงลงมตินับตามเดิมแล้วก็ให้นำร่างพระราชบัญญัตินั้นขึ้นทูลเกล้า ฯ ถวายอีกครั้งหนึ่ง หากพระมหากษัตริย์ยังไม่ยอมลงพระปรมาภิไธยพระราชทานกลับคืนมายังสภา ฯ ภายใน ๑๕ วันแล้ว ก็ให้ประกาศพระราชบัญญัตินั้นออกบังคับใช้เป็นกฎหมายได้ นี่สำหรับกรณีที่ มีการขัดแย้งกันในความคิดเห็นระหว่างพระมหากษัตริย์กับสภาผู้แทนราษฎร แต่ถ้าหากเกิดกรณีขัดแย้งกันขึ้นระหว่างรัฐบาลกับสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ก็กำหนดวิธีการไว้เป็น ๒ วิธี คือ

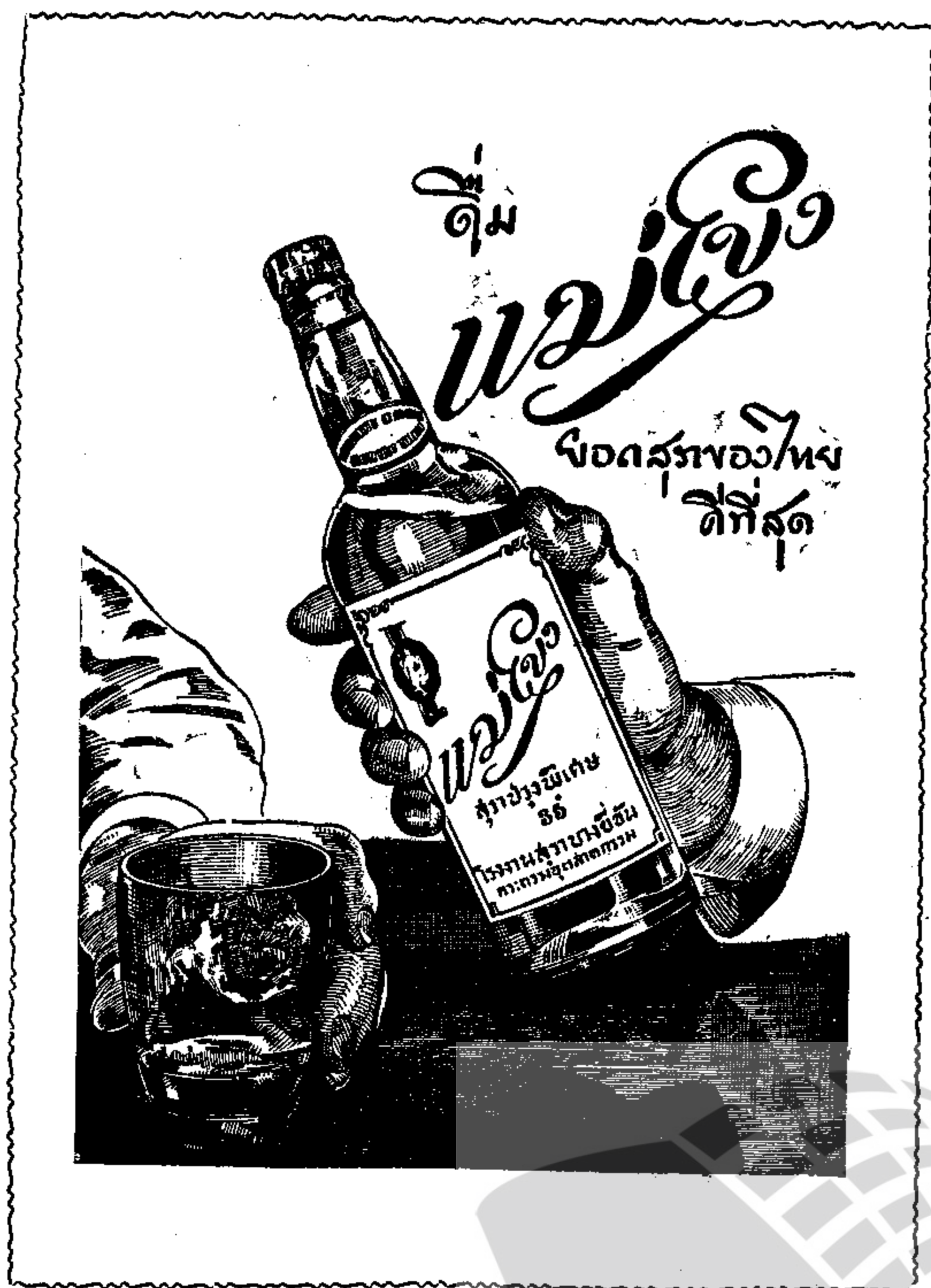
๑. รัฐบาลอาจนำความกราบบังคมทูล เพื่อให้พระมหากษัตริย์ ทรงตรา พระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎรเสียก็ได้ เพื่อให้ราษฎรเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใหม่ ภายใน ๙๐ วัน หากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับเลือกตั้งเข้ามาใหม่เป็นคนเดิมเสียเป็นส่วนใหญ่ ก็แปลว่าราษฎรตัดสินใจให้สภาผู้แทนเป็นฝ่ายชนะในข้อที่ขัดแย้งกันนั้น กล่าวคือ

เห็นชอบด้วยกับมติของสภา แต่ถ้าผลของการเลือกตั้งปรากฏว่าผู้แทนราษฎรที่ได้รับเลือกตั้งเข้ามามีคนเดิมเป็นส่วนน้อย แต่ส่วนมากเป็นคนหน้าใหม่แล้ว ก็แปลว่าราษฎรคัดค้านให้รัฐบาลเป็นฝ่ายชนะ คือเห็นด้วยกับรัฐบาล และในกรณีเช่นนี้พระมหากษัตริย์อาจทรงตั้งให้นายกรัฐมนตรีคนเดิมเป็นรัฐบาลบริหารราชการแผ่นดินสืบต่อไปอีกก็ได้ นี่เป็นวิธีหนึ่ง หรือ

๒. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอาจเข้าชื่อ กัน เสนอญัตติ ขอเปิดอภิปรายทั่วไปในนโยบายอันนำมาซึ่งเป็นเรื่องขัดแย้งนั้น เพื่อขอให้สภาฯ ลงมติไม่ไว้วางใจรัฐบาล หรือไม่ไว้วางใจในกัรัฐมนตรีเป็นรายบุคคลหรือทั้งคณะก็ได้ ถ้าผลของการลงมติปรากฏว่ารัฐบาลเป็นฝ่ายชนะคะแนนเสียง รัฐบาลก็คงอยู่ในตำแหน่งต่อไป แต่รัฐบาลเป็นฝ่ายแพ้คะแนนเสียงในสภาฯ แล้ว รัฐบาลก็ต้องกราบถวายบังคมลาออกไป

การที่ได้มีการกำหนดวิธีการแก้ปัญหการขัดแย้งระหว่างสภาฯ กับรัฐบาลไว้ในรัฐธรรมนูญเช่นนี้ ก็เท่ากับต่างฝ่ายต่างมีเครื่องมือไว้ใช้คนละอย่าง เครื่องมือของรัฐบาลก็คือการยุบสภาฯ แล้วให้ราษฎรเลือกตั้งผู้แทนราษฎรเข้ามาใหม่ ซึ่งเท่ากับเป็นการขอความเห็นจากราษฎรผู้เป็นเจ้าของประเทศนั่นเอง ว่าข้อขัดแย้งระหว่างรัฐบาลกับสภาฯ อันประกอบด้วยผู้แทนที่ตนเลือกตั้งเข้ามา นั้นใครจะผิดถูกอย่างไร ซึ่งนับว่าเป็นการยุติธรรมดีและเป็นการแสดงถึงการเป็นประชาธิปไตยโดยแท้จริง ส่วนเครื่องมือของสภาฯ ก็คือการขอเปิดอภิปรายทั่วไปในสภาฯ เพื่อให้รัฐบาลได้แก้ข้อกล่าวหาและชี้แจงเหตุผล ใครผิดถูกก็อยู่ที่เหตุผลข้อเท็จจริงในการอภิปรายซึ่งจะเป็นแนวทางในการลงมติให้ความไว้วางใจหรือไม่ไว้วางใจในรัฐบาล

(มีต่อ)

LIRT

คนแก่กับประสพการณ์

โดย หลวงสัมฤทธิ์วิศวกรรม

Δ

อันคนเรานั้นเมื่อมีอายุย่างเข้า ๖๐ ปีแล้วก็คงจะมีการเปลี่ยนแปลงไปมากทั้งกายและจิตใจ ทางเพศสรีรนั้นมีการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในตอนหมดสมรรถภาพที่จะมีบุตรอีกได้ แต่เชื่อว่าเพศชายก็มีระยะหนึ่งในชีวิตการเปลี่ยนแปลงคล้ายคลึงกัน แต่เรื่องเช่นนี้ให้เป็นหน้าที่ของฝ่ายแพทย์เขาไปศึกษาและค้นคว้ากันดีกว่า

คนที่มีอายุ ๖๐ ปีไปแล้วก็มักจะปลอบใจตัวเองว่าพอแล้ว อยู่ต่อไปอีกก็เท่ากับกำไรในชีวิต ถ้าหักค่าเสื่อมราคาได้แบบเครื่องจักรหรือรถยนต์ก็คงหมดค่าไปแล้วสำหรับตัวร่างกายเองเคยมีผู้คิดราคาไว้ประมาณ ๑๒ ซิลลิง ๖ เพนนีเท่านั้น คือราว ๕๐ บาท หักแยกขายเป็นกระดูก เป็นไขมัน ฯลฯ แต่ก็ไม่น่าเสียแล้วเพราะตาข้างหนึ่งถ้ายังก็อยู่และใช้ไ้ราคาอาจถึงแสน

อาการของคนแก่ก็คือความจำเลือนลาง หัวไม่แล่น เหนื่อยเมื่อยล้าเร็ว และสั่งการให้อวัยวะทำงานไม่ค่อยจะได้ตั้งใจ เช่นจับโน่นฉวยนี้คุมนั้นจะพลาดไปหมดเคี้ยวทำไอ้นั่นตก บักไอ้นี้ล้น เป็นต้น บางทีแว่นตาอยู่ที่หน้าผากก็ ๆ ก็หาเสียเป็นกึ่งเป็นแคว ถ้ายังขับรถได้บางครั้งก็ขับเลยตรอกบ้านไปเสียเฉย ๆ บางคนเดินอ่านหนังสือไปชนเอาต้นไม้เข้าก็สะดุ้งขอโทษขอโพยเป็นการใหญ่ก็มี ความรู้สึกก็เข้าทำนองปากอยากท้องอืด หายสงสัยในสิ่งต่าง ๆ เป็นกำลัง บางทีมาจุดคิดว่าอาตมาก็บ้ายหน้าไปสู่ทิศตะวันตก แล้วมีอะไรบ้างไหมที่ลืมทำจะได้ทำเสีย ก็คิดไม่ออกว่ามีอะไรเหลือที่ควรจะทำ ขออภัยโทษที่ใช้ถ้อยคำว่ายบ้ายหน้าไปสู่ทิศตะวันตก เพราะสงสัยว่าจะไม่ใช่สำนวนไทยทางอังกฤษเขาหมายถึงไปสู่สุพรรณภาพ คือ “ทู โก เวสต์” แต่ก็แปลก เวลาคนตายทางไทยเราให้ตั้งศพเอาหัวนอนไปทิศตะวันตก ลูกหลานจะมีที่มาจากแหล่งเดียวกัน

บางครั้งก็มาย้อนดูตัวเองว่า เกิดมาชาตินี้มีอะไรที่ถ้อยไปบ้างตามกรรม สำหรับข้าพเจ้ารู้สึกว่ามี ๒ อย่าง คือ เขียนหนังสือไม่สวย และร่างค่อนข้างเล็ก แต่ก็ภูมิใจที่มี

LIRT

โชคที่ได้มีชีวิตอยู่ในยุคสมัยที่โลกกำลังก้าวหน้าไปไกลมาก และทางวิทยาการก็เจริญไปอย่างรวดเร็ว เมื่อครั้งโบราณกาล มนุษย์เราก็คิดกันทำอะไรได้หลายอย่าง เช่นจีนได้เริ่มทำกระดาษ ทำดินปั้นขึ้นใช้ก่อนชาติอื่น แม้ยาสูบก็ได้พบก่อนตั้งแสดงไว้ในสามก๊กในแผ่นดินโหม่งจ๋านไม่ได้ คือก่อนที่ เซอร์ วอลเตอร์ แรลเล่ย์ไปนำมาจากโลกใหม่เป็นเวลานาน แต่การปรับปรุงสิ่งที่ทำได้หรือพบแล้วให้ดีขึ้นเป็นไปอย่างเฉื่อยชาหรือสะดุดอยู่กับที่ ทั้งนี้มีผู้กล่าวว่าเพราะจีนไม่ได้ถามตัวเองว่า “เพราะอะไร” ทำอยู่อย่างไรก็ทำอยู่อย่างนั้น ต่อมา มนุษย์ซึกจะถามตัวเองว่า “เพราะอะไร” มากขึ้น ดังเช่น เซอร์ ไอแซก นิวตันนอนอยู่ใต้ต้นแอปเปิ้ล เผอิญลูกแอปเปิ้ลหล่นลงมาทำนาคิดสงสัยว่าทำไมถึงตกลงมา ทำไมไม่ขึ้นฟ้า ในที่สุดท่านก็ค้นคว้าหาสาเหตุก็เลยพบกฎแห่งความดึงดูดของโลก และอะไรต่ออะไรอีกเยอะ ถ้าเป็นข้าพเจ้าไปนอนอยู่ใต้ต้นมะม่วงแล้ว มะม่วงหล่นมาก็คงนึกว่าเป็นพรสวรรค์แล้ว คงเก็บขึ้นรับประทานอย่างหน้าเฉยตาเฉย

จึงเห็นได้ว่าเมื่อมนุษย์เราเจริญขึ้นและมีหัวที่จะถามตนเองเสมอว่า “เพราะอะไร” หรือ “ทำไม” การวิวัฒนาการก็ตามมาอย่างรวดเร็ว กระดาษฟางก็กลายเป็นกระดาษที่เรา กำลังใช้ ดินปั้นก็กลายเป็นโณนาไมท์ ยาสูบก็เลยถูกมวนด้วยกระดาษกระแทก๊ว๊ต รสชาติหอมหวลเลยสู้กันใหญ่ โรคมะเร็งในปอดก็ตามมา ทางจีนก็คงยังสูบบุหรี่ดุนยาแคงกันอยู่อีกมาก พูดถึงเพียงนี้ก็ชักเอะใจชะรอยความเจริญจะมีของร้ายติดตามมาด้วยกรรม เพราะเขาวาเส่นยาแคงนี้ให้โทษน้อยกว่ายาชิกาเรต หรือเกือบจะไม่ให้โทษเลย ฉะนั้นของโบราณบางทีก็มีดีเหมือนกัน

ที่ข้าพเจ้ามีความรู้สึกภูมิใจในการที่มีชีวิตอยู่ในระยะนี้ก็เพราะรู้สึกว่ามันุษย์เราเมื่อเกิดมาแล้วก็ชักงงงวว่าเกิดมาทำไม เพื่ออะไร จึงมีผู้ค้นคว้าทางนี้อยู่มากอยู่หนึ่งธรรมชาติได้สร้างสรรค์เราขึ้นมา แล้วให้เป็นปริศนาไปหาทางแก้เอาเอง คุณล้ายเราเป็นเด็กกำลังเล่นต่อแผ่นภาพด้วยชิ้นส่วนขยุกขยิก ถ้าเทียบการค้นคว้าทางธรรมชาติกับการเล่นต่อแผ่นภาพแล้ว ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเวลานี้ยังมีอยู่อีกไม่กี่ชิ้นก็จะต่อได้ภาพอันสมบูรณ์ แต่ในชีวิตเรานี้คงจะไม่ได้เห็นดอก ที่นี้จะพูดถึงประสพการณ์ของคนแก่ ประสพการณ์ในที่นี้หมายถึงเมื่อประสบแล้วก็ทราบเหตุผลด้วย ไม่ใช่ประสบแบบเจ็บแล้วต้องจำเท่านั้น ตัวอย่าง

เช่นเราแซ่โซคาไว้ในตู้เย็นจนกระทั่งเป็นน้ำแข็ง ถ้าทิ้งไว้เช่นนั้นนานชวคโซคาก็จะแตกเสียทั้งชวคและน้ำโซคา แต่เมื่อเรารู้เหตุผลว่าน้ำเมื่อแข็งแล้วถ้าให้เย็นลงอีก แทนที่จะหดตัวเหมือนวัตถุอย่างอื่นกลับพองตัว เลยคันชวคแตก เราก็ต้องระวังอย่าปล่อยให้เย็นถึงปานนั้น เราจะยกแก้วกาแฟเย็นที่มีจานรองชั้นดีม จานรองรับก็จะตกลงมา ทั้งนี้เพราะมีน้ำจับระหว่างกันแก้วกับจานรองรับจนอากาศภายนอกเข้าไม่ได้ ความดันของบรรยากาศรอบตัวเราจึงดันไว้ให้ประกบกันได้ แต่พอเอียงอากาศเข้าได้ความดันก็หายไป ที่รองรับจึงตกเพี้ยงลงมา ฉะนั้นเวลายกชั้นดีมจึงต้องระวังอย่าให้จานรองรับติดชั้นมาด้วย ในฤดูฝนมักจะมีแอ่งน้ำข้างถนน เราควรระวังหลีกเลี่ยงไม่เดินหรือยืนอยู่ใกล้ตรงนั้น เพราะเมื่อมีรถยนต์ผ่านน้ำจะกระเด็นมาถูกเรา หรือในถนนราชดำเนินกลางเวลาฝนตกหนักมีน้ำแข็งเรานั่งรถยนต์ไปขณะนั้นก็ควรบีດกระพริบหน้าต่างเสีย เพราะถ้ามีรถวิ่งแซงข้างเคียงไปกับเราด้วยความเร็วสูงจะเกิดน้ำเป็นปึกสาตเข้ามาหาเรา ไฟฟ้าและน้ำประปาก็ต้องคอยระวัง เพราะบริวารหรือเด็กของเราไม่ค่อยแยแสโดยที่ไม่ทราบว่ามิเตอร์มันหมุนอยู่เรื่อย อย่างน้อยก็ไม่ใช่อาวุธของแก มิฉะนั้นไฟหน้าบ้านอาจจะเปิดอยู่แข่งกับแสงอาทิตย์ บางทีหนักไปกว่านั้น นายไม้อยู่รับจ้างรีดผ้าให้เขาเสียแล้ว ถ้ามีบ่อมีปลาเกิดหัวใสใช้ท่อสายไฟลงน้ำเพื่อจับปลา น้ำประปาบางครั้งก็ล้นโอ่ง ถ้าโอ่งอยู่ข้างล่างก็พอทำเนา ถ้าอยู่ชั้นบนก็จะเกิดน้ำท่วมห้องได้ สบู่ก็อีกอย่างหนึ่ง จะเห็นว่าเศษเล็กเศษน้อยจะถูกทิ้งขว้างน่าเสียคายทางที่ดีเมื่อเหลือเป็นเศษบางแล้วก็โปะเข้าไปกับก้อนใหม่ ทำเช่นนั้นใช้ได้ทุกกะเบียดหัวสบู่ซักผ้าเหมือนกัน เศษเล็กเศษน้อยควรใส่ชวคโหลผสมกับน้ำไว้ยังใช้ได้อีกมาก แต่เวลานี้เห็นจะไม่จำเป็นแล้วเพราะใช้สบู่ผงกันมาก ข้าวสุกข้าวสารก็เหมือนกัน ถ้าเก็บรักษาไว้ไม่คืนอกจากหนูและนกฉกลักไปบ้างแล้วยังมีหนูตัวใหญ่ใส่ถุงคาบไป ที่พูดมานี้จะเข้าทำนองถือลอดตัวข้างทางลอดตัวเส้นก็ได้ แต่ข้าพเจ้ายังถือคติที่ว่าให้ระวังรักษาของเล็ก ๆ ไว้แล้วของใหญ่ ๆ จะมาเอง อย่างน้อยก็เป็นการเตือนสติไว้เพื่อมิให้ลืมตัวหรือเรียกว่าคอยกักน้ำใส่กระโหลกชะงอกดูเงาไว้บ้าง การสั่งงานก็อีกอย่างหนึ่งมักจะมีเสมอที่สั่งหนึ่งเป็นสองจนกระทั่งทำให้รู้สึกว่ชะรอยเราจะใช้คำพูดไม่ชัดแจ้ง และผู้รับคำสั่งก็ไม่กล้าจะซักถามทางที่ดีถ้าจะเอาตัวรอดเมื่อสั่งแล้วต้องติดตามไปดู และพยายามสั่งให้ชัดแจ้งอย่าให้เกิดเป็น

ปัญหา ๒ ง่ามขึ้น เช่นเราเดินทางไปยังที่แห่งหนึ่งซึ่งใช้เวลานานมาก เมื่อพบชาวบ้านคนหนึ่งจึงถามเขาว่าจะถึงที่นั่นค่าไหม เขาบอกว่าไม่ทันค่าหรรอก ซึ่งแปลได้สองสถานคือถึงก่อนค่าก็ได้ หรือค่าเสียก่อนถึงก็ได้เหมือนกัน อีกอย่างหนึ่งที่เคยพบก็เครื่องดนตรีที่ใช้ตีเพื่อให้มีเสียงและเรียกว่ากลอง แต่บางที่ใช้โยนกันไปโยนกันมาเสียแล้ว

วิธีโอบอ้อมอารีบางชนิดต้องใช้อย่างระมัดระวัง เพราะผู้ที่รับความกรุณาบางทีเข้าใจไปอีกอย่างหนึ่ง เช่นเราเห็นว่าในวันหยุดหรือนักขัตฤกษ์ ทางประเทศตะวันตกเขามักจะให้บริวารได้หยุดพัก เช่น ตั้งแต่ตอนหลังอาหารกลางวันเป็นต้นไปจนกระทั่งถึงเวลานอนเป็นต้น เราเห็นดีด้วยจึงใช้กับบริวารของเราบ้าง แต่ผลก็คือแกไม่กลับคืนนั้น มักจะกลับในวันรุ่งขึ้นหรือวันหลังรุ่งขึ้นเสียด้วยซ้ำ

ประการสุดท้าย การจะประกอบกิจการอะไรต้องนึกถึงภาพจะเกิดติดตามมา หรือที่เรียกว่าต้องเดินหมากรุกหลายชั้น ชักตัวอย่างที่นึกขึ้นได้ก็คือพิธีวางศิลาฤกษ์ ต้องนึกขึ้นได้ว่าเมื่อหลุมวางศิลาฤกษ์อยู่ต่ำ ผู้ประกอบพิธีวางจะต้องนั่งก้มกางเกงแทบปริ เมื่อวางอิฐทองลงไปถ้าหลุมเกิดมีน้ำขังอยู่ น้ำอาจจะกระเซ็นขึ้นมา เมื่อเสร็จการทำพิธีแล้วมือผู้วางคงเปื้อนเปรอะเป็นต้น ต้องคิดแก้ไขและเตรียมของให้เป็นที่เหมาะสม

△

รัฐธรรมนูญฝรั่งเศส

แปลโดย ดร. สุตมัย ศรีสุข ธ.ป.

Docteur en Droit

Δ

บทที่ห้า

ว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างรัฐสภาและรัฐบาล

มาตรา ๓๔ ให้มีการออกเสียงในการพิจารณากฎหมายในรัฐสภา
ให้มีกฎหมายกำหนดข้อบังคับต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้ คือ
สิทธิแห่งการเป็นพลเมืองและหลักประกันอันเป็นมูลฐานให้แก่ประชาชน เพื่อได้
ใช้เสรีภาพ การบังคับประชาชนทั้งในทางร่างกายและในทางทรัพย์สิน (biens) เพื่อประโยชน์
ในการป้องกันชาติ

สัญชาติ ฐานะ และความสามารถของบุคคล ระบบแห่งการสมรส การสืบ
มรดก และความพึงพอใจในเสรีภาพ

การกำหนดความผิดอาญาหนักโทษ (Crimes) และความผิดอาญาชั้นมัธยมโทษ
(délits) รวมทั้งการกำหนดโทษสำหรับความผิดดังกล่าว วิธีพิจารณาความอาญา การอภัย
โทษ การสร้างระบบแห่งการพิจารณาใหม่ และฐานะของผู้พิพากษา

การประเมินภาษี อัตราภาษี และวิธีการเรียกเก็บภาษีตามที่กำหนดไว้ทุกประเภท
ระบบการออกเงินตรา (Régime d'émission de la monnaie)

ให้มีกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ในเรื่องต่อไปนี้ด้วย คือ

ระบบการเลือกตั้งสมาชิกรัฐสภา และสมาชิกสภาท้องถิ่น
การจัดตั้งประเภทของสถาบัน

การให้หลักประกันชั้นมูลฐานแก่ข้าราชการพลเรือนและข้าราชการทหารของรัฐ

การโอนวิสาหกิจของเอกชนมาเป็นของรัฐ และการโอนทรัพย์สินสมบัติของวิสาหกิจ
แห่งรัฐมาเป็นของเอกชน

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

ให้มีกฎหมายกำหนดหลักการขั้นมูลฐาน คือ
การจัดระเบียบทั่วไปในการป้องกันประเทศ
การปกครองโดยอิสระขององค์กรร่วมกันแห่งท้องถิ่น อำนาจและเงินขององค์กร
ท้องถิ่น

การศึกษา
ระบบแห่งทรัพย์สิน ทรัพย์สิน (Droits réels) พันธะทางแพ่งและทางการ
พาณิชย์

สิทธิแห่งการทำงาน สิทธิของสหบาล และสวัสดิภาพทางสังคม
ให้มีกฎหมายการคลังกำหนดทรัพย์สิน และภาระหน้าที่ของรัฐตามเงื่อนไขและ
ภายใต้ข้อสงวนที่กำหนดโดยกฎหมายว่าด้วยการนี้

ให้มีกฎหมายวางแผน โดยกำหนดวัตถุประสงค์แห่งเศรษฐกิจและกิจกรรมทาง
สังคมของรัฐ

บทบัญญัติแห่งมาตรานี้ ให้กำหนดและทำให้สมบูรณ์ต่อไปโดยกฎหมายว่าด้วยการ
นี้

มาตรา ๓๕ การประกาศสงครามเป็นอำนาจของรัฐสภา

มาตรา ๓๖ ให้คณะรัฐมนตรีเป็นผู้ออกกฎหมายประกาศใช้กฎอัยการศึก

ถ้าจะประกาศใช้กฎอัยการศึกเกินสิบห้าวัน จะต้องได้รับอนุมัติจากรัฐสภา

มาตรา ๓๗ เรื่องอื่น ๆ ที่ไม่อยู่ในขอบเขตของกฎหมาย ไม่ถือว่าเป็นกฎหมาย
ถือว่าเป็นข้อบังคับ

เรื่องที่เป็นแบบแห่งการใช้กฎหมายบังคับให้แก้ไขโดยกฤษฎีกา เมื่อได้รับความ
เห็นจากสภาที่ปรึกษาแห่งรัฐแล้ว เรื่องที่ใช้บังคับหลังจากวันที่รัฐธรรมนูญนี้มีผลใช้
บังคับ ให้แก้ไขได้โดยกฤษฎีกา ถ้าสภารัฐธรรมนูญได้ประกาศว่าเรื่องนั้นมีลักษณะเป็น
การบังคับโดยอาศัยอำนาจของวรรคแรก

มาตรา ๓๘ เพื่อปฏิบัติการตามแผนที่กำหนด ให้รัฐบาลร้องขออำนาจจากรัฐสภา
เพื่อใช้วิธีออกข้อกำหนดภายในเวลาจำกัด โดยถือเอามาตรการที่ว่าต้องอยู่ภายใต้ขอบเขต
แห่งกฎหมาย

LIRT

คณะรัฐมนตรี เป็นผู้พิจารณาข้อกำหนดคำแนะนำของสภาที่ปรึกษาแห่งรัฐ แต่ย่อมเป็นโมฆะถ้าร่างกฎหมายนั้นการขอรับการให้สัตยาบันยังมีได้เสนอต่อรัฐสภา ก่อนวันที่กฎหมายให้อำนาจกำหนดไว้ (Loi d'habilité)

เมื่อพ้นระยะเวลาดังกล่าวในวาระหนึ่งของมาตรานี้ จะมีการแก้ไขข้อกำหนดได้ โดยกฎหมายเฉพาะเรื่องที่อยู่ในขอบเขตแห่งกฎหมายเท่านั้น

มาตรา ๓๙ สิทธิริเริ่มในการเสนอกฎหมายเป็นสิทธิร่วมกันของนายกรัฐมนตรี และสิทธิของสมาชิกรัฐสภา

เมื่อได้รับคำแนะนำจากสภาที่ปรึกษาแห่งรัฐแล้ว ให้คณะรัฐมนตรีประชุมพิจารณาร่างกฎหมาย แล้วให้ส่งร่างกฎหมายนั้นไปยังสำนักงานเลขาธิการสภาของสภาหนึ่งสภาใดก็ได้ แต่ถ้าร่างกฎหมายนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเงินให้เสนอไปให้สภาผู้แทนเป็นผู้พิจารณาก่อน

มาตรา ๔๐ ห้ามมิให้รับพิจารณาญัตติข้อเสนอและญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่สมาชิกรัฐสภาเสนอ เมื่อยอมรับข้อเสนอดังกล่าวจะเป็นผลทำให้เงินของประชาชนลดน้อยถอยลง หรือเป็นการสร้างภาระ หรือเพิ่มภาระหนักให้แก่ประชาชน

มาตรา ๔๑ ถ้าในระหว่างการพิจารณานั้น ปรากฏว่ากฎหมาย ข้อเสนอ หรือการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายไม่อยู่ในขอบเขตแห่งกฎหมาย หรือขัดกับอำนาจที่มอบหมายที่อนุญาตไว้ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๘ ให้รัฐบาลเสนอข้อคัดค้านเพื่อไม่รับข้อเสนอหรือญัตติข้อเสนอให้แก้ไขของสมาชิกรัฐสภา

ในกรณีที่ไม่สามารถจะตกลงกันได้ระหว่างรัฐบาลและประธานสภาที่พิจารณาเรื่องดังกล่าว เมื่อมีคำร้องขอจากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ขอให้สภารัฐธรรมนูญพิจารณา สภารัฐธรรมนูญต้องพิจารณาชี้ขาดภายในเวลาแปดวัน

มาตรา ๔๒ ในการอภิปรายร่างกฎหมายนั้น สภาที่รับร่างกฎหมายนั้นไว้พิจารณา จะต้องพิจารณาตามตัวบทที่รัฐบาลเสนอ

เมื่อสภาหนึ่งได้รับตัวบทที่อีกสภาหนึ่งพิจารณาเสร็จแล้ว จะต้องพิจารณาตามตัวบทที่ส่งมาให้

LIRT

มาตรา ๔๓ ร่างกฎหมายและญัตติข้อเสนอกฎหมายนั้น เมื่อรัฐบาลร้องขอ หรือสภาที่รับร่างกฎหมายและญัตติเสนอกฎหมายไว้พิจารณาร้องขอ ให้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการวิสามัญที่ตั้งขึ้นไว้เพื่อพิจารณาเรื่องนี้

เมื่อไม่มีการขอร้องให้ส่งร่างกฎหมาย หรือญัตติข้อเสนอไปให้คณะกรรมการวิสามัญพิจารณา ให้ส่งร่างกฎหมายและญัตติข้อเสนอกฎหมายนั้นไปให้คณะกรรมการประจำ ซึ่งมีจำนวนหกคนของทุกสภาพิจารณา

มาตรา ๔๔ สมาชิกรัฐสภาและรัฐบาลมีสิทธิที่จะแก้ไขเพิ่มเติมร่างกฎหมายและข้อเสนอกฎหมายได้

เมื่อได้มีการอภิปรายกันแล้ว รัฐบาลมีอำนาจที่จะคัดค้านมิให้ที่ประชุมพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติม เมื่อข้อเสนอขอให้แก้ไขนั้นยังไม่ได้เสนอให้คณะกรรมการพิจารณา ก่อน

ถ้ารัฐบาลร้องขอ สภาที่พิจารณาร่างกฎหมายนั้น จะต้องลงมติให้พิจารณาร่างกฎหมายนั้นทั้งฉบับหรือบางส่วนในวาระเดียว โดยจะรักษาไว้เฉพาะญัตติเสนอขอให้แก้ไขที่รัฐบาลเป็นผู้เสนอหรือข้อเสนอที่รัฐบาลยอมรับไว้พิจารณาเท่านั้น

มาตรา ๔๕ ให้พิจารณาร่างกฎหมายหรือญัตติข้อเสนอกฎหมายต่อเนื่องกันในสองสภาของรัฐสภา ทั้งนี้ เพื่อให้การอนุมัติให้ใช้กฎหมายบังคับอยู่ในแบบเดียวกัน

เมื่อไม่เป็นที่ยกลงกันระหว่างสภาทั้งสองเกี่ยวกับร่างกฎหมายหรือข้อเสนอกฎหมาย ที่ไม่อาจตกลงอนุมัติให้ใช้ได้ หลังจากได้มีการประชุมพิจารณาของแต่ละสภาสองครั้งแล้ว หรือถ้ารัฐบาลได้ประกาศภาวะฉุกเฉิน หลังจากได้พิจารณาวาระเดียวของแต่ละสภาแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีเรียกประชุมคณะกรรมการผสม มีสมาชิกฝ่ายละเท่ากัน มีหน้าที่เสนอร่างตัวบทกฎหมาย ตามเรื่อง (บทบัญญัติ) ที่ยังพิจารณายังไม่เสร็จอยู่

ร่างกฎหมายที่คณะกรรมการผสมร่างขึ้นนั้น ให้รัฐบาลเป็นผู้เสนอต่อสภาทั้งสอง เพื่อขอรับความเห็นชอบ ห้ามมิให้รับญัตติเสนอแก้ไขเพิ่มเติม เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากรัฐบาล

ถ้ากรรมการผสมไม่อนุมัติให้ใช้ร่างกฎหมาย หรือถ้าร่างกฎหมายนั้นไม่ได้รับอนุมัติให้ใช้ตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในวรรคก่อน หลังจากได้มีการพิจารณาในสภาผู้แทน

LIRT

และวุฒิสภาแล้ว ให้รัฐบาลร้องขอต่อสภาผู้แทนเพื่อพิจารณาลงมติโดยเด็ดขาด ในกรณี
เช่นนี้ ให้สภาผู้แทนพิจารณาทั้งร่างทั่วบทกฎหมายที่คณะกรรมการการผสมร่างขึ้น และร่าง
ที่คณะกรรมการการผสมได้ลงมติครั้งสุดท้าย เมื่อจำเป็นจะแก้ไขข้อเดียวหรือหลายข้อสำหรับ
ร่างซึ่งวุฒิสภาได้อนุมัติให้ใช้ร่างนั้นแล้วก็ได้

มาตรา ๔๖ บรรดากฎหมายที่รัฐธรรมนูญยินยอมให้มีลักษณะเป็น กฎหมายเกี่ยว
กับเรื่องนี้ ให้มีการออกเสียงลงคะแนนและแก้ไขตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

ร่างกฎหมายหรือญัตติข้อเสนอกฎหมายให้นำเสนอการพิจารณาของสภาแรกที่ได้
รับมอบหมายให้พิจารณาภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ร่างกฎหมายหรือญัตติเสนอกฎหมายได้
ยื่นต่อสภา

ให้นำความในมาตรา ๔๕ มาใช้บังคับแก่การพิจารณาร่างกฎหมายหรือญัตติข้อ
กฎหมาย อย่างไรก็ดี ถ้าไม่เป็นที่ตกลงกันระหว่างสองสภา จะอนุมัติให้ใช้ทั่วบทกฎหมายได้
ก็แต่โดยเมื่อมีเสียงข้างมากอย่างเด็ดขาดจากมวลสมาชิกสภาผู้แทนในการประชุมวาระสุดท้าย
เท่านั้น

บรรดากฎหมายว่าด้วยวุฒิสภา ให้สภาทั้งสองออกเสียงลงคะแนนรับรองแบบ
เดียวกัน

กฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อใช้สำหรับวุฒิสภานั้น จะประกาศใช้บังคับได้ก็ต่อเมื่อได้มี
ประกาศของสภารัฐธรรมนูญว่ากฎหมายนั้นเป็นการถูกต้องตามรัฐธรรมนูญแล้ว

มาตรา ๔๗ ให้รัฐสภาออกเสียงลงมติในร่างกฎหมายการคลังตามเงื่อนไขที่กำหนด
ไว้ในกฎหมายว่าด้วยการนี้

ถ้ารัฐสภาไม่อาจจะลงมติได้ในวาระแรกภายในเวลาหกสิบวันนับจากวันที่รัฐบาล
ได้ส่งร่างนั้นให้พิจารณา ให้รัฐบาลส่งให้วุฒิสภาพิจารณาภายในสิบห้าวัน ซึ่งวุฒิสภาจะได้
ดำเนินการพิจารณาต่อไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๕

ถ้ารัฐสภาไม่อาจจะลงมติได้ภายในเวลาเจ็ดสิบวัน บทบัญญัติแห่งร่างกฎหมายนั้น
ย่อมมีผลใช้บังคับโดยข้อกำหนด

ถ้ากฎหมายการคลังกำหนดทรัพยากร และภาระหน้าที่ในการปฏิบัติและไม่ได้เสนอในระหว่างเวลาอันสมควร เพื่อที่จะประกาศใช้บังคับก่อนการเริ่มต้นแห่งการปฏิบัติงานแล้ว ให้รัฐบาลขออนุมัติจากรัฐสภาเป็นการด่วน เพื่อขอเก็บภาษีและเปิดเครดิตเกี่ยวกับกิจการที่ได้รับอนุมัติจากรัฐสภาแล้ว

กำหนดเวลาที่กำหนดไว้ในมาตรานี้เป็นการระงับอยู่ เมื่อนอกสมัยประชุมของรัฐสภา

ให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (La Cour des comptes) ช่วยเหลือรัฐบาลในการควบคุมการปฏิบัติการเกี่ยวกับเรื่องการคลัง

มาตรา ๔๘ การกำหนดระเบียบวาระประชุมของสภาทั้งสองในการพิจารณาร่างกฎหมายที่รัฐบาลเป็นผู้เสนอ และญัตติข้อเสนองานกฎหมายซึ่งรัฐบาลรับไว้พิจารณานั้น ให้ถือหลักความสำคัญก่อนหลังและตามลำดับวันที่รัฐบาลกำหนด

ในสัปดาห์หนึ่งแห่งการประชุมสงวนไว้ให้แก่การตั้งกระทู้ถามตามความสำคัญก่อนหลังของสมาชิกรัฐสภาและการตอบกระทู้ถามของรัฐบาลต่อมวลสมาชิก

มาตรา ๔๙ เมื่อได้หารือเป็นที่ตกลงกันในคณะรัฐมนตรีแล้ว นายกรัฐมนตรีต้องรับผิดชอบต่อสภาซึ่งแนวนโยบายหรือเหตุการณ์ที่อาจมีขึ้นตามคำแถลงนโยบายทั่วไป

สภาผู้แทนอาจเสนอเหตุแห่งการที่รัฐบาลจะต้องรับผิดชอบ โดยมีการออกเสียงลงมติไม่ไว้วางใจรัฐบาล (Motion de censure) สภาผู้แทนจะรับญัตติไม่ไว้วางใจรัฐบาลได้ก็ต่อเมื่อมีสมาชิกสภาผู้แทนอย่างน้อยกึ่งหนึ่งลงนามรับรอง และให้มีการลงคะแนนออกเสียงภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงหลังจากได้เสนอญัตตินั้น การนับคะแนนเสียงให้นับแต่คะแนนที่เห็นชอบด้วยกับญัตติไม่ไว้วางใจเท่านั้น และต้องถือเอาคะแนนเสียงข้างมากของสมาชิกที่ประกอบขึ้นเป็นสภาผู้แทน

เมื่อไม่รับพิจารณาญัตติไม่ไว้วางใจรัฐบาล ห้ามมิให้มีการเสนอญัตติไม่ไว้วางใจอีกในการประชุมสมัยเดียวกันนี้ เว้นแต่กรณีที่ยื่นญัตติไว้ในวาระต่อไป

เมื่อได้มีการประชุมพิจารณาทกลงกันในคณะรัฐมนตรีแล้ว และเมื่อร่างตัวบทกฎหมายนั้น รัฐบาลอนุมัติให้ใช้ได้แล้ว ให้นายกรัฐมนตรีเสนอให้สภาผู้แทนเพื่อให้มีการ

LIR

ออกเสียงลงมติรับรองร่างกฏหมายนั้น เว้นแต่ผู้ใดไม่ไว้วางใจรัฐบาลนั้นได้เสนอภายในยี่สิบสี่ชั่วโมง ต่อจากนี้ ให้พิจารณาผู้ใดไม่ไว้วางใจโดยออกเสียงตามเงื่อนไขที่กำหนดในวรรคก่อน

นายกรัฐมนตรีมีสิทธิที่จะขอร้องให้วุฒิสภาให้ความเห็นชอบด้วยกับคำแถลงนโยบายทั่วไป

มาตรา ๕๐ เมื่อสภาผู้แทนลงมติไม่ไว้วางใจรัฐบาล หรือเมื่อไม่เห็นชอบด้วยกับแผนการหรือคำแถลงนโยบายทั่วไปของรัฐบาล นายกรัฐมนตรีต้องยื่นใบลาออกจากตำแหน่งต่อประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐ

มาตรา ๕๑ ในกรณีเช่นนี้ การปิดประชุมสมัยสามัญหรือการประชุมสมัยวิสามัญให้ขยายเวลาออกไปได้โดยกฎหมาย และให้นำบทบัญญัติแห่งมาตรา ๔๙ มาใช้บังคับ

บทที่หก

ว่าด้วยสนธิสัญญาและข้อตกลงระหว่างประเทศ

มาตรา ๕๒ ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐเป็นผู้เจรจาและให้สัตยาบัน สนธิสัญญาต่าง ๆ

การเจรจาเพื่อทำความตกลงระหว่างประเทศ ที่ไม่ต้องเสนอให้มีการให้สัตยาบันให้รายงานประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐทราบทุกเรื่อง

มาตรา ๕๓ การทำสนธิสัญญาสงบศึก สนธิสัญญาทางพาณิชย์ สนธิสัญญาต่าง ๆ หรือข้อตกลงเกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นการผูกพันในทางการเงินของรัฐ สนธิสัญญาและข้อตกลงอันทำให้ต้องแก้ไขบทบัญญัติแห่งกฎหมาย สนธิสัญญาและข้อตกลงเกี่ยวกับฐานะของบุคคล สนธิสัญญาและข้อตกลงอันจะต้องทำให้มีการโอน การเปลี่ยนแปลง หรือการรวมดินแดน ให้ตราโดยกฎหมาย

สนธิสัญญาและข้อตกลงจะมีผลใช้บังคับได้ก็ต่อเมื่อได้มีการให้สัตยาบัน หรือได้รับความเห็นชอบแล้ว

ห้ามมิให้มีการโอน เปลี่ยนแปลง หรือรวมดินแดนโดยมิได้รับความยินยอมของประชาชนผู้มีส่วนได้เสีย

LIRT

มาตรา ๕๔ ถ้าประธานาธิบดี นายกรัฐมนตรี หรือประธานสภาหนึ่งสภาใด มอบหมายให้สภารัฐธรรมนูญพิจารณาว่า ข้อผูกพันระหว่างประเทศนั้นมีข้อความขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ เมื่อสภารัฐธรรมนูญแจ้งว่าเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญแล้ว การอนุมัติให้สัตยาบันหรือการให้ความเห็นชอบ จะกระทำได้อีกต่อเมื่อได้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญแล้วเท่านั้น

มาตรา ๕๕ บรรดาสนธิสัญญาและข้อตกลงซึ่งได้รับสัตยาบันหรือความเห็นชอบ โดยถูกต้องแล้ว เมื่อได้ประกาศใช้ และภาคีอีกฝ่ายหนึ่งได้ใช้ปฏิบัติแล้ว ให้ถือว่ามีความเห็นอกกฎหมาย ทั้งนี้ ภายใต้อัตราแห่งข้อตกลงหรือสนธิสัญญาแต่ละฉบับ

บทที่เจ็ด

สภารัฐธรรมนูญ

มาตรา ๕๖ สภารัฐธรรมนูญประกอบด้วยสมาชิกเก้าคน อยู่ในตำแหน่งเป็นเวลาเก้าปี และจะถึงใหม่อีกมิได้ สภารัฐธรรมนูญ สมาชิกสภารัฐธรรมนูญจะได้รับแต่งตั้งใหม่จำนวนหนึ่งในสาม ทุกเวลาสามปี ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐเป็นผู้แต่งตั้งสามคน ประธานสภาผู้แทนเป็นผู้แต่งตั้งสามคน ประธานวุฒิสภาเป็นผู้แต่งตั้งสามคน

นอกจากสมาชิกเก้าคนดังกล่าวข้างต้น บุคคลที่เคยดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐมาแล้ว มีสิทธิเป็นสมาชิกสภารัฐธรรมนูญได้ตลอดชีพ

ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐเป็นผู้แต่งตั้งนายกรัฐมนตรี ในกรณีที่มีเสียงเท่ากัน ให้ประธานาธิบดีเป็นผู้ชี้ขาด

มาตรา ๕๗ ตำแหน่งหน้าที่ของสมาชิกสภารัฐธรรมนูญย่อมไม่ลงรอยกับตำแหน่งหน้าที่ของรัฐมนตรีหรือสมาชิกวุฒิสภา การที่ไม่อาจจะลงรอยกันได้ให้กำหนดไว้โดยกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องนี้

มาตรา ๕๘ สภารัฐธรรมนูญเป็นผู้ควบคุมดูแลให้การเลือกตั้งประธานาธิบดีดำเนินไปอย่างเรียบร้อย

ให้สภารัฐธรรมนูญเป็นผู้พิจารณาคำร้องและเป็นผู้ประกาศผลแห่งการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐ

LIRT

มาตรา ๕๙ ในกรณีที่มีการคัดค้านเกี่ยวกับการไม่เรียบร้อยขึ้นในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนและสมาชิกวุฒิสภา ให้สภารัฐธรรมนูญเป็นผู้ชี้ขาด

มาตรา ๖๐ ให้สภารัฐธรรมนูญควบคุมดูแลการดำเนินการออกเสียงโดยประชามติให้ดำเนินไปโดยเรียบร้อยและประกาศผลแห่งการออกเสียงนั้น

มาตรา ๖๑ ก่อนที่จะประกาศใช้บังคับกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อการนั้นและข้อบังคับของสภาผู้แทน ให้ส่งกฎหมายและข้อบังคับนั้นไปให้สภารัฐธรรมนูญพิจารณา ซึ่งสภารัฐธรรมนูญจะได้ประกาศว่า กฎหมายหรือข้อบังคับนั้นเป็นการถูกต้องตามรัฐธรรมนูญแล้ว จึงจะประกาศใช้บังคับได้

เพื่อวัตถุประสงค์อย่างเดียวกัน ให้ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐ นายกรัฐมนตรี หรือประธานสภาใดสภาหนึ่งส่งกฎหมายนั้นไปให้สภารัฐธรรมนูญ ก่อนเวลาที่จะประกาศกฎหมายนั้นใช้บังคับ เพื่อให้สภารัฐธรรมนูญพิจารณา

ในกรณีที่บัญญัติไว้ในสองวรรคก่อน ให้สภารัฐธรรมนูญพิจารณาภายในเวลาหนึ่งเดือน แต่ถ้าเป็นกรณีรีบด่วน ให้รัฐบาลร้องขอให้พิจารณาให้เสร็จภายในเวลาแปดวัน

ในกรณีเดียวกัน ระหว่างการพิจารณาของสภารัฐธรรมนูญย่อมกระทำให้ระยะเวลาแห่งการประกาศกฎหมายใช้บังคับเป็นการระงับอยู่

มาตรา ๖๒ บทบัญญัติใดที่สภารัฐธรรมนูญประกาศว่าเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ จะประกาศโฆษณาบทบัญญัติ และจะนำบทบัญญัตินั้นมาใช้บังคับหาได้ไม่

ห้ามมิให้มีการอุทธรณ์คัดค้านคำวินิจฉัยของสภารัฐธรรมนูญ คำวินิจฉัยของสภารัฐธรรมนูญมีอำนาจบังคับให้บรรดาอำนาจมหาชน อำนาจอธิปไตยปกครอง และอำนาจตุลาการ ต้องปฏิบัติตาม

ให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการนี้ กำหนดหลักเกณฑ์แห่งการจัดระเบียบงานและวิธีการดำเนินงานของสภารัฐธรรมนูญ ระเบียบแห่งการพิจารณาเรื่องที่ส่งไปให้สภารัฐธรรมนูญพิจารณา โดยเฉพาะอย่างยิ่งระยะเวลาสำหรับพิจารณา

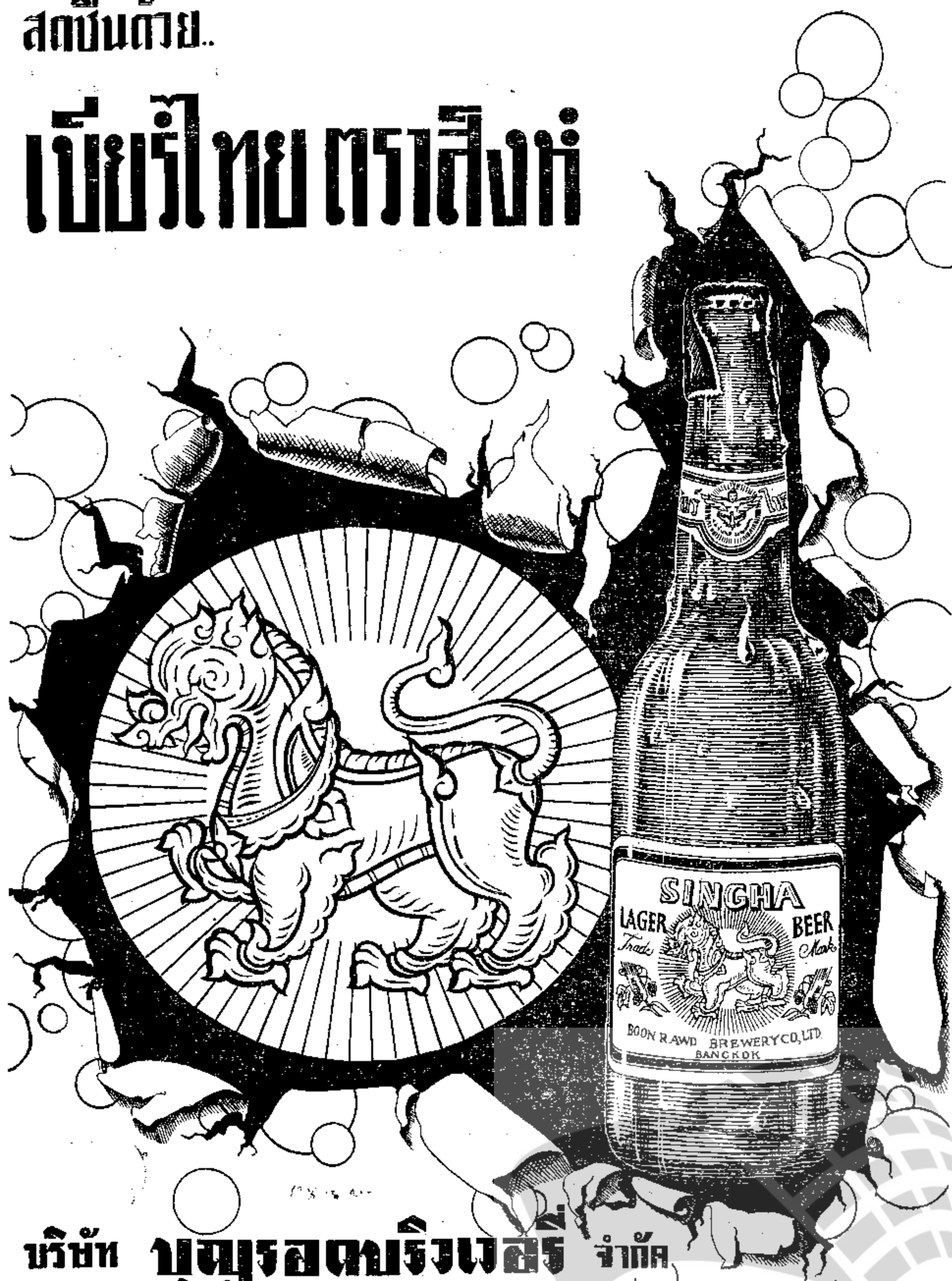
(มีต่อ)

LIRT

สดชื่นตาย..

เบียร์ไทยตราสิงห์

บริษัท **บุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด**

บางกระบือ พระนคร โทร. 47008-9

สมัชชาสหประชาชาติ กับ

ปัญหาตะวันออกกลาง

Δ

สมัชชาสหประชาชาติได้เปิดประชุมวิสามัญตามคำเรียกร้องของไซเวียตเพื่อพิจารณาแก้ไขปัญหาด่วนกลางเป็นการด่วน ภายหลังที่ได้เกิดสงครามเป็นเวลา ๖ วัน ระหว่างอาหรับกับอิสราเอล สมัชชาสหประชาชาติได้ใช้เวลาประชุม ๒ สัปดาห์ครึ่ง แต่ก็ไม่สามารถแก้ไขปัญหาด่วนกลางแล้วให้ลุล่วงไป ญัตติที่ผู้แทนประเทศต่าง ๆ เสนอเข้าสู่ที่ประชุมไม่น้อยกว่า ๔ ฉบับ หาได้รับคะแนนเสียงข้างมาก ๒ ส่วนใน ๓ แต่อย่างไรไม่เป็นอันว่าญัตติเหล่านั้นได้ตกไปทั้งหมด ปัญหาอันรีบด่วนที่เกิดขึ้นภายหลังสงครามในตะวันออกกลางจึงยังคงระงับการแก้ไขต่อไปอีก

ญัตติสำคัญ ๆ ที่ผู้แทนประเทศต่าง ๆ เสนอเข้าสู่การพิจารณาของสมัชชาสหประชาชาติมีอยู่ด้วยกัน ๔ ฉบับ

ฉบับแรกเป็นของกลุ่มประเทศที่ไม่สังกัดฝ่ายใด ๑๗ ประเทศ โดยมียูโกสลาเวียและอินเดียเป็นหัวตั้งตัวตีในการเสนอญัตติฉบับนี้ ญัตติของ ๑๗ ประเทศเรียกร้องให้อิสราเอลถอนตัวออกไปจากดินแดนอาหรับที่เข้ายึดครองไว้โดยทันทีทันใด และโดยปราศจากเงื่อนไข และมอบให้คณะมนตรีความมั่นคงพิจารณาแก้ไขปัญหาด่วนกลางทางการเมืองทางสังคมและทางมนุษยธรรมที่เกิดจากสงครามในครั้งนี้ นอกจากนั้นยังเรียกร้องให้องค์การควบคุมสงบศึกของสหประชาชาติที่ปฏิบัติการอยู่ในตะวันออกกลางดำเนินการให้เป็นไปตามความตกลงสงบศึกระหว่างอิสราเอลกับอาหรับ ปี ๒๔๙๑ อย่างกวัดข้น และขอให้เลขาธิการสหประชาชาติแต่งตั้งผู้แทนพิเศษไปควบคุมดูแลเหตุการณ์ในตะวันออกกลาง

ญัตติฉบับนี้ได้รับคะแนนเสียงสนับสนุน ๕๓ คะแนน กัดค้าน ๔๖ คะแนน และไม่ออกเสียง ๒๐ คะแนน โดยที่คะแนนเสียงสนับสนุนได้ไม่ถึง ๒ ส่วนใน ๓ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด ๑๒๒ ประเทศ ฉะนั้น ญัตติฉบับนี้จึงเป็นอันตกไป

ญัตติฉบับที่ ๒ เป็นของกลุ่มประเทศอเมริกาลาติน ซึ่งเรียกร้องให้อิสราเอลถอนตัวออกไปจากดินแดนอาหรับที่อิสราเอลได้เข้ายึดครอง และให้ยุติฐานะสงครามระหว่างทุกฝ่าย ญัตติฉบับนี้ได้รับคะแนนเสียงสนับสนุน ๕๗ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๔๓ คะแนน และไม่ออกเสียง ๑๕ คะแนน โดยที่คะแนนสนับสนุนไม่ถึง ๒ ส่วนใน ๓ จึงเป็นอันตกไปเช่นกัน

ญัตติฉบับที่ ๓ เสนอโดยโซเวียต ญัตติฉบับนี้ระบุให้ประธานอิสราเอลว่ากรรมการเรียกร้องให้อิสราเอลถอนทหารออกไปจากดินแดนที่เข้ายึดครองไว้โดยทันทีและโดยปราศจากเงื่อนไข ไปสู่แนวสงบศึกเต็ม นอกจากนั้นให้อิสราเอลระงับการปฏิบัติกรรมสงครามให้แก่รัฐอาหรับที่ได้รับความเสียหายทุกรัฐ

ญัตติของโซเวียตได้รับความสนับสนุน ๔๕ คะแนน กัดค้าน ๔๘ คะแนน และไม่ออกเสียง ๒๒ คะแนน จึงเป็นอันตกไปเช่นกัน

ญัตติอีกฉบับหนึ่งซึ่งเสนอโดยผู้แทนแอลเบเนีย ได้รับคะแนนสนับสนุนน้อยกว่าฉบับใดอื่น คือเพียง ๒๒ คะแนน กัดค้าน ๗๑ คะแนน และไม่ออกเสียง ๒๑ คะแนน ญัตติฉบับนี้ประธานทั้งอิสราเอล ทั้งสหรัฐและอังกฤษหาว่าประเทศทั้งสามร่วมมือกันก่อสงครามในครั้งนี้ และเรียกร้องให้อิสราเอลถอนทหารออกไปจากดินแดนอาหรับโดยปราศจากเงื่อนไข และโดยทันทีทันใด

เป็นอันว่า ญัตติที่เข้าสู่สมัชชาสหประชาชาติเสนอให้แก่ไซสถานการณที่เกิดขึ้นภายหลังสงคราม ๖ วัน ไม่ได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุม ๑๒๒ ประเทศ แม้แต่ฉบับเดียว

แต่อย่างไรก็ตาม ถึงแม้สมัชชาสหประชาชาติจะรับรองญัตติฉบับใดฉบับหนึ่งในจำนวนนั้น สมัชชาสหประชาชาติซึ่งไม่มีอำนาจในทางปฏิบัติเหมือนคณะมนตรีความมั่นคงก็จะทำหน้าที่เพียงแต่เสนอแนะให้ปฏิบัติเท่านั้น ไม่อยู่ในฐานะที่จะบังคับให้ประเทศที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายปฏิบัติตามนั้นได้

สมัชชาสหประชาชาติได้ลงมติรับรองญัตติฉบับหนึ่ง ซึ่งไม่เกี่ยวกับการถอนทหาร แต่เป็นญัตติที่ประกาศว่า การที่อิสราเอลผนวกเขตเมืองเก่าในเยรูซาเล็ม

LIRT

เข้ากับเขตที่อยู่ในยึดครองของอิสราเอลนั้นให้ถือว่าเป็นโมฆะ ญัตติฉบับนี้ที่ประชุมรับรอง ด้วยคะแนนเสียงข้างมาก ๘๘ คะแนน งดออกเสียง ๒๐ คะแนน ไม่มีเสียงคัดค้านแม้แต่ ประเทศเดียว ปากีสถานเป็นฝ่ายเสนอญัตติฉบับนี้ร่วมกับประเทศอื่น ๆ อีก ๕ ประเทศ

สำหรับญัตติฉบับนี้ โฆษกของอิสราเอลแถลงว่า ในทัศนะของอิสราเอลนั้นเห็น ว่า การลงมติกำหนดมาตรการเกี่ยวกับนครเยรูซาเล็มนั้น เป็นการกระทำที่อยู่นอกเหนือ อำนาจทางกฎหมายของสมัชชาสหประชาชาติ

นายอับบา เอบัน รัฐมนตรีว่าการต่างประเทศอิสราเอลแถลงว่า การรวมนคร เยรูซาเล็มให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันนั้น เป็นสิ่งที่ไม้อาจโต้แย้งได้ อิสราเอลมีสิทธิโดยชอบธรรมที่จะคัดค้านการชักชวนมิให้รวมนครเยรูซาเล็ม ซึ่งถูกแบ่งแยกมาเป็นเวลา ๑๙ ปี ให้ เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

ดังได้ทราบกันแล้วว่า โซเวียตได้เป็นตัวตั้งตัวตีเรียกร้องให้เปิดประชุมวิสามัญ สมัชชาสหประชาชาติพิจารณาแก้ไขสถานการณ์ในตะวันออกกลางเป็นการรีบด่วน เชื่อกัน ว่าโซเวียตปฏิบัติเช่นนั้น ก็เพื่อหลีกเลี่ยงการใช้สิทธิยับยั้งในคณะมนตรีความมั่นคงและต้อง การแสดงให้เห็นถึงความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันระหว่างโซเวียตกับกลุ่มอาหรับ และพยายามที่จะให้สมัชชาดำเนินการในทางที่เป็นประโยชน์แก่กลุ่มอาหรับ

การที่สมัชชาสหประชาชาติได้ลงมติปฏิเสธญัตติไม่น้อยกว่า ๔ ฉบับ ที่ให้อิสราเอล ถอนทหารนั้นนับว่าไต่ความกระตือรือร้นให้แก่โซเวียตมิใช่น้อย เพราะทุกสิ่งทุกอย่าง มิได้เป็นไปตามที่โซเวียตมุ่งหวังไว้ กล่าวกันว่าถ้าหากไม่มีประเทศมหาอำนาจบางประเทศเข้าแทรกแซงยุ่งเกี่ยวกับปัญหาตะวันออกกลางจนเกินไปแล้ว สมัชชาสหประชาชาติอาจลงมติ ในลักษณะที่ผิดแผกแตกต่างกับที่ได้ปฏิบัติมาแล้วก็เป็นได้ สิ่งที่สมาชิกสหประชาชาติเป็น จำนวนไม่น้อยไม่พอใจก็คือว่า ในขณะที่บางประเทศเรียกร้องให้ประณามการรุกราน หรือ ให้ถอนทหารโดยทันทีทันใดนั้น แต่ประเทศนั้นกลับเร่งรีบส่งอาวุธยุทโธปกรณ์ไปให้รัฐอาหรับ บางรัฐอย่างขนาดใหญ่ทั้งกลางวันและกลางคืน ทั้งโดยทางเครื่องบินและโดยเรือทะเล ซึ่ง ทั้งนี้ย่อมแสดงให้เห็นถึงเจตนาที่ขัดกับอุดมการณ์ของสหประชาชาติ ในการมุ่งสถาปนา สันติภาพ การเร่งรีบเสริมสร้างกำลังรบให้แก่ฝ่ายอาหรับอย่างขนาดใหญ่ เช่นนี้ย่อมเป็นช่อง

LIRT

ให้อิสราเอลอ้างได้ว่า ถ้าฝ่ายอิสราเอลถอนกองทหารออกจากดินแดนอาหรับโดยทันทีทันใด และโดยปราศจากเงื่อนไขแล้ว การกระทำเช่นนั้นจะมีทางแต่ละประเทศจะเปิดช่องให้ฝ่ายอาหรับเปิดการ รุกโจมตีครั้งใหม่อีก

อันที่จริง การที่สมัชชาสหประชาชาติมิได้ลงมติให้ปฏิบัติการอย่างเด็ดขาดอย่างใด อย่างหนึ่งนั้น มีผลเท่ากับทำให้ฝ่ายอิสราเอลยืนยันในท่าทีที่ตนได้ประกาศไว้แล้วนั้นอย่าง หนักแน่นยิ่งขึ้น โดยคิดว่าท่าทีที่ตนได้ปฏิบัติไปแล้วนั้น คงจะไม่เป็นการกระทำที่ผิดเสียที่ เดียว มิฉะนั้นแล้วเสียงส่วนใหญ่ในสมัชชาคงจะลงมติประณามอย่างแข็งขัน อิสราเอลยังคง ยืนยันที่จะปฏิบัติในสิ่งที่กลุ่มรัฐอาหรับไม่อาจยินยอมได้เช่น เรียกร้องให้มีการทำสนธิสัญญา สันติภาพกันโดยตรง ระหว่างอิสราเอลกับกลุ่มอาหรับให้กำหนดให้ทะเลทรายชี ในเป็นเขต ปลอดทหาร ให้ครองสุเอซและอ่าวอาคาบาเป็นน่านน้ำระหว่างประเทศ ที่ทุกประเทศมีเสรี ภาพในการเดินเรือและอิสราเอลจะไม่คืนเขตเมืองเก่าของนครเยรูซาเล็มที่ยึดไปจากจอร์แดน

ปัญหาตะวันออกกลางที่เกิดขึ้น ภายหลังสงคราม ๖ วัน คงจะยืดเยื้อเรื้อรัง ต่อไปอีก สถานะสงครามยังคงมีอยู่ต่อไประหว่างกลุ่มรัฐอาหรับกับอิสราเอล การสู้รบอาจ อุบัติขึ้นได้ทุกขณะ ทั้งที่ได้ปรากฏมาแล้วภายหลังการสงบศึก ตรามเท่าที่สหประชาชาติ ยังไม่สามารถที่จะจัดการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างแตกหักและเด็ดเดี่ยวคราวนั้น ประเทศคู่ ศึกย่อมจะต้องอยู่ในฐานะที่ตื่นตัวเตรียมที่จะเผชิญหน้ากันตลอดไป.

บทความของกรมประชาสัมพันธ์

๑๑ กรกฎาคม ๒๕๑๐

△

ข้อสังเกตบางประการ ใน

การบริหารสถาบันอุดมศึกษา

โดย สวัสดิ์ สุนทรวัณย์ Ph.D.

Δ

แนวพิจารณาในการส่งเสริมคุณภาพการบริหารสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย

สถาบันอุดมศึกษาที่ดีจะต้องมีผลงานกันกว่าในวิชาการสาขาต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา การกันกว่าวิจัยนี้ส่วนหนึ่งผู้สอนเป็นผู้ดำเนินงาน อีกส่วนหนึ่งเป็นงานของนักศึกษาที่สถาบันนั้น ๆ ได้กระตุ้นให้นักศึกษากันกว่าวิจัย เมื่อผู้สอนหรือนักศึกษาได้กันกว่าและวิจัยแล้วก็จะทำให้เกิดแนวความคิด เกิดปรัชญา เกิดทฤษฎี และกฎเกณฑ์ใหม่ ๆ ในวิชาการต่าง ๆ ซึ่งสถาบันแต่ละแห่งก็นำออกเผยแพร่ให้ทุกคนทราบ การทำงานวิจัยเป็นงานสำคัญของสถาบันอุดมศึกษา ก็เพราะการดำเนินงานในสถาบันอุดมศึกษานั้นต่างกับการดำเนินงานในสถานศึกษาระดับประถมและมัธยมศึกษา ในโรงเรียนประถมหรือมัธยมศึกษา ครูผู้สอนเป็นผู้ถ่ายทอดวิชาความรู้ต่าง ๆ ให้นักเรียนเกิดความเข้าใจและจดจำไว้ แต่ในมหาวิทยาลัย หรือวิทยาลัยอุดมศึกษานั้น ผู้สอนไม่ใช่แต่เพียงถ่ายทอดความรู้ของตนให้นักศึกษาเข้าใจและจดจำไว้เท่านั้น แต่ผู้สอนจะต้องทำให้นักศึกษาเกิดแนวความคิดที่จะหาสาเหตุของเรื่องต่าง ๆ และเกิดนิสัยที่จะไปกันกว่า ทดสอบข้อเท็จจริงและความถูกต้องของเรื่องต่าง ๆ ที่มีปรากฏในวิชาการที่ตนศึกษา สถาบันอุดมศึกษาจะต้องสอนให้นักศึกษามีความสงสัย ไม่ยอมเชื่อสิ่งต่าง ๆ ได้โดยง่ายจนกว่าจะได้พิสูจน์ข้อเท็จจริงเสียก่อน การที่จะสอนเรื่องเหล่านี้ก็ไม่ใช่ด้วยการที่ผู้สอนสามารถอธิบายหรือบรรยายวิชาต่าง ๆ ได้ดี แต่อยู่ที่ผู้สอนได้เอาใจใส่คอยกระตุ้นให้นักศึกษามั่นใช้สติปัญญาของตน วิเคราะห์เรื่องต่าง ๆ และหมั่นกันกว่าแสวงหาข้อเท็จจริงในเรื่องต่าง ๆ อยู่เสมอ คำว่า “สอน” ในสถาบันอุดมศึกษาจึงมีความหมายต่างกับคำว่า “สอน” ในโรงเรียนประถมหรือมัธยมศึกษา คำว่า “สอน” ในโรงเรียนหรือมัศึกษานั้นเพียงแค่เป็นการอธิบายและบรรยายเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ให้ถูกต้องและเข้าใจง่าย โดยใช้วิธีการสอนแบบต่าง ๆ ตามวัย ของเด็ก แต่คำว่า “สอน” ใน

LIRT

สถาบันอุดมศึกษา หมายถึงการนำทางให้นักศึกษาเกิดสติปัญญาในการคิดหาเหตุผล โดยสร้างความสามารถในการวิเคราะห์และค้นคว้าเรื่องราวต่าง ๆ ฉะนั้น จึงได้เห็นว่า งานวิจัยเป็นงานสำคัญของสถาบันอุดมศึกษา และการที่โลกเรามีความก้าวหน้าทางวิชาการ ตลอดจน ความสมบูรณ์ พูนสุข ในการดำเนิน ชีวิตมาเท่าทุกวันนี้ก็เพราะ สถาบัน อุดมศึกษาต่าง ๆ ของโลกได้ทำหน้าที่ด้วยดี คือผลิตนักศึกษาที่มีความสามารถในการวิเคราะห์ค้นคว้า และวิจัยในวิชาการต่าง ๆ มากมาย

งานของสถาบันอุดมศึกษาที่อาจสรุปได้ว่ามี ๓ อย่าง คือ ประการแรกสอนตามความหมายของคำว่า “สอน” ที่กล่าวข้างบนนี้ สถาบันอุดมศึกษาจะต้องทำให้นักศึกษาระหนักว่าตนจะต้องศึกษาไปเรื่อย ๆ ไม่ใช่เรียนตามหลักสูตรจนได้รับปริญญาแล้วเป็นการพอในขณะเดียวกันจะต้องทำให้นักศึกษาเข้าใจสภาพการณ์ของโลก และมีความคิดสร้างสรรค์ที่จะทำงานให้เป็นประโยชน์ต่อชาติและสังคมส่วนรวม ความหมายเรื่องการศึกษาที่นักศึกษาควรจะได้รับก็ได้อีกกล่าวมาละเอียดยแล้วข้างต้น ประการที่สองสถาบันอุดมศึกษาจะต้องส่งเสริมให้มีการค้นคว้าและวิจัยในวิชาการสาขาต่าง ๆ อยู่เสมอ การสร้างแนวความคิด ปรัชญา ทฤษฎี และกฎเกณฑ์ใหม่ ๆ ทางวิชาการ เป็นงานของสถาบันอุดมศึกษาโดยตรง ประการที่สาม สถาบันอุดมศึกษาจะต้องให้บริการแก่สังคมโดยทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม เช่น พิมพ์ตำราและผลงานวิจัย จัดสัมมนาและฝึกอบรมนักธุรกิจ ข้าราชการ และประชาชนทั่วไป ให้คำปรึกษาและแนะนำแก่ส่วนราชการ หน่วยงานเอกชน และวิสาหกิจต่าง ๆ ฯลฯ การบริหารสถาบันอุดมศึกษาในประเทศจะต้องพยายามทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายนี้ คือ ทำให้สถาบันอุดมศึกษาที่มีอยู่เป็นสถาบันที่ปฏิบัติการกิจดังกล่าวได้ดี

การตั้งความมุ่งหมายและการจัดเนื้อหาวิชาที่จะสอนนักศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ของประเทศและกาลสมัย ตลอดจนการจัดสายงานบังคับบัญชา การจัดคณะวิชา และการกำหนดฐานะผู้สอน และเจ้าหน้าที่ในสถาบันอุดมศึกษาให้เหมาะสม จะช่วยให้การบริหารสถาบันอุดมศึกษามีประสิทธิภาพ สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง ก็จะปฏิบัติการกิจของตนทั้ง ๓ ประการด้วยดี ในขณะที่มีเสียงวิจารณ์การศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของเราหลายเรื่อง เช่น เรื่องนักเรียนที่เรียนจบมัธยมศึกษาเป็นจำนวนมาก ไม่สามารถ

LIRT

เรียนต่อในสถาบันอุดมศึกษา บางคนก็วิจารณ์ว่าเป็นความผิดของรัฐบาล ไม่ขยายมหาวิทยาลัยให้มากขึ้น บางคนก็กล่าวว่าเป็นความผิดของนักเรียนที่จบโรงเรียนมัธยมโดยมีความรู้ไม่เพียงพอที่จะเรียนในมหาวิทยาลัย กระทรวงศึกษาจึงควรจะเป็นผู้ผลิตในฐานะผลิตนักเรียนมัธยมไม่ดี บางคนก็ว่าผู้ปกครองและพ่อแม่ของนักเรียนไม่ดี เพราะนักเรียนที่จบมัธยมศึกษาบางคนควรได้รับการแนะนำให้ ไปเรียนต่อ ในสถาบันอาชีวศึกษา แทนที่จะปล่อยให้บุตรหรือผู้อยู่ในความปกครองของตนมาสอบเข้ามหาวิทยาลัยตกซ้ำ ๆ กันหลายครั้งเป็นการเสียเวลาหลายปีโดยใช่เหตุ เท่าที่ยกเรื่องนี้มาแต่เพียงเรื่องเดียวก็จะเห็นได้ว่ามีผู้วิจารณ์กันไปได้หลายแง่หลายมุม นอกจากเรื่องนี้แล้วยังมีเรื่องอื่น ๆ อีกหลายเรื่อง ที่เกี่ยวกับการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เช่น เรื่องความประพฤติของนักศึกษา เรื่องนโยบายของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่ไม่จัดการศึกษาให้เป็น “ตลาดวิชา” อย่างแต่ก่อน ฯลฯ เรื่องต่าง ๆ เหล่านี้เป็นปัญหาที่ไม่ใช่แก้ได้โดยการวิจารณ์ แต่เป็นเรื่องที่ผู้มีส่วนรับผิดชอบในการบริหารจะต้องส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงที่เป็นสาเหตุ และจะได้ทราบว่า จะมีแนวทางในการแก้ปัญหานี้อย่างไร ในที่นี้จะยกประเด็นบางประเด็นที่ควรวิเคราะห์ และปัญหาบางประการที่ควรวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการประกอบการพิจารณาส่งเสริมคุณภาพการบริหารสถาบันอุดมศึกษาของเราต่อไป

การตั้งความมุ่งหมายของการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา การจัดการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษานั้น ไม่ใช่สักแต่เพียงจัดให้มีวิชาต่าง ๆ สอนแล้วเป็นการใช้ได้ถ้าหากถือว่า ได้จัดให้ผู้มีความรู้ในวิชาหนึ่ง ๆ มาบรรยายให้นักศึกษาเกิดความรู้นั้น ๆ เป็น การเพียงพอแล้วในการจัดการศึกษาให้แก่นักศึกษา ถิ่นนับว่าสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น ๆ เป็นเพียงโรงเรียนมัธยมศึกษาชั้นสูงเท่านั้นเอง เพราะการทำเช่นนั้นก็เท่ากับสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น ๆ ตั้งความมุ่งหมายแต่เพียงจะให้นักศึกษาเข้าใจทราบซึ่งในเนื้อหาของวิชาหนึ่ง ๆ เท่านั้น ความมุ่งหมายอันนี้ก็เป็นความมุ่งหมายของการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา สถาบันอุดมศึกษาที่จัดเช่นนี้มีภาวีกว่าโรงเรียนมัธยมศึกษา เพียงว่าวิชาที่สอนนั้นยากกว่าวิชาที่สอนในโรงเรียนมัธยม หรือถ้าสถาบันอุดมศึกษาแห่งหนึ่งจะสอนนักศึกษาโดยตั้งแนวว่าจะให้นักศึกษาสำเร็จออกไปประกอบอาชีพใดอาชีพหนึ่งได้ทันที สถาบันอุดมศึกษานั้นก็

LIRT

จะจัดให้นักศึกษาได้เกิดความชำนาญในวิชาใดโดยเฉพาะ สถาบันอุดมศึกษาแห่งนี้
เท่ากับประกาศนโยบายการจัดการศึกษาของตนว่าเป็นเพียงสถานฝึกวิชาชีพเท่านั้น ข้อสมมติ
ประการหลังนี้รู้สึกว่าจะไม่มีเป็นจริงในประเทศของเรา แต่สำหรับข้อสมมติประการแรกนี้
ยังเป็นที่น่าสงสัยว่าอาจจะมีจริงในสถาบันอุดมศึกษาบางแห่ง หรือหลายแห่งของเรา ผู้
เชี่ยวชาญของสหประชาชาติหลายคนที่ได้มาสืบสวนสถาบันอุดมศึกษาในเมืองเราได้กล่าวเป็น
เสียงเดียวกันว่า การสอนในมหาวิทยาลัยหลายแห่งของเราเน้นความสำคัญในเรื่องความเข้าใจ
และความสามารถจำคำบรรยายของผู้สอนเป็นหลักใหญ่ การที่เน้นความสำคัญของการ
ศึกษาในระดับอุดมศึกษาตรงความสามารถในการเข้าใจและจดจำคำบรรยายนั้น เป็นการ
สะท้อนนโยบายจัดการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษานั้น ๆ ว่า มุ่งแต่เพียงให้นักศึกษาได้จดจำ
วิชาการซึ่งยากกว่าวิชาที่สอนในโรงเรียนมัธยมหนึ่งเท่านั้นเอง

สถาบันอุดมศึกษาของเราน่าจะได้มีการกำหนดนโยบายให้แน่นอนว่าจะสอนเพื่ออะไร
เพื่อเป็นแม่บทในการเลือกวิชาที่จะสอนตลอดจนการกำหนดแนววิธีการสอน ถึงแม้ว่า
สถาบันอุดมศึกษาของเราได้ถือหลักในการเลือกวิชาสอนตามแบบอย่างของสถาบันอุดมศึกษา
ที่ดีในต่างประเทศ แต่ก็ไม่ได้แปลว่าการศึกษาวិชาเหล่านั้นในสถาบันอุดมศึกษาของเรจะมี
คุณภาพเป็นอุดมศึกษาจริง ๆ ตามธรรมชาติสถาบันอุดมศึกษาควรกำหนดนโยบายเพื่อให้การ
ศึกษาที่จะส่งเสริมสติปัญญา ความสามารถในการวิเคราะห์หาเหตุผลจากปรากฏการณ์ต่าง ๆ
ของโลก แต่เราจะกำหนดนโยบายของเราในเรื่องนี้ให้ชัดเจนแน่นอนลงไปได้ก็ต่อเมื่อเราได้
ทราบระดับสติปัญญาของเยาวชนที่อยู่ในวัยที่จะเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ทราบ
กำลังทุนของเรา ที่จะลงทุนใช้จ่ายในการให้การศึกษาในระยะนี้และระยะต่อไป เราจะทราบ
เรื่องเหล่านี้ได้ก็ต่อเมื่อมีการสำรวจกันกว้างอย่างจริงจัง เยาวชนของเราบางคนที่อยู่ในวัยที่จะ
จะเข้าสถาบันอุดมศึกษาอาจจะไม่มีความถนัดทางการเรียน และประสิทธิภาพพอที่จะเข้าเรียน
ในมหาวิทยาลัยได้ทันทีเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษา บางคนอาจจะต้องออกไปทำงานเพื่อให้เกิด
ประสบการณ์ในชีวิตจนกว่าจะมีอายุมากขึ้นจึงจะสมควรเข้าเรียนในมหาวิทยาลัย เยาวชน
บางคนอาจจะไม่เหมาะสมที่จะเข้าเรียนมหาวิทยาลัยเลยตลอดชีวิต เพราะไม่มีความถนัดทาง

LIRT

การเรียนพอ แต่มีความถนัดในการประกอบอาชีพอย่างหนึ่งอย่างใดโดยเฉพาะ ถ้าเราทราบอัตราจำนวนของเยาวชนแต่ละประเภท เราอาจจะทราบโดยประมาณว่าในระยะอันใกล้เราควรวางนโยบายส่งเสริมให้ประชาชนเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาได้เป็นจำนวนเท่าใด และควรวางระดับการศึกษาให้เหมาะสมเท่าใดได้

การจัดสายงานการบริหาร การที่รัฐได้กำหนดให้ผู้สอน และเจ้าหน้าที่ในสถาบันอุดมศึกษาเป็นข้าราชการพลเรือนนั้น ทำให้ผู้สอนในมหาวิทยาลัยมีกรอบและวินัยของข้าราชการคอยบังคับอยู่ ถ้าหากจะถือว่าสถาบันอุดมศึกษาจะดีได้ก็ต่อเมื่อได้ปฏิบัติตามภารกิจ ๓ ประการดังที่กล่าวข้างต้นอย่างครบถ้วนด้วยดี ภาวะความเป็นข้าราชการอาจจะเป็นเครื่องกีดขวางหรือถ่วงการปฏิบัติหน้าที่ของผู้สอนให้สมภาคภูมิของผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษา เรื่องนี้ก็เป็นเรื่องที่ดีควรจะมีการวิเคราะห์เพราะการที่รัฐควบคุมสถาบันอุดมศึกษาอย่างใกล้ชิดดังเช่นที่เป็น ในปัจจุบัน นี้อาจจะทำให้ผู้สอนในสถาบัน อุดมศึกษามีความรู้สึกเหมือนกับผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ก็รู้สึกว่ามีหน้าที่เพียงถ่ายทอดความรู้ในวิชาของตนให้นักศึกษาเข้าใจและจดจำได้เท่านั้น แต่ถ้าหากรัฐปล่อยมือให้สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งมีอำนาจเต็มที่ในตัวเองก็อาจจะเป็นช่องทางให้เกิดระบบเล่นพรรคเล่นพวกในสถาบันอุดมศึกษา อาจทำให้สถาบันอุดมศึกษาที่มีความทนงตัวเกินไปอย่างที่เราเรียกว่า ถือตัวเป็น Ivory Tower รัฐจะต้องหาวิธีสายกลางในการบริหารสถาบันอุดมศึกษา ในฐานะที่สถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ เป็นของรัฐ รัฐอาจจะวางมาตรการบางประการเพื่อไม่ให้มหาวิทยาลัยปฏิบัติงานหละหลวม แต่ในขณะเดียวกันผู้สอนก็มีอิสระเสรีกว่าครูในโรงเรียนมัธยม เมื่อผู้สอนรู้สึกตนว่ามีอิสระเสรีในตำแหน่งวิชาการ ก็จะมีคามกระตือรือร้นที่จะสอนนักศึกษาให้สมศักดิ์ศรีของสถาบันอุดมศึกษา และจะได้พยายามค้นคว้าวิจัยในเรื่องต่าง ๆ ให้เข้ามาตรฐาน ประชาชนก็จะได้ยกย่องแทนที่จะมีความรู้สึกว่าการเรียนในสถาบันอุดมศึกษาในเมืองไทยคือการไปเรียนในต่างประเทศอย่างที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ ในขณะเดียวกันผู้มีอำนาจบริหารสถาบันอุดมศึกษา อาจจะได้พิจารณาให้ฐานะของผู้สอนและเจ้าหน้าที่ให้มีฐานะดีสมกับที่หวังว่า บุคคลเหล่านี้ควรจะปฏิบัติภารกิจในการให้การศึกษาระดับอุดมศึกษา การกำหนดฐานะของผู้สอนและเจ้าหน้าที่ให้สมควรนี้จะทำได้ก็ต่อเมื่อได้ศึกษาและวิเคราะห์ข้อเท็จจริงต่าง ๆ โดยรอบรอบ เมื่อกำหนดไว้ได้

เหมาะสมก็จะเป็นเครื่องมือในการดึงดูดผู้มีความรู้ความสามารถ ให้เข้ามาปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษามากขึ้น

ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นว่าสภาการศึกษาแห่งชาติมีฐานะตามกฎหมายเป็นหน่วยงานสูงสุดในการบริหารงานสถาบันอุดมศึกษา ความจริงตามหลักทั่ว ๆ ไป การมีสภาการศึกษาแห่งชาติ เพื่อรวบรวมเอาผู้ที่มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ในอาชีพต่าง ๆ มาพิจารณาคัดสินปัญหาการบริหารสถาบันอุดมศึกษานั้นก็น่าจะเป็นของดี เพราะเท่ากับได้รวบรวมเอาสติปัญญาของคนหลาย ๆ คนมาช่วยกันคิด ช่วยกันบริหารงาน หลักการนำเอาผู้มีความรู้ความสามารถในวงอาชีพต่าง ๆ มาร่วมกันคิดบริหารสถาบันการศึกษานี้ สหรัฐอเมริกาได้ใช้ในการบริหารโรงเรียนประถมและมัธยมศึกษาแล้วได้ผล การที่ได้ผลก็เพราะว่าประชาชนทุกคนมีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาระดับประถมและมัธยมศึกษา ทุกคนจะต้องมีบุตรหลานหรือผู้อยู่ในความปกครองที่กำลังเรียนอยู่ หรือเคยเรียนในโรงเรียนประถมและมัธยมศึกษา เมื่อประชาชนมาร่วมกันคิดร่วมกันบริหาร ก็เป็นทางให้ร่วมกันส่งเสริมให้โรงเรียนประถมและมัธยมศึกษาเจริญไปตามแนวที่ตนต้องการ แต่การศึกษาในระดับอุดมศึกษานั้นต่างไปจากระดับประถมหรือมัธยมศึกษา ไม่ใช่ทุกคนในประเทศของเราจะได้เข้าเรียนมหาวิทยาลัย การศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของเราเท่าที่จัดอยู่เปิดโอกาสให้บุคคลจำนวนหนึ่งเท่านั้นเข้าได้ และการศึกษาของผู้ที่เข้าเรียนในสถาบันอุดมศึกษานี้ก็เป็นเรื่องของผู้สอนและเจ้าหน้าที่ในสถาบันอุดมศึกษาเองจะต้องรู้ว่าอะไรควร และไม่ควรเพียงใด เพราะการสอนในสถาบันอุดมศึกษามีลักษณะพิเศษต่างไปจากการสอนในสถาบันการศึกษาทั่วไป ดังได้เคยกล่าวมาแล้ว ฉะนั้น การที่รวบรวมเอาผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาการและวิชาชีพต่าง ๆ มาเป็นหน่วยงานตัดสินปัญหาการบริหารเช่นนี้ อาจจะไม่ค่อยช่วยส่งเสริมคุณภาพของการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเหมือนอย่างที่จะช่วยส่งเสริมคุณภาพในโรงเรียนประถมหรือมัธยมศึกษา ในเรื่องนี้เราอาจจะมีทางวิจัยได้ว่านับตั้งแต่ได้ตั้งสภาการศึกษาแห่งชาติขึ้นมาแล้ว มหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษาของเราได้ผลิตผู้มีความรู้ดีขึ้นหรือด้อยลงเพียงใด และในฐานะที่สภาการศึกษาแห่งชาติเป็นหน่วยงานบริหารสถาบันอุดมศึกษาได้ริเริ่มและส่งเสริมให้การผลิตบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ สอดคล้องกับ

การพัฒนากำลังคนของประเทศหรือไม่เพียงใดถ้าเราได้ทราบคำตอบที่ถูกต้องในเรื่องเหล่านี้ ก็อาจจะทำให้ทราบได้ว่าสภาพการศึกษาแห่งชาติที่ได้ตั้งขึ้นได้ช่วยให้การบริหารสถาบันอุดมศึกษาดำเนินขึ้นหรือไม่เพียงใด

ในรอบสิบปีที่ผ่านมา ได้มีเสียงวิพากษ์วิจารณ์ว่า สถาบันอุดมศึกษาของเราที่ตั้งขึ้นและใช้ชื่อเรียกเป็นมหาวิทยาลัยนั้นไม่มีลักษณะครบถ้วนพอที่เป็นมหาวิทยาลัยเพราะไม่ได้สอนวิชาการหลาย ๆ สาขาเหมือนอย่างมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ ตามธรรมเนียมมหาวิทยาลัยในต่างประเทศจะมีการสอนวิชาต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไปในสาขาวิชาเหล่านี้ คือ สาขามนุษยศาสตร์ ซึ่งได้แก่วิชาภาษาศาสตร์ อักษรศาสตร์ ปรัชญา ประวัติศาสตร์ โบราณคดี จิตวิทยา ฯลฯ สาขาวิทยาศาสตร์มูลฐานได้แก่วิชา ชีววิทยา เคมี ฟิสิกส์ ธรณีวิทยา ธรณีวิทยา ฟิสิกส์ ฯลฯ สาขาสังคมศาสตร์ ได้แก่วิชาเศรษฐศาสตร์ รัฐศาสตร์ สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ สังคมวิทยา พหุวิทยาการ ฯลฯ สาขาแพทยศาสตร์ได้แก่ วิชาอายุรศาสตร์ เภสัชกรรมศาสตร์ ทันตแพทยศาสตร์ สาธารณสุขศาสตร์ ฯลฯ และสาขาวิทยาศาสตร์ประยุกต์ ได้แก่ วิศวกรรมศาสตร์ และเกษตรศาสตร์ และอาจสอนวิชาการศึกษาและจิตวิทยาอีกด้วย ซึ่งถ้าหากพิจารณาถึงลักษณะของมหาวิทยาลัยที่สมบูรณ์แบบตามแนวนั้น ข้อวิจารณ์ของผู้ที่กล่าวว่ามหาวิทยาลัยในเมืองไทยยังไม่มีลักษณะสมบูรณ์แบบเป็นมหาวิทยาลัย ก็อาจจะมีมูลที่ควรรับพิจารณาได้ ในสมัยรัฐบาลชุกก่อน มหาวิทยาลัยต่าง ๆ จึงได้พยายามขยายตัวเพิ่มคณะวิชาขึ้นเช่น มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์เพิ่มคณะวิทยาศาสตร์การแพทย์ และคณะอายุรศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เพิ่มคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เพิ่มคณะวิทยาศาสตร์และอักษรศาสตร์ และคณะวิศวกรรมศาสตร์ การที่ได้เพิ่มคณะวิชาต่าง ๆ ขึ้นในมหาวิทยาลัยของเราเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะรัฐมีเจตนาที่จะให้มหาวิทยาลัยของเรามีลักษณะสมบูรณ์แบบจริง ๆ แต่ก็มีข้อที่น่าคิดอยู่อีกอย่างหนึ่งคือ การที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐเฉพาะในเขตพระมหานครแต่เขตเดียวต่างก็มีคณะวิชาซ้ำ ๆ กันหลายคณะ เช่น มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ต่างก็มีคณะวิชาอักษรศาสตร์ เพียงแต่ว่า มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เรียกชื่อคณะนี้ว่า คณะศิลปศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์

LIR

เองก็มีคณะแพทยศาสตร์ถึง ๓ คณะ คือคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ และคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี การเรียนวิชาอักษรศาสตร์ก็ วิชาแพทยศาสตร์ก็ อาจไม่จำเป็นจะต้องมีการสอนในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐหลาย ๆ แห่ง เฉพาะแต่เพียงในตัวกรุงเทพ ฯ ผลของการที่จัดคณะวิชาต่าง ๆ เช่นนี้ ไม่มีใครทราบว่าจะเป็นผลดีหรือผลร้ายต่อคุณภาพของการศึกษาในวิชานั้น และเป็นการหมกมุ่นงบประมาณของรัฐโดยใช่เหตุหรือเปล่า การที่จะทราบเช่นนี้ได้ก็ต้องมีการวิจัย

ถ้าหากการบริหารสถาบันอุดมศึกษาของเรามีประสิทธิภาพสูง การศึกษาระดับอุดมศึกษาก็จะมีคุณภาพสูงด้วย คุณภาพการศึกษาในมหาวิทยาลัยนั้น ไม่ใช่วัดกันตรงการสอนแต่ในชั้นแต่อย่างเดียว ไม่ใช่ว่าผู้สอนแต่ละคนสอนในชั้นได้ดีแล้วจะทำให้การศึกษาในมหาวิทยาลัยมีคุณภาพดีก็หาไม่ คุณภาพการศึกษาในมหาวิทยาลัยหนึ่ง ๆ วัดตรงที่ว่ามหาวิทยาลัยนั้น ๆ ได้ส่งเสริมให้มีแนวปรัชญา ทฤษฎี และกฎเกณฑ์ใหม่ ๆ ในวิชาการต่าง ๆ ทั้งทางวิทยาศาสตร์ และสังคมศาสตร์เกิดขึ้นมากเพียงใด การส่งเสริมให้เกิดมีแนวปรัชญาที่ดี และกฎเกณฑ์ใหม่ ๆ ในวิชาต่าง ๆ นี้ทำได้โดยส่งเสริมให้ทั้งผู้สอนและนักศึกษาวิเคราะห์ ค้นคว้าทดลอง และวิจัยปัญหาต่าง ๆ อยู่เป็นนิตย์ การค้นคว้าและวิจัยในเรื่องต่าง ๆ นี้ มหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาจะต้องเผยแพร่เพื่อเป็นบริการแก่สังคมและประเทศชาติ ส่วนการสอนในแง่ของการถ่ายทอดวิชาความรู้นั้น เป็นเพียงองค์ประกอบส่วนย่อยในการพิจารณาคุณภาพการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาหนึ่ง ๆ เพราะมหาวิทยาลัยไม่ใช่โรงเรียนมัธยมชั้นสูงคงได้เคยกล่าวมาแล้ว เนื่องจากประเทศของเราในขณะนี้ยังมีทุนทรัพย์จำกัด การวิจัยที่ควรส่งเสริมในมหาวิทยาลัยจึงควรเป็นการวิจัยประยุกต์ (applied research) และเลือกเฉพาะปัญหาที่จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ รัฐอาจตั้งเงินงบประมาณส่วนหนึ่งให้สถาบันอุดมศึกษาทำการวิจัยโดยวางมาตรการควบคุมให้วิจัยเฉพาะปัญหาที่เป็นประโยชน์จริง ๆ ขณะนี้สภาวิจัยแห่งชาติก็ได้ดำเนินการในเรื่องนี้อยู่ รัฐยังอาจจะส่งเสริมการวิจัยในสถาบันอุดมศึกษาโดยผ่านส่วนราชการต่าง ๆ กล่าวคือ อาจให้ส่วนราชการต่าง ๆ ที่มีฐานะตั้งแก่กรมขึ้นไปพิจารณาดังงบประมาณเพื่อการวิจัยมากน้อยตามที่ส่วนราชการนั้น ๆ คิดว่าตนมีปัญหาคำคัญจะต้องพิจารณาแก้ การที่

LIRT

ทำเช่นนี้จะทำให้สถาบันอุดมศึกษาได้ใช้งบประมาณที่ตั้งไว้เพื่อทำการวิจัยในปัญหาที่ส่วนราชการต่าง ๆ มีจริง ๆ และเมื่อวิจัยเสร็จแล้วก็จะจะเป็นประโยชน์ในทางปฏิบัติงานจริง ๆ ถ้าหากว่าสถาบันอุดมศึกษาแห่งใดได้พิสูจน์ตนเองในเรื่องความสามารถในการวิจัยปัญหาที่เกิดขึ้นในส่วนราชการตามที่ส่วนราชการนั้น ๆ ต้องการ ก็จะเป็นการเผยแพร่เกียรติคุณของสถาบันอุดมศึกษานั้น ๆ และก็อาจเป็นที่หวังได้ว่า หน่วยงานและวิสาหกิจของเอกชนก็จะให้ความเชื่อถือและอาจบ่อนปัญหาให้สถาบันอุดมศึกษาวิจัยเพิ่มขึ้น สถาบันอุดมศึกษาของเราก็จะทำงานได้อย่างภาคภูมิใจสมกับที่เป็นสถาบันอุดมศึกษาของชาติอย่างแท้จริง.

Δ

สหธนาคารกรุงเทพ ฯ จำกัด

สำนักงานใหญ่ ๖๒๔ สามแยก ถนนเยาวราช พระนคร

โทรศัพท์ ๒๗๖๕๑-๓ โทรเลขย่อ "UNION BANK"

สาขา ราชวงศ์ ประตูนํ้า (ปทุมวัน) ธนบุรี (วงเวียนใหญ่) ท่าเตียน บางรัก
มหานาค บางกะปิ บางโพ

สาขา ต่างจังหวัด เลขที่ ๗๕๗-๗๕๘ ถนนเจดีย์จำนงค์ จังหวัดชลบุรี โทรศัพท์ ๒๕๗๖

ทำกิจการธนาคารทุกประเภท

รับฝากเงินบัญชีกระแสรายวันธรรมดา และ พิเศษ

มีคูนีรภัยที่ดิน มั่นคง แข็งแรง และปลอดภัยให้เข้า

อำนวยความสะดวกแก่บริษัท ห้าง ร้าน และประชาชนทั่วไป

นายบรรเจิด ชลวิจารณ์ กรรมการผู้จัดการ

LIRT

ไม้สัก ไม้ยาง แปรรูป อบไม้ อัดน้ำยาไม้ และไสไม้

ขนาด คุณภาพมาตรฐาน ราคาถูก

โปรดติดต่อได้ที่ โรงเลื่อยโรงงาน ขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้
โรงเลื่อยไม้ไทย (ถนนทหาร บางซื่อ พระนคร) จำหน่ายไม้สักแปรรูป
โทร. ๔๗๐๙๔, ๔๗๐๙๕

โรงเลื่อยเกษตร ๑ (บางลำภูล่าง ธนบุรี) จำหน่ายไม้ยางแปรรูป
รับอบไม้และไสไม้ โทร. ๖๐๓๖๕, ๖๐๙๔๗

โรงเลื่อยเกษตร ๒ (ปากคลองสวนพลู จังหวัดพระนครศรีอยุธยา)
จำหน่ายไม้ยางแปรรูป

โรงงานอบไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ (บางโพ พระนคร) รับอบไม้ไสไม้
และจำหน่ายผลิตภัณฑ์ไม้ โทร. ๔๗๑๓๕

โรงงานอัดน้ำยาไม้ (บางนา พระนคร) รับอบไม้ และอัดน้ำยาไม้
โทร. ๕๑๓๗๐๐

องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ กระทรวงเกษตร
อาคารถนนราชดำเนินนอก พระนคร โทร. ๔๑๓๔๓๓, ๔๑๓๐๓๗, ๔๑๓๒๔๘

LIRT

รัฐบาล ตอบ

คำถามและความเห็นประชาชน

△

กองสำรวจประชามติ กรมประชาสัมพันธ์ ได้รับแจ้งผลการพิจารณาจดหมาย
เสนอข้อคิดเห็นและร้องเรียนของประชาชน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ -

ขอให้จัดตั้งศูนย์ตำรว

ราษฎรชอยศรีบุญยืน ถนนประชาราษฎร์ ๑ ตำบลบางซื่อ อำเภอสุคิ
พระนคร ร้องเรียนว่า ขณะนี้ในชอยศรีบุญยืนมีพวกบุคคลอันธพาลและมีงานชื้ออยู่มาก
พวกนี้เที่ยวก่อความสงบสุขของราษฎรในชอยดังกล่าวไม่เว้นแต่ละวัน มีทั้งการลักเล็ก
ขโมยน้อย จกชิงวิ่งราวกรรโชกทรัพย์และทำร้ายร่างกาย เจ้าหน้าที่ตำรวจก็ไม่เคยเข้าไป
ตรวจตราบ้างเลย เกิดเรื่องครั้งใดกว่าตำรวจจะรู้คนร้ายก็หนีไปหมดแล้ว จนบัดนี้ก็ยังจับ
คนร้ายไม่ได้สักราย ราษฎรเดือดร้อนกันอย่างยิ่ง ขอให้ทางกรมตำรวจพิจารณาจัดตั้ง
ศูนย์ตำรวจที่ปากชอยศรีบุญยืน และส่งเจ้าหน้าที่สายตรวจเข้าตรวจตราในชอยเป็นประจำ
ด้วย

กรมตำรวจได้สั่งให้จัดสายตรวจออกตรวจตราในบริเวณชอยศรีบุญยืนดังกล่าวเป็น
ประจำแล้ว ส่วนการพิจารณาตั้งศูนย์หน้าปากชอยนั้น ได้พิจารณาเห็นว่า ชอยศรีบุญยืน
นี้อยู่ห่างจากศูนย์สี่แยกบางโพเพียง ๖๐๐ เมตรเท่านั้น ประกอบกับกำลังตำรวจของสถานี
ตำรวจนครบาลบางซื่อยังมีไม่เพียงพอ จึงเห็นสมควรให้ระงับไว้ก่อน และเมื่อกำลัง
ตำรวจของสถานีตำรวจนครบาลบางซื่อมีเพียงพอแล้ว จะได้พิจารณาจัดตั้งตามความต้อ
การของประชาชนส่วนรวมต่อไป

ขอให้จ่ายกระแสไฟฟ้า

นายบุญเชิด พุฒกุล อยู่บ้านเลขที่ ๗๐ หมู่ที่ ๖ คลองอ้อม ตำบลบางไทรมา
อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ร้องเรียนว่า ราษฎรในท้องที่ตำบลบางไทรมา อำเภอเมือง
จังหวัดนนทบุรี ต่างได้รับความเดือดร้อนเนื่องจากในท้องที่ตำบลดังกล่าวไม่มีไฟฟ้าใช้กัน

LIRT

ทั้ง ๆ ที่ห้องที่ตำบลนี้อยู่ห่างจากโรงผลิตกระแสไฟฟ้า ของการไฟฟ้าอันธิเพียงไม่กี่กิโลเมตร เท่านั้น และเป็นตำบลที่ขึ้นอยู่กับอำเภอเมืองนนทบุรีที่ยังไม่มีไฟฟ้าใช้ ขอให้ทางการพิจารณาช่วยเหลือ โดยจ่ายกระแสไฟฟ้าไปในเขตห้องที่ตำบล บางไทรม้ายด้วย

การไฟฟ้านครหลวงได้ส่งเจ้าหน้าที่ออกไปสำรวจสถานที่แล้ว ปรากฏว่าจะต้อง บักเสาพาดสายแรงสูงตามริมแม่น้ำเจ้าพระยา จากวัดศาลาจีนถึงปากคลองอ้อม ระยะทาง ประมาณ ๔.๕ ก.ม. และเข้าไปตามคลองอ้อมอีกประมาณ ๑.๖ ก.ม. กับบักเสาพาดสาย แรงต่ำเป็นระยะทาง ๘.๖๖๒ เมตร เป็นค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น ๘๖๑,๐๗๗.๐๐ บาท ซึ่งจะเป็น ประโยชน์แก่ผู้อาศัยอยู่ตามแนวสายประมาณ ๒๘๕ ราย ค่าใช้จ่ายข้างต้นนี้ผู้ขอใช้ไฟจะต้อง เฉลี่ยกันออกรายละ ๓,๓๗๒.๐๐ บาท ต่อการใช้ไฟไม่เกิน ๕ แอมแปร์ ๒๒๐ โวลท์ ๑ ยก ๒ สาย ทั้งนี้ไม่รวมค่าตรวจต่อไฟซึ่งจะต้องชำระอีกต่างหากแต่ละรายตามจำนวนดวงโคม ที่ติดตั้งในบ้าน หากการไฟฟ้านครหลวงได้รับชำระเงินครั้งนี้ครั้งหนึ่งก่อน เป็นจำนวน ๔๘๐,๕๓๘.๐๐ บาทแล้วก็จะลงมือดำเนินการให้ แล้วจะได้เรียกเก็บส่วนเฉลี่ยจากรายต่อไปในภายหลัง

ขอให้แจ้งผลการสำรวจสัตว์น้ำ

ราษฎรซึ่งเป็นชาวประมงในจังหวัดภูเก็ตเสนอว่า เนื่องจากขณะนี้กรมประมงได้ จัดตั้งสถานีประมงทะเลขึ้นที่จังหวัดภูเก็ต และมีเรือสำรวจของสถานีออกปฏิบัติงานสำรวจ แหล่งการประมงตลอดมา จึงควรที่ทางการจะได้แจ้งผลของการสำรวจให้ชาวประมงทราบ โดยทั่วกัน โดยขอให้แจ้งแหล่งบริเวณที่ทำการสำรวจ ผลของการสำรวจว่ามีสัตว์น้ำชนิด ไหมมาก และบริเวณใดที่ควรจะใช้เครื่องมือจับสัตว์น้ำชนิดใดเพื่อให้ได้ผลดีตลอดจนฤดูกาล ที่เหมาะแก่การทำการจับสัตว์น้ำในบริเวณดังกล่าวโดยละเอียดด้วย ทั้งนี้เพื่อให้ชาวประมงได้ ประกอบอาชีพประมงผลสำเร็จได้ดียิ่งขึ้น

กรมประมงได้พิจารณาเรื่องนี้แล้วขอเรียนว่า กรมประมงได้แจ้งผลการสำรวจ แหล่งการประมงให้ประชาชนได้ทราบทั้งทางวิทยุ ทางหนังสือพิมพ์ และทางเอกสาร สิ่งพิมพ์กล่าวคือ ทางวิทยุ กรมประมงได้เผยแพร่ข่าวผลการสำรวจแหล่งทำการประมง

LIR

ตลอดระยะเวลาที่เรือสำรวจประมงของกรมประมงออกกระทำการสำรวจในท้องทะเล ซึ่งได้กระจายข่าวทางสถานีวิทยุคมนาคมของกรมประมงโดยใช้ความถี่วิทยุ ๖๓๘๖ กิโลไซเกิล, ๕๓๕๐.๒ กิโลไซเกิล และ ๘๗๕๐ กิโลไซเกิล เป็นประจำทุกวันในเวลา ๐๗.๐๐ น. ๑๑.๐๐ น. ๑๕.๐๐ น. ๑๙.๐๐ น. และ ๒๓.๐๐ น. นอกจากนั้นยังได้กระจายข่าวทางสถานีวิทยุการเกษตร โดยใช้ความถี่วิทยุ ๖๗๕.๑๕ กิโลไซเกิล และ ๖๑.๐๕ กิโลไซเกิล เป็นประจำทุกวันในเวลา ๑๒.๐๕ - ๑๒.๒๐ น. สำหรับทางค่านหนังสือพิมพ์นั้น กรมประมงก็ได้นำผลของการสำรวจแหล่งทำการประมงลงพิมพ์ในวารสารประมงสนเทศ ซึ่งวารสารนี้ กรมประมงได้ส่งให้สมาคมชาวประมงทุกแห่งทั่วประเทศ และกรมประมงยังได้แถลงข่าวผลการสำรวจให้หนังสือพิมพ์รายวันได้นำไปลงพิมพ์เผยแพร่อีกทางหนึ่งด้วย ส่วนทางค่านเอกสารสิ่งพิมพ์ กรมประมงได้จัดพิมพ์เอกสารแสดงแผนที่แหล่งประมงอ่าวไทย (สัตว์น้ำหน้าดิน) ออกเผยแพร่และแจกจ่ายให้แก่ประชาชนผู้สนใจทราบทั่วกัน อย่างไรก็ตาม กรมประมงใคร่ขอเรียนเพิ่มเติมว่า ถ้าหากชาวประมงผู้ใดสนใจอยากจะทราบรายละเอียดเกี่ยวกับผลงานการสำรวจการประมงเพิ่มขึ้นอีกแล้ว ซึ่งนอกเหนือไปจากจะรับฟังข่าวดังกล่าวได้จาก สถานีวิทยุคมนาคมของกรมประมงและสถานีวิทยุการเกษตรแล้ว ก็อาจติดต่อขอทราบรายละเอียดได้ที่สมาคมชาวประมง ประมงจังหวัด ประมงอำเภอ และหัวหน้าสถานีประมงทะเลทุกแห่งได้อีกทางหนึ่งด้วย

อย่าทิ้งยางอัสฟัลต์ให้สูญเปล่า

นายไส บัวดนม อยู่บ้านเลขที่ ๓๖ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลก้อบัว อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ เสนอว่าขณะนี้ได้มียางอัสฟัลต์ประมาณ ๖๐ ตัน ตั้งทิ้งไว้ที่ริมแม่น้ำเจ้าพระยาใกล้โรงเก็บข้าวขององค์การคลังสินค้า ๕ พระโขนง พระนคร ยางรายนี้ตั้งทิ้งไว้หลายปีมาแล้วจนบัดนี้ถึงผู้พังแตกร่วนน้ำยางรั่วไหลออกนองเต็มตามพื้น นับเป็นการสูญเสียที่น่าเสียดายอย่างยิ่ง ขอให้ทางการรีบดำเนินการขนไปทำประโยชน์ต่อไปด้วย

องค์การเชื้อเพลิง กระทรวงกลาโหมได้ทำการสอบสวนแล้วปรากฏว่า ยางแอสฟัลต์ดังกล่าวเป็นดังยางขารุก ซึ่งองค์การเชื้อเพลิงไม่รับไว้จากผู้ส่งจำหน่าย จึงเป็นหน้าที่ของบริษัทรับประกันและจำหน่ายจะต้องขนเอากลับไป เหตุที่มีการปล่อยทิ้งไว้

LIR

เช่นนี้ องค์การเชื้อเพลิงเข้าใจว่าบริษัทประกันคงจะไม่ประสงค์ขึ้นไป เพราะจะไม่คุ้มกับค่าใช้จ่าย จึงได้ปล่อยทิ้งไว้จนบัดนี้ อย่างไรก็ตามในโอกาสเดียวกันนี้ องค์การเชื้อเพลิงจะได้ให้เจ้าหน้าที่ไปนำมาเก็บรักษาไว้ต่อไป และองค์การเชื้อเพลิงขอขอบคุณต่อนายโสมมัตถนอม ผู้แจ้งซึ่งมีความห่วงใยต่อทรัพย์สินของทางราชการมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอให้ปรับปรุงแก้ไขบริการรถไฟ

ร.ท.อ. บรรยงค์ จุลกะเกียน อยู่บ้านเลขที่ ๓๓ หมู่ ๑ ตำบลบ้านย่านซื่อ อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง เสนอว่าการบริการรถไฟขบวนนครราชสีมา - กรุงเทพฯ ยังบกพร่องมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งรถขบวนนี้มีผู้โดยสารแน่นมาก บางครั้งผู้โดยสารต้องเข้าไปอัดกันอยู่ในตู้ขายอาหาร ทำการรถไฟก็มาขับไล่โดยไม่ปราณีผู้โดยสาร ทั้ง ๆ ที่ในขบวนตู้ขายอาหารก็ไม่มีป้ายประกาศห้ามผู้โดยสารนั่งโดยสาร นอกจากนี้บริเวณสถานีรถไฟคอนเมือง ไม่มีส้วมสำหรับผู้โดยสารด้วยทุกข ทำให้ผู้โดยสารเดือดร้อนอย่างยิ่ง ขอให้พิจารณาปรับปรุงแก้ไขบริการเสียใหม่ด้วย

การรถไฟแห่งประเทศไทยได้ทำการสอบสวนแล้วไม่ปรากฏว่าการรถไฟได้ทำการขับไล่ผู้โดยสารแต่ประการใด เพียงแต่ชี้แจงให้ทราบว่าที่นั่งในรถเสบียงนั้นจัดไว้สำหรับผู้โดยสารมารับประทานอาหารกัน ไม่ได้จัดไว้สำหรับการโดยสาร ดังนั้นผู้โดยสารจะอาศัยรถเสบียงนั่งโดยสารไม่ได้ ซึ่งเรื่องนี้การรถไฟได้ปรับปรุงแก้ไขบริการแล้ว โดยเขียนป้ายประกาศติดไว้ในรถเสบียงซึ่งมีข้อความว่า “ที่นั่งคาน้ำจัดไว้สำหรับผู้รับประทานอาหารเท่านั้น” ทั้งนี้เพื่อให้ผู้โดยสารทราบว่าที่นั่งคาน้ำหนึ่งในรถเสบียงชั้น ๓ ได้สำรองไว้เฉพาะผู้ที่ต้องการรับประทานเท่านั้น ส่วนเรื่องสถานีคอนเมืองไม่มีส้วมสำหรับผู้โดยสารด้วยทุกขนั้น การรถไฟขอชี้แจงว่า การรถไฟได้เคยดำริที่จะจัดสร้างมาก่อนแล้ว แต่ขัดข้องเพราะกองทัพอากาศไม่ยินยอม จึงจำเป็นต้องรอการสร้างนี้ไว้พร้อมกับการปรับปรุงอาคารสถานีใหม่ในบริเวณสถานีรถไฟคอนเมืองต่อไป

ให้ตั้งหน่วยบริการซ่อมท่อประปา

นายประวิศ วัชรินทร์ อยู่บ้านเลขที่ ๑ ซอยพัฒนสินธุ์ ซ้างวิทยาลัยเทคนิค กรุงเทพฯ ถนนนางสีนจี อำเภอยานนาวา พระนคร เสนอว่าเนื่องจากท่อประปาแตกบ่อยครั้ง และกว่าเจ้าหน้าที่หน่วยซ่อมจะมาทำการซ่อมแซมต้องเสียเวลานาน เช่นที่ซอย

LIRT

พัฒนสินธุ์กว่าเจ้าหน้าที่จะมาทำการซ่อมเป็นเวลาถึง ๑๗ วัน ทำให้น้ำประปาไหลทิ้ง ราษฎรขาดแคลนน้ำเดือดร้อนกันมาก สาเหตุที่เจ้าหน้าที่มาซ่อมแซมล่าช้านี้ก็เพราะขาด กำลังเจ้าหน้าที่ ทำให้การบริการไม่ทั่วถึง ดังนั้นเพื่อบริการความเสียหายดังกล่าวนี้ ขอให้ทางการจัดตั้งหน่วยบริการซ่อมท่อประปาโดยเฉพาะขึ้น และให้รับผิดชอบเป็นเขต ๆ บริการตลอด ๒๔ ชั่วโมงด้วย

กรมโยธาเทศบาลได้ให้กองประปากรุงเทพสอบข้อเท็จจริงแล้วชี้แจงว่า เกี่ยวกับ ท่อประปาแตกที่ซอยพัฒนสินธุ์ที่กล่าวว่า กว่าเจ้าหน้าที่จะมาทำการซ่อมเป็นเวลาถึง ๑๗ วัน นั้น ข้อเท็จจริงมีอยู่ว่า เมื่อเจ้าหน้าที่ทราบว่าท่อประปาแตกที่ใดก็ได้ไปทำการซ่อมให้ไม่ เกินวันรุ่งขึ้น นอกจากจะมีท่อประปาแตกประดังกันมามากกว่าปกติ อย่างไรก็ตาม กองประปา กรุงเทพก็ได้พยายามจัดซ่อมให้เรียบร้อยอย่างช้าไม่เกิน ๒ วันทุกแห่งไป สำหรับรายที่ ซอยพัฒนสินธุ์นั้นปรากฏว่า เมื่อทางเจ้าหน้าที่ประปาไปซ่อมเสร็จแล้ว รยนต์บรรทุกก็ ไปทับท่อประปาแตกอีก จึงดูประหนึ่งคล้ายกับเจ้าหน้าที่มิได้ไปทำการซ่อม เกี่ยวกับเรื่อง นี้กองประปากรุงเทพก็ได้พยายามอยู่แล้ว สำหรับข้อเสนอให้จัดตั้งหน่วยบริการซ่อมท่อ ประปาโดยเฉพาะขึ้นนั้น กองประปากรุงเทพมีหน่วยงานซ่อมท่อประปาประจำตามสำนักงาน บริการประปาเขตต่าง ๆ อยู่แล้ว และยังมีหน่วยซ่อมท่อรั่วพิเศษสำหรับดำเนินงานติดต่อกับ ประสานงานซ่อมท่อประปาทุกขนาดให้แก่สำนักงานบริการประปาเขตต่าง ๆ ทั้งสำนักงาน อยู่ที่แผนกเครื่องกรอง ถนนพระรามที่ ๖ ตำบลสามเสนใน หมายเลขโทรศัพท์ ๗๑๕๔๑ และ ๗๔๓๔๔ หรือที่กองประปากรุงเทพ ตำบลแมนศรี หมายเลขโทรศัพท์ ๘๑๒๔๔๔, ๘๑๓๑๖๖ และ ๘๑๓๑๖๐ บริการผู้ใช้น้ำประปาตลอด ๒๔ ชั่วโมง ฉะนั้นหากผู้ใดต้องการ ฟังบริการของกองประปากรุงเทพแล้ว ก็ติดต่อตามหมายเลขโทรศัพท์ดังกล่าวมาแล้วได้ ตลอด ๒๔ ชั่วโมง

งานของ

สภาร่างรัฐธรรมนูญ

บันทึกการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ

(ทำหน้าที่นิติบัญญัติ)

ครั้งที่ ๒๓๖

วันพฤหัสบดีที่ ๖ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๑๐

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๐๘.๕๐ นาฬิกา

พลเอก หลวงสุทธีสารธนากร ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญกล่าวเปิดประชุม และแจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า พลตำรวจโท ประจวบ กิริยบุตร สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ ได้ถึงแก่อนิจกรรม เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ศกนี้ ด้วยโรคหัวใจวาย ณ โรงพยาบาล เมมโมเรียล กรุงนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา เพื่อเป็นเกียรติแก่ผู้ล่วงลับไปแล้ว จึงขอ เชิญชวนสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญยืนไว้อาลัยเป็นเวลา ๑ นาที

ที่ประชุมได้ยืนไว้อาลัยเป็นเวลา ๑ นาที

ครั้นแล้ว ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญเสนอให้ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ (ทำหน้าที่นิติบัญญัติ) ครั้งที่ ๒๓๑

ที่ประชุมได้รับรองรายงานการประชุมครั้งนี้

ต่อจากนั้น ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการปราบปรามการหลวง พ.ศ. ๒๕๑๐ ซึ่งคณะกรรมการการศึกษา การสาธารณสุข

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

และการสาธารณูปการพิจารณาเสร็จแล้ว ร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างทางหลวงแผ่นดิน สายกบินทร์บุรี—นครราชสีมา ในท้องที่อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี และอำเภอบักรังชัย อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา พ.ศ. ๒๕๑๐ ร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างทางหลวงแผ่นดิน สายนครปฐม—เพชรบุรี ในท้องที่อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม อำเภอบางโพธิ์ อำเภอโพธาราม อำเภอบางแพ อำเภอเมืองราชบุรี อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี และอำเภอเขาย้อย อำเภอเมืองเพชรบุรี อำเภอบ้านลาด อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี พ.ศ. ๒๕๑๐ ร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างทางหลวงแผ่นดินสายชุมพร—หลังสวน ในท้องที่อำเภอเมืองชุมพร อำเภอสวี และอำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร พ.ศ. ๒๕๑๐ ร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างทางหลวงแผ่นดิน สายขอนแก่น—เลย ในท้องที่อำเภอเมืองขอนแก่น อำเภอหนองเรือ อำเภอภูเวียง อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น และอำเภอภูกระดึง อำเภอวังสะพุง อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย พ.ศ. ๒๕๑๐ ร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างทางหลวงแผ่นดิน สายอุดรธานี—นครพนม ในท้องที่อำเภอเมืองอุดรธานี อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี อำเภอสว่างคันทนา อำเภอพรรณานิคม อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร และอำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม พ.ศ. ๒๕๑๐ และร่างพระราชบัญญัติโอนที่ดินราชพัสดุที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ในท้องที่ตำบลวัดโสมนัส อำเภอบ่อปรางค์คำฝ้าย จังหวัดพระนคร ให้แก่นายประจวบ บุรานนท์ พ.ศ. ๒๕๑๐ ซึ่งคณะกรรมการการปกครองพิจารณาเสร็จแล้ว ที่ละฉบับตามลำดับ

ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๗ ฉบับนี้ในวาระที่ ๒ เรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง และในวาระที่ ๓ ลงมติให้ประกาศใช้เป็นกฎหมายได้ทีละฉบับตามลำดับ

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับที่...) พ.ศ. ๒๕๑๐ (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)

พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ รองนายกรัฐมนตรี ได้ทรงแถลงเหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ มีใจความสำคัญว่า แก้ไขเพิ่มเติม

LIART

กฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยที่กฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกายังมิได้กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการร่างกฎหมายไว้ จึงสมควรกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการร่างกฎหมาย และเพื่อปรับปรุงการแต่งตั้งกรรมการร่างกฎหมายขึ้นใหม่

ได้มีสมาชิกซักถาม ข้อข้องใจเกี่ยวกับการกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการร่างกฎหมายบางประการ ซึ่งพลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนครเชษฐาธิราช ประพันธ์ รองนายกรัฐมนตรี ได้ทรงชี้แจงตอบจนเป็นที่พอใจแล้ว ในที่สุดที่ประชุมได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และส่งให้คณะกรรมการการปกครองพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน.

เลิกประชุมเวลา ๑๐.๑๐ นาฬิกา

ประเสริฐ บัณฑิต

(นายประเสริฐ บัณฑิต)

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ทำหน้าที่เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

บันทึกการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ
(ทำหน้าที่นิติบัญญัติ)

ครั้งที่ ๒๓๖

วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๐

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๐๘.๔๐ นาฬิกา

เนื่องจาก พลเอก หลวงสุทธิสารณกร ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญบ่วย
นายทวี บุญยเกตุ รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญจึงดำเนินการประชุมแทน

ผู้ทำการแทนประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญกล่าวเปิดประชุม และแจ้งให้ที่ประชุม
ทราบดังต่อไปนี้

๑. ได้รับหนังสือจากนายกรัฐมนตรี้ แจ้งว่า ท้ายคณะรัฐมนตรีได้ประชุม
ปรึกษาให้เสนอข้อบท อนุสัญญา คำแปล และสรุปความเห็นประกอบข้อแนะขององค์การ
การกรรมกรระหว่างประเทศ ต่อสภาร่างรัฐธรรมนูญในฐานะเจ้าหน้าที่ผู้ทรงอำนาจเพื่อ
ทราบ ตามข้อผูกพันในธรรมนูญขององค์การการกรรมกรระหว่างประเทศ มาตรา ๑๔

ที่ประชุมรับทราบ

๒. ได้รับหนังสือจากประธานกรรมาธิการการศึกษา การสาธารณสุข และการ
สาธารณูปการแจ้งว่า เนื่องจาก พลตำรวจโท ประจวบ กิริตบุตร ซึ่งเป็นกรรมาธิการ
อยู่ในขณะนี้ ได้ถึงแก่อนิจกรรม กรรมาธิการในขณะนี้จึงว่างลง จึงขอเสนอให้ที่ประชุม
พิจารณาเลือกตั้งกรรมาธิการซ่อมแทนต่อไป

ที่ประชุมได้ลงมติตั้งให้ พลตำรวจตรี ต่อศักดิ์ ยมนาค เป็นกรรมาธิการซ่อมแทน

LIR

๓. ได้รับหนังสือจาก ประธานกรรมการพิจารณาเปิดเผยรายงานการประชุมลับ แจ้งว่า เนื่องจาก พลเอก ชลอ จารุกุลส ซึ่งเป็นการพิจารณาอยู่ในขณะนี้ ได้ถึงแก่อนิจกรรม กรรมการในคณะนี้จึงว่างลง จึงขอเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาเลือกตั้งกรรมการซ่อมแทนต่อไป

ที่ประชุมได้ลงมติตั้งให้ พลอากาศโท พิชิต บุญยเสนา เป็นกรรมการซ่อมแทน

๔. ได้รับหนังสือจากประธานกรรมการวิสามัญพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติฯ พ.ศ. แจ้งว่า เนื่องจาก พลตำรวจโท ประจวบ กิริยบุตร ซึ่งเป็นการพิจารณาอยู่ในขณะนี้ ได้ถึงแก่อนิจกรรม กรรมการในคณะนี้จึงว่างลง จึงขอเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาเลือกตั้งกรรมการซ่อมแทนต่อไป

ที่ประชุมได้ลงมติตั้งให้ พลตำรวจตรี ชุมพล โลหะชาละ เป็นกรรมการซ่อมแทน

ครั้นแล้ว ผู้ทำการแทนประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญเสนอให้ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ (ทำหน้าที่นิติบัญญัติ) ครั้งที่ ๒๓๒ และ ๒๓๓

ที่ประชุมได้รับรองรายงานการประชุมทั้ง ๒ ครั้งนี้

ต่อจากนั้น ผู้ทำการแทนประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญเสนอให้ที่ประชุมพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่...) พ.ศ. ๒๕๑๐ (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)

พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนคราธิปกพงศ์ประพันธ์ รองนายกรัฐมนตรี ได้ทรงแถลงเหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีใจความสำคัญว่า เนื่องจากอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนยังไม่เหมาะสม สมควรปรับปรุงเสียใหม่ จึงจำเป็นต้องแก้ไขบัญญัติอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๐

ได้มีสมาชิกซักถามข้อข้องใจและตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับการแก้ไขอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนนี้บางประการ ซึ่ง พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนคราธิปกพงศ์ประพันธ์ รองนายกรัฐมนตรี ได้ทรงชี้แจงตอบจนเป็นที่พอใจแล้ว ในที่สุดที่ประชุมได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และส่งให้คณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๗ คน พิจารณากังมีรายชื่อต่อไปนี้

LIRT

๑. นายบุญมา วงศ์สวรรค์	๒. พันเอก จินดา ณ สงขลา
๓. นายเรณู สุวรรณสิทธิ์	๔. พลโท บุญเรือน บัวจรรณู
๕. พลโท แสงวณ เสนาณรงค์	๖. พระยาสุนทรพิพิธ
๗. หลวงอรรถปริชาชนูปการ	

กำหนดการแปรญัตติภายใน ๑๐ วัน

ผู้ทำการแทนประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญเสนอให้ที่ประชุมพิจารณา ร่าง พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ (ฉบับที่...) พ.ศ. ๒๕๑๐ (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)

พระยาอรรถการีย์นิพนธ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ได้แถลงเหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีใจความสำคัญว่า เนื่องจากอัตราเงินเดือนข้าราชการฝ่ายตุลาการยังไม่เหมาะสม สมควรปรับปรุงเสียใหม่ จึงจำเป็นต้องแก้ไขบัญญัติอัตราเงินเดือนท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ พ.ศ. ๒๔๙๗

ได้มีสมาชิกซักถามข้อข้องใจเกี่ยวกับการปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการฝ่ายตุลาการนี้บางประการ ซึ่ง พระยาอรรถการีย์นิพนธ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมได้ชี้แจงตอบจนเป็นที่พอใจแล้ว ในที่สุดที่ประชุมได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และส่งให้คณะกรรมการวิสามัญ คณะที่ พิจารณา ร่าง พระราชบัญญัติ ระเบียบ ข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่...) พ.ศ. ๒๕๑๐ พิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๑๐ วัน

ผู้ทำการแทนประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญเสนอให้ที่ประชุม พิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่...) พ.ศ. ๒๕๑๐ (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)

พลเอก ประภาส จารุเสถียร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้แถลงเหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีใจความสำคัญว่า เนื่องจากอัตราเงินเดือนข้าราชการฝ่ายอัยการยังไม่เหมาะสม สมควรปรับปรุงเสียใหม่ จึงจำเป็นต้องแก้ไขบัญญัติอัตราเงินเดือนท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๐๓

LIRT

ได้มีสมาชิกซักถามข้อข้องใจเกี่ยวกับการปรับ ปรับอัตรา เงิน เดือน ข้าราชการฝ่าย
อัยการนี้บางประการ ซึ่ง พลเอก ประภาส จารุเสถียร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
ได้ชี้แจงตอบจนเป็นที่พอใจแล้ว ในที่สุดที่ประชุมได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราช
บัญญัติฉบับนี้ และส่งให้คณะกรรมการวิสามัญคณะที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๒๕๑๐ พิจารณา กำหนดการแปรญัตติกภายใน
๑๐ วัน

ผู้ทำการแทนประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญเสนอให้ที่ประชุมพิจารณา ร่างพระราช
บัญญัติจัดระเบียบข้าราชการสำนักนายกรัฐมนตรี (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๒๕๑๐ (คณะรัฐมนตรี
เป็นผู้เสนอ)

พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนคราธิปกพงศ์ประพันธ์ รองนายกรัฐมนตรี
ได้ทรงแถลงเหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีใจความสำคัญว่า เนื่องจาก
อัตราเงินเดือนข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบราชการ สำนักนายกรัฐมนตรียัง
ไม่เหมาะสม สมควรปรับปรุงเสียใหม่ จึงจำเป็นต้องแก้ไขบัญญัติอัตราเงินเดือนท้ายพระราช
บัญญัติจัดระเบียบราชการสำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๐๕

ที่ประชุมได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และส่งให้คณะ
กรรมการวิสามัญคณะที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ๒๕๑๐ พิจารณา กำหนดการแปรญัตติกภายใน ๑๐ วัน

ผู้ทำการแทนประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาร่างพระราช
บัญญัติการจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. ๒๕๑๐ (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)

พลเอก ประภาส จารุเสถียร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้แถลง
เหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีใจความสำคัญว่า ในปัจจุบันนี้ ประชากร
มีจำนวนเพิ่มขึ้น และมีผู้อยู่ในวัยทำงานที่กำลังหางานทำมากขึ้นด้วย ราษฎรต่างก็ไป
ทำงานนอกจังหวัดที่ตนมีภูมิลำเนาอยู่ การประกอบอาชีพเกี่ยวกับการจัดหางานก็เพิ่มขึ้น
ด้วย จึงเป็นการสมควรมีกฎหมายเพื่อให้การคุ้มครองบุคคลดังกล่าว

เมื่อได้มีการอภิปรายกันพอสมควรแล้ว ผู้ทำการแทนประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ
จึงสั่งให้เลื่อนการประชุมไปในคราวประชุมหน้า

เลิกประชุมเวลา ๑๑.๓๕ นาฬิกา

ประเสริฐ บัณฑิตกุล

(นายประเสริฐ บัณฑิตกุล)

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ทำหน้าที่เลขาธิการสภาร่างรัฐธรรมนูญ

รายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ

(ทำหน้าที่ร่างรัฐธรรมนูญ)

ย ๘
ครั้งที่ ๔๙

วันพฤหัสบดี ที่ ๔ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๐๘

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

(ต่อจากฉบับที่แล้ว)

พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนครเชษฐาธิราช (ประธานกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ) : ความที่ว่าทรงแต่งตั้งตามพระราชอัธยาศัยแล้วก็มีกำหนดคุณสมบัติบางประการเอาไว้ไม่ขัดกัน แต่ต้องอ่านควบกัน คือพระราชอัธยาศัยกับทรงเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติตามความในรัฐธรรมนูญ แล้วส่วนสัญชาติไทยนั้นก็ป็นธรรมชาติของมนตรีเป็นผู้ใกล้ชิดพระองค์ก็จะทรงแต่งตั้งคนไทย แล้วก็มีกฎหมายอยู่ด้วย กฎหมายก็ยอมใช้ ถ้ากฎหมายยังใช้อยู่ก็ยอมมีผลบังคับ และนอกจากนี้ถึงแม้ว่ากฎหมายจะเลิกไปก็เชื่อกันว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็จะทรงเลือกคนไทยเป็นองคมนตรีเป็นแน่

นายสมภพ โหตระกิตย์ : กระผมต้องขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานเกี่ยวกับคำตอบของท่านประธานกรรมการในส่วนที่เกี่ยวกับการถอดถอนฐานันดรศักดิ์ และเรียกคืนราชอิสริยาภรณ์ ซึ่งท่านสมาชิกผู้หนึ่งได้สงสัยว่าเกี่ยวกับการถอดถอนนั้นไม่ได้บัญญัติไว้ในร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ที่กำลังพิจารณาอยู่นี้ แต่ความจริงนั้น ขอโทษ ท่านประธานกรรมการได้ตอบว่าอาจจะแปรญัตติได้ แต่ข้อเท็จจริงมีอยู่ว่าในส่วนเกี่ยวกับการถอดถอนฐานันดรศักดิ์และเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์นั้น คณะกรรมการได้บัญญัติไว้แล้วในมาตรา ๑๕๒ ว่า “พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการถอดถอนฐานันดรศักดิ์ และเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์” เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าในมาตรา ๑๑ ได้บัญญัติให้เป็นพระราชอำนาจในการที่จะสถาปนาฐานันดรศักดิ์และพระราชทานเครื่องราช

อิสริยาภรณ์ และมาตรา ๑๕๒ ได้บัญญัติถึงการถอดถอนและเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ปัญหาที่มีอยู่ว่าทำไมถึงได้บัญญัติแยกกันออกอยู่คนละหมวด ในเมื่อการให้อยู่ในหมวดว่า พระมหากษัตริย์ แต่การถอดถอนฐานันดรศักดิ์และการเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์อยู่ในหมวดว่าด้วยอำนาจบริหาร กระผมคิดว่าความจริงแล้วควรจะได้บัญญัติให้เป็นอำนาจขององค์พระมหากษัตริย์ คือบัญญัติรวมไว้ในมาตรา ๑๑ จะเหมาะสมกว่า แต่ที่คณะกรรมการได้มาบัญญัติแยกไว้ในมาตรา ๑๕๒ นี้ กระผมขอกราบเรียนถามถึงเหตุผลว่ามีความประสงค์อย่างไร

พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนครสวรรค์ประพินธ์ (ประธานกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ) : เหตุผลก็คือพระคุณกับพระเดช ตอนสถาปนาอันเป็นพระคุณ ตอนถอดถอนเป็นพระเดช จึงได้เอาไว้เป็นหมวดบริหาร เพราะว่าการลงโทษลงทัณฑ์อะไรอย่างนั้น การใช้พระเดชควรจะเป็นทางฝ่ายบริหารมากกว่า

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : สำหรับหมวด ๒ ไม่มีท่านผู้ใดอภิปรายต่อไปแล้ว ต่อไปนี้อภิปรายในหมวด ๓

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี ประธานสภาได้ออกจากที่ประชุมไปชั่วคราว และได้มอบให้รองประธานสภาคนที่หนึ่งทำหน้าที่เป็นประธาน ดำเนินการประชุมต่อไป)

หลวงประกอบนิติสาร : ในหมวด ๓ ที่ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพของชนชาวไทยนั้น ข้าพเจ้ามีข้อสงสัยอยู่จุดหนึ่งในมาตรา ๓๒ วรรคสุดท้าย ที่เกี่ยวกับการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์นั้น รัฐธรรมนูญของเราได้เคยเปลี่ยนหลักการในเรื่องเวนคืนอสังหาริมทรัพย์นี้ มาหลายครั้งหลายหน แต่ว่ายังไม่เคยมีครั้งใดเลยที่ให้เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ได้ เพื่อประโยชน์แก่การผังเมือง ครั้งนี้เป็นครั้งแรกที่กรรมการยกร่างได้นำเอาประโยชน์แก่การผังเมืองขึ้นมาเป็นเหตุให้เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ได้ ถ้าข้าพเจ้าเข้าใจไม่ผิด สาเหตุที่คณะกรรมการยกร่างนำเอาประโยชน์แก่การผังเมืองมาเป็นเหตุเวนคืนนั้น มีสาเหตุมาจากร่างพระราชบัญญัติฉบับหนึ่งที่สภานี้รับหลักการแล้ว และส่งไปยังคณะกรรมการชุดการปกครอง กรรมการชุดการปกครองได้มองเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติฉบับนั้น ซึ่งชื่อเฉพาะว่าอะไร ข้าพเจ้านึกไม่ค่อยออก แต่ดูเหมือนว่าเป็นพระราชบัญญัติกำจัดการสิ่งสกปรก

รกรุงรังอะไรนี้ หมายความว่า อาคารที่เก่า ๆ แก่ ๆ เจ้าของไม่รื้อ รัฐก็จะมาทำเสียเอง โดยมอบให้เทศบาลทำ ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนั้น จึงได้มีบทบัญญัติให้เวนคืนที่ดิน ซึ่งมีอาคารสกปรกรกรุงรังเสื่อมโทรม ขอโทษใช้คำว่า “เสื่อมโทรม” มาให้เป็นสมบัติของเทศบาล เพื่อเทศบาลจะได้ทำการก่อสร้างใหม่ ให้ถูกต้องหรือสอดคล้องกับผังเมือง กรรมการชุดการปกครองเห็นว่าการที่อยู่ดีๆ ไปเวนคืนที่ของราษฎรเอามาให้เทศบาล ซึ่งเป็นการปกครองท้องถิ่นเป็นคนอีกคนหนึ่งต่างหากจากราชการนั้น เป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ หรือหลักของรัฐธรรมนูญที่มีมาแล้วทุกฉบับ เรื่องนี้ได้กินเวลาช้านานในการพิจารณาของกรรมการ เพราะได้ทราบว่า รัฐบาลก็ไปปรึกษากฎการกฤษฎีกา กรรมการกฤษฎีกาก็เห็นด้วยกับกรรมการของสภาเห็นว่า ขัดต่อรัฐธรรมนูญ ไปปรึกษาคณะที่ปรึกษากฎหมายของรัฐบาล ก็เห็นเช่นเดียวกัน รัฐบาลจึงได้เป็นนักกีฬา ถอนร่างพระราชบัญญัติฉบับนั้นไป ท่านทั้งหลายคงจะจำได้ มาบัดนี้ ข้าพเจ้าได้เห็นในร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๒ นี้ เอาประโยชน์แก่การผังเมืองมาเป็นเหตุเวนคืน การเวนคืนนี้ ถ้าเป็นการเวนคืนให้รัฐ และรัฐจัดทำเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม ก็น่าฟัง แต่ว่าร่างรัฐธรรมนูญใหม่นี้ เปิดโอกาสให้มีการเวนคืนให้เทศบาลแล้ว ข้าพเจ้าคิดว่า ก็เป็นการขัดกับหลักทั่วไปอยู่ดี เพราะต้องไม่ลืมว่า เทศบาลนี้เป็นนิติบุคคลคนหนึ่ง ถ้าเราจะเวนคืนเอาที่ดินราษฎรที่เราเห็นว่ามีเป็นแหล่งเสื่อมโทรมให้เทศบาลก็ไปสร้างห้องแถวให้เช่า หรือไปให้นายทุนประมูลกันเก็บค่าหน้าดินค่าแป๊ะเจี๊ยะ แล้วนายทุนก็ไปสร้างอาคารขึ้นมาเก็บแป๊ะเจี๊ยะ เก็บเงินกินเปล่าจากผู้ที่ประสงค์เข้ามาอยู่ เช่นนี้ ข้าพเจ้าคิดว่า เป็นการทำลายความสุขของประชาชนขาดหลักประกันในเสรีภาพในทรัพย์สิน ถ้าเราจะมองในแง่ว่า ที่ใดเป็นแหล่งเสื่อมโทรมแล้ว เราก็ถือว่าเวนคืนมาได้ ให้เทศบาลสร้างให้สวยให้งามนี้ ในค่านอาหารความเป็นของดี แต่อาหารใจเป็นของเสียมาก ราษฎรนี้ ใครจะไปทราบว่าคนนั้นคนนั้น เขามีฐานะพอที่จะปลูกสร้างของเขาเองในอีก ๑๐ ปี ๒๐ ปี หรือไม่ที่ดินชั้นนั้นชั้นนี้ เป็นที่ที่เขามีเชื้อไขเกี่ยวกับอะไรอยู่เพียงไหน ถ้าเพียงเห็นว่าสกปรกรกรุงรัง ก็เวนคืนมาหมด อย่างนี้ถ้าไม่ใช่เพื่อประโยชน์ของรัฐ ซึ่งคนหมู่มากหรืออีกคนหนึ่ง ประชาชนมีสิทธิที่จะใช้สอยร่วมกัน อย่างเวนคืนมาเป็นถนน เวนคืนมาเป็นสวนสาธารณะ เวนคืนมาเป็นโรงพยาบาล อะไรเหล่านี้ ยอมรับกันได้

แต่ทว่ายังติดใจอยู่จะเวนคืนให้เทศบาลแล้ว ข้าพเจ้าคิดว่าประโยชน์ที่เดิมมานี้เป็นประโยชน์ที่จะก่อความเสียหายมากกว่าจะมีประโยชน์ จึงขอทราบแนวความคิดกรรมการว่าที่เดิมมานี้ โดยนัยที่ข้าพเจ้ากล่าวนี้หรือมิใช่ ซึ่งถ้าไม่ใช่ข้าพเจ้าก็ขออภัยด้วย

พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนครสวรรค์ประพินธ์ (ประธานกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ) : ก่อนอื่นข้าพเจ้าขอเรียนว่า คณะกรรมการไม่ได้พิจารณากรณีแหล่งเสื่อมโทรมนั้น ข้าพเจ้าเองก็ไม่ได้ทราบเรื่องนอกจากที่ผ่านคณะรัฐมนตรีมา แต่ว่าที่คณะกรรมการได้มีการเวนคืนเพื่อประโยชน์แก่ผังเมือง ก็เนื่องมาจากมีกฎหมายใหม่ ๆ ในต่างประเทศ อังกฤษ ฝรั่งเศส และที่ประเทศอื่น ๆ ไกลเคียงเราก็มียุทธศาสตร์ให้เวนคืนเพื่อการนี้ คือเขาเรียกว่า new town อะไรอย่างนั้น คือเขาสร้างเมืองใหม่ทำผังเมืองซึ่งก็ต้องออกเป็นพระราชบัญญัติ ต้องผ่านสภา การที่จะไปเวนคืนเอาเองหรืออะไรอย่างนั้นก็ยอมทำไม่ได้ ต้องมีผังเมืองเสนอเป็นพระราชบัญญัติมาให้สภาเห็นชอบด้วยเสียก่อนแล้วจึงจะมีการเวนคืนได้ ส่วนกรณีแหล่งเสื่อมโทรมนั้น ข้าพเจ้าไม่ทราบว่ามีการดำเนินการใด ๆ อย่างไร ส่วนที่เวนคืนมาแล้วอาจจะให้เป็นของเทศบาล ๆ ก็เป็นส่วนหนึ่งของรัฐ รัฐบาลก็อาจจะทำเองหรืออาจจะมอบให้เทศบาลก็ได้ แต่ว่าที่ได้พูดกันนั้น รัฐบาลทำเอง เพราะจะสร้างเมืองใหม่หรือเรียกว่าศูนย์อุตสาหกรรมอะไรเหล่านี้ เป็นต้น

หลวงประกอบนิติสาร : เพื่อคัดความไม่ให้ยาว ข้าพเจ้าขอความยืนยันจากกรรมการร่างได้ใหม่ว่า จุดประสงค์ที่มาเขียนการเวนคืนเพื่อประโยชน์แก่ผังเมืองนี้หมายความว่าเวนคืนให้รัฐโดยตรงไม่ใช่ไปให้เทศบาล เป็นที่ของแผ่นดินอย่างนี้ใช่ไหม เพื่อถ้าใช้จะไปแปรญัตติแก้ไขถ้อยคำอะไรกันอีกเพื่อประโยชน์อย่างนั้น และข้าพเจ้าทราบว่าการเวนคืนนั้นต้องมีพระราชบัญญัติเสมอ เรื่องพระราชบัญญัตินี้ไม่ต้องบอกก็ได้ เพราะถ้าเวนคืนโดยไม่มีพระราชบัญญัตินี้ไม่ได้แน่

พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนครสวรรค์ประพินธ์ (ประธานกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ) : เวนคืนก็มาเป็นของรัฐ แต่ว่าจะให้รับรองว่าไม่ให้มอบไปให้เทศบาลนั้น ข้าพเจ้ารับรองไม่ได้ เพราะว่าเทศบาลก็เป็นส่วนหนึ่งของรัฐ

นายเล็ก จุณณานนท์ : บัณฑิตการพิจารณา เราได้มาถึงหมวดที่สำคัญที่สุดหมวดหนึ่งในรัฐธรรมนูญนี้ ที่ข้าพเจ้ากล่าวที่สำคัญที่สุดในรัฐธรรมนูญ ก็เพราะเหตุว่าประชาชนคนไทยจะอยู่ได้ด้วยความผาสุกและด้วยความสงบสันตินั้นก็ด้วยมีรัฐธรรมนูญเป็นหลัก ในข้อที่ว่าเขาได้มีสิทธิและมีเสรีภาพที่จะเป็นชนชาวไทยอย่างใดบ้าง เพราะฉะนั้นในหมวดนี้ข้าพเจ้าจึงได้กล่าวว่าเป็นหมวดที่สำคัญที่สุดที่ควรจะได้พิจารณาให้รอบคอบสักหน่อย มีข้อที่ควรจะถามกรรมวิธีการหรือมีข้อที่ควรจะต้องอภิปรายหลายประการ

ประการแรกนี้เมื่อมีสมาชิกพูดเรื่องมาตรา ๓๒ ข้าพเจ้าก็มีความเห็นที่จะสนับสนุนมาตรา ๓๒ เป็นบทบัญญัติที่ให้สิทธิของบุคคลในเรื่องทรัพย์สิน กล่าวคือได้มีบทบัญญัติไว้ว่า สิทธิของบุคคลในทรัพย์สินย่อมได้รับความคุ้มครอง ส่วนมาตรา ๓๒ วรรค ๓ เป็นบทยกเว้นของสิทธิที่ได้รับความคุ้มครองดังกล่าวในวรรค ๑ บทยกเว้นในวรรค ๓ ของมาตรา ๓๒ มีความว่า “การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ จะกระทำได้อีกแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการอันเป็นสาธารณูปโภค หรือการอันจำเป็นในการป้องกันประเทศโดยตรง หรือการได้มาซึ่งทรัพยากรธรรมชาติ หรือเพื่อประโยชน์แก่การผังเมืองหรือประโยชน์ของรัฐอย่างอื่น และต้องชดเชยค่าทำขวัญอันเป็นธรรมแก่เจ้าของตลอดจนผู้ทรงสิทธิตามที่ระบุไว้ในกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ บรรดาที่ได้รับความเสียหายในการเวนคืนนั้นด้วย” วรรค ๓ ของมาตรา ๓๒ ซึ่งเป็นบทยกเว้นในเรื่องสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินนั้นก็ไต่ยกเว้นในเรื่องอสังหาริมทรัพย์ คือทรัพย์สินที่เคลื่อนที่ไม่ได้ ได้แก่ที่ดินเป็นต้น ในเรื่องทรัพย์สินของบุคคลนั้นที่ดินคืออสังหาริมทรัพย์ เราถือว่าเป็นทรัพย์สินที่มั่นคงถาวรที่สุด เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าผู้ใดมีไว้ซึ่งอสังหาริมทรัพย์เช่นที่ดินเช่นนี้ย่อมเป็นที่มั่นใจของผู้เป็นเจ้าของทรัพย์สินอย่างยิ่งว่า ตนจะได้ครอบครอง และตนจะได้อาศัยอยู่อย่างผาสุกบริบูรณ์ในทรัพย์สินที่เป็นของตน เพราะฉะนั้นการอย่างหนึ่งที่รัฐธรรมนูญจะต้องให้ความคุ้มครองอย่างกว้างขวางที่สุด สำหรับในเรื่องอสังหาริมทรัพย์ การที่จะบัญญัติข้อยกเว้นให้มีการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ได้ จึงควรจะเป็นอยู่ในกรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งและเป็นการสมควรอย่างยิ่งเท่านั้น การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์นั้นแต่เดิมมารัฐธรรมนูญได้ให้หลักไว้เพียง ๓ หลัก คือเวนคืนมาเพื่อการอันเป็นสาธารณูปโภคประการหนึ่ง เพื่อการ

อันจำเป็นในการป้องกันประเทศโดยตรงประการหนึ่ง กับประการที่ ๓ คือการได้มาซึ่ง
ทรัพยากรธรรมชาติ รัฐธรรมนูญฉบับเก่า ๆ ได้บัญญัติขอยกเว้นที่จะให้เวนคืนได้เพียง
๓ ประการเท่านั้น แต่ต่อมาในสมัยหนึ่งเพื่อที่จะเวนคืนที่ดินของเจ้าของที่ชักชวนไม่ยอมให้
สร้างอาคารพาณิชย์ในบางเจ้าของ รัฐบาลจึงได้แก้ไขรัฐธรรมนูญให้รวมถึงเวนคืนเพื่อ
ประโยชน์ของรัฐอย่างอื่นด้วย ข้าพเจ้าได้อภิปรายมาในสภานี้ครั้งหนึ่งว่า คำว่าเวนคืนมา
เพื่อประโยชน์ของรัฐอย่างอื่นนั้น เป็นคำกว้างขวางโดยไม่มีขอบเขตที่บุคคลพอจะทราบได้
ว่า หมายความว่าอย่างไร เพราะเหตุว่าเมื่อไรที่รัฐได้มาซึ่งทรัพย์สินหรือแม้แต่บุคคลก็ได้
มาซึ่งทรัพย์สินก็ต้องถือว่าเป็นประโยชน์ทั้งนั้น สิ่งที่ได้มาถือว่าเป็นประโยชน์ทั้งนั้น เพียง
แปลเพียงเท่านั้นก็เห็นได้แล้วว่าขอบเขตไม่มีที่จำกัด แต่แม้กระนั้นรัฐธรรมนูญฉบับเก่า
ฉบับที่แล้วมา ก็ยังได้ยอมเพิ่มเติมว่า ให้มีการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อประโยชน์ของรัฐ
อย่างอื่นได้ บัดนี้การที่กรรมาธิการมาเพิ่มเติมลงไปว่าให้เวนคืนเพื่อประโยชน์แก่การผังเมือง
ได้ นี่กลับเป็นการแสดงสื่อให้เห็นว่าการเวนคืนเพื่อประโยชน์การผังเมืองนี้ไม่ใช่เป็นเวนคืน
เพื่อประโยชน์ของรัฐ ถ้าหากว่าเมื่อแปลว่าเวนคืนมาเพื่อประโยชน์แก่การผังเมือง แปลว่า
ไม่ใช่เป็นการเวนคืนเพื่อประโยชน์ของรัฐแล้ว ก็หมายความว่าอย่างอื่นไม่ได้ นอกจากจะ
เวนคืนเป็นการผังเมืองเพื่อประโยชน์ของประการที่ ๑ เทศบาลหรือประการที่ ๒ เพื่อเอกชน
ท่านสมาชิกท่านที่ได้นั่งไปเมื่อตะกี้นี้ได้ยกตัวอย่างพระราชบัญญัติว่าด้วยแหล่งเสื่อมโทรมที่
รัฐบาลได้ถอนไปจากสภาในขณะที่อยู่ในการพิจารณาของกรรมาธิการการปกครอง อันนั้น
เทศบาลได้ตั้งใจที่จะเวนคืนที่แห่งหนึ่ง และผู้แทนของเทศบาลก็ได้ชี้แจงต่อกรรมาธิการว่า
อาจจะนำไปให้บุคคลอื่นปลูกสร้างขึ้น คือให้สิทธิแก่บุคคล กรรมาธิการการปกครองใน
ครั้งนั้นจึงได้มีความเห็นว่าไม่สมควรจะทำเช่นนั้น ก็เมื่อรัฐธรรมนูญฉบับนี้กรรมาธิการได้
ร่างมาว่าจะให้เวนคืนได้เพื่อประโยชน์แก่การผังเมืองเช่นนี้ แปลโดยนัยที่เปรียบเทียบกับ
คำว่าเพื่อประโยชน์ของรัฐอย่างอื่นแล้วก็หมายความว่าเอาไปให้เอกชน ซึ่งเป็นการขัดต่อ
ระบบการปกครองรัฐธรรมนูญอย่างไม่ทราบว่าจะหาด้วยคำใดมาเปรียบได้ เพราะฉะนั้น
การที่กรรมาธิการร่างมาเช่นนั้น ทั้ง ๆ ที่ในมติที่ว่าด้วยสารสำคัญก็ไม่มีเช่นนั้น ข้าพเจ้าจึง
เห็นว่าเป็นการไม่ชอบอย่างยิ่ง การที่กรรมาธิการชี้แจงว่าบทบัญญัติเช่นนั้นได้มีอยู่ในประเทศ

ใกล้เคียงบางประเทศ จริงอยู่ในบางประเทศเขาได้มี แต่ว่าท่านกรรมการได้คำนึงหรือเปล่าว่าวิธีการที่บางประเทศเขาทำเช่นนั้น เขาได้ทำอย่างไรที่จะให้ความคุ้มครองที่จะให้หลักประกันแก่ประชาชนว่าจะได้รับเสรีภาพอันบริบูรณ์ในอสังหาริมทรัพย์ที่เวนคืนมานั้น ส่วนที่ท่านกรรมการบอกว่าเพื่อที่จะให้เป็นประโยชน์ของรัฐด้วย ถ้าหากว่าเพื่อที่จะให้เป็นประโยชน์ของรัฐด้วยในนี้ก็มิได้อยู่แล้วจะให้เวนคืนเพื่อประโยชน์อย่างอื่นของรัฐ เพราะฉะนั้นการที่กรรมการเคยมลงมาว่าให้เวนคืนได้เพื่อประโยชน์แก่การผังเมืองนี้จึงแปลเป็นอย่างอื่นไม่ได้ นอกจากจะต้องแปลว่าเพื่อที่จะให้เป็นประโยชน์ของเอกชนซึ่งข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย

พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ (ประธานกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ) : ข้าพเจ้าเรียนได้ว่าคณะกรรมการบอกว่าต้องไม่ให้เอกชนคือรัฐบาลทำเอง เพราะฉะนั้นกรณีไม่เหมือนกรณีแหล่งเสื่อมโทรมดังที่ข้าพเจ้าได้เรียนมาแล้ว และประโยชน์ของการผังเมืองนี้ก็ประโยชน์แห่งรัฐเหมือนกับคำว่าประโยชน์แห่งรัฐอย่างอื่นนั้นก็แปลว่าอย่างนี้ก็เป็นประโยชน์แห่งรัฐ แต่ทำไมถึงได้ระบุลงไป ก็เพราะเห็นว่าเป็นเรื่องใหม่ซึ่งกฎหมายไม่ใช่ในประเทศใกล้เคียง ข้าพเจ้าได้อ้างถึงกฎหมายอังกฤษและฝรั่งเศสเป็นต้น เขาก็มีเช่นนั้นเพราะเขาถือว่าสำคัญในการเวนคืน คือค่าทดแทนที่เป็นธรรมอันนี้ต้องให้ แล้วก็ส่วนประโยชน์ที่จะมาใช้ก็ต้องเป็นสาธารณประโยชน์หรือประโยชน์แห่งรัฐนี้การที่ท่านนึกว่าจะเอามาแล้วไปให้เอกชนทำทำเป็นเช่นนั้นไม่ คณะกรรมการได้ถามและสอบถามทางรัฐบาลแล้วว่าไม่มีความประสงค์เช่นนั้น รัฐจะทำเองแต่ส่วนเมื่อทำแล้วจะมอบให้เทศบาลหรือไม่ข้าพเจ้าบอกว่าข้าพเจ้ารับรองไม่ได้ เพราะเทศบาลก็เป็นของรัฐเหมือนกัน ถึงอย่างไรก็ดีการที่จะทำเช่นนั้นต้องมีพระราชบัญญัติผ่านสภา สภานิติบัญญัติแน่นอน

หลวงประกอบนิติสาร : การอภิปรายยังดำเนินไป ข้าพเจ้ายังได้รับความตกใจมากขึ้นทุกที เมื่อได้ยินท่านประธานกรรมการทรงตอบว่าในการร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้มีการไปตามรัฐบาล ข้าพเจ้าคิดว่าโดยเจตนารมณ์ของข้อบังคับสภานี้ที่ได้สร้างระบบกรรมการขึ้นมาหลายระบบให้ไปกำหนดหัวข้อระเบียบวาระก็ดี ให้ไปฟังความคิดเห็น

ประชาชนก็ดี ให้ไปยกร่างก็ดี กรรมวิธีการทุกคณะรับใช้สภานี้และการทำเช่นนี้เราทำแทน
ปวงชน รัฐบาลไม่มีส่วนมาเกี่ยวข้องอย่างร่างพระราชบัญญัติซึ่งรัฐบาลเป็นเจ้าของ ในเรื่อง
ร่างรัฐธรรมนูญรัฐบาลไม่ได้เป็นเจ้าของ คนเขาสงสัยกันนักกว่า รัฐบาลนี้คอยสอศอกคอย
แทรกในการร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ข้าพเจ้าจึงเรียนท่านประธานว่า ข้าพเจ้าตกใจเหลือเกิน
ที่ได้ยินว่ามีการไปถามรัฐบาลและรัฐบาลตอบอย่างไร ท่านก็เอาอย่างนั้น นี่ข้าพเจ้ายังตกใจ
มากขึ้นไปอีก ที่นี้ในการตอบของท่านประธานกรรมวิธีการที่ว่า ถ้าเวนคืนเพื่อผังเมืองแล้ว
ก็คือเพื่อประโยชน์แห่งรัฐ ถ้ารับสั่งอย่างนั้นแล้วก็ไม่ต้องเติม เพราะว่าเพื่อประโยชน์แห่ง
รัฐนี้เวนคืนได้อยู่แล้ว แล้วท่านก็ทรงตอบคล้าย ๆ กันจะบอกว่า การที่จำเป็นเวนคืนเพื่อ
ผังเมือง อาจจะสร้างเมืองใหม่อะไรอย่างนี้ แล้วรัฐบาลก็เวนคืนที่มาสร้างเสียเอง ข้าพเจ้า
กลับเห็นตรงกันข้ามว่านั่นเป็นวิธีของ Socialist อย่างชัดแจ้ง หาโอกาสเอาที่ดินของราษฎรมา
เป็นของรัฐ เราเวนคืนได้เพราะเป็นที่ผังเมืองจะเอาเท่าไรก็ได้ เวนคืนที่ดินถนน เวนคืน
สร้างโรงพยาบาล เวนคืนสร้างโรงเรียนของรัฐบาล เวนคืนสร้างสถานีตำรวจ อำเภอ อะไร
ได้ทั้งนั้น เพราะอยู่ในประโยชน์ของรัฐทั้งนั้น แต่ว่าที่แต่ละหย่อมแต่ละตารางเมตร ที่ควร
จะกลายเป็นบ้านช่องคนก็ดี จะกลายเป็นร้านค้า สำนักงานก็ดีนี้ ควรจะรักษาและผูกไว้ซึ่ง
เสรีภาพและทรัพย์สินของเจ้าของเขา โดยเจ้าของเขามีโอกาสปลูกสร้างเอง หรือซื้อขายกัน
ได้ตามสมควร หรือจะเก็บไว้ให้เป็นมรดกลูกหลานก็ได้ แล้วความหมายของเสรีภาพใน
ทรัพย์สินซึ่งเป็นหัวใจของประเทศที่ปกครองในระบอบประชาธิปไตยพึงยึดถือไว้ถ้าเราปล่อย
ให้มีการเวนคืนกันได้ เพียงข้อแก้ตัวง่าย ๆ ว่า เพื่อการผังเมือง แล้วก็เอาที่ดินหลาย ๆ ตีบ
การางกิโลเมตรปลูกเป็นเมืองใหม่ รัฐเป็นเจ้าของแผ่นดินหมด ราษฎรได้แต่เพียงเช่าอยู่
อาจจะให้เช่ากันสามสิบปี จดทะเบียน หรือจะก็ปักตาม ข้าพเจ้าไม่คิดว่า ว่าทำไม่ได้ ใน
หลักของประเทศที่ปกครองในระบอบประชาธิปไตย เฉพาะใน New Zealand ถ้าท่านไปดู
การสร้างเมือง Canberra ใน Australia ทั้งเมือง ที่ดินเป็นของรัฐหมด เพราะว่าเขาไปสร้าง
อยู่ในป่า เอาป่าขึ้นมาเป็นเมือง ที่ดินก็เป็นของรัฐ แต่เท่าที่ข้าพเจ้าทราบ แม้ประเทศ
New Zealand เป็น Socialist แต่ไม่ใช่ชัดแจ้งก็ตาม เขาไม่ได้ไปเที่ยวเอาทรัพย์สินสมบัติของ
ราษฎรมาเวนคืนเป็นของรัฐ การสร้างเมืองใหม่นี้ถ้าอยู่ที่ ๆ บอกว่า จังหวัดสมุทรปราการนี้

ควรจะเนรมิตพรวิเศษตาเดียวให้เป็น New York แล้วก็ไปเวนคืนเอาที่ดินมาเป็นของรัฐหมด ข้าพเจ้าก็ไม่เห็นด้วย ถ้าจะให้อำนาจกันอย่างนั้นแล้ว ในหลักการก็อาจจะสามารถทำได้ทั่วประเทศได้ แล้ววันหนึ่งถ้า Socialist ชัยจักรครองเมืองก็ใช้กฎหมายมาตรานี้เวนคืนหมดทั่วประเทศเพื่อจะผังเมือง เขียนอย่างไรก็ได้ ผังเมือง โครงการห้าสิบปี ร้อยปีก็เขียนได้ แล้วก็ไม่มีอะไรจำกัด นี่ข้าพเจ้าจึงรู้สึกว่าจะออกไป ในการที่มาเวนคืนเพื่อผังเมือง เพราะท่านตอบว่าผังเมืองก็เพื่อประโยชน์ของรัฐ ถ้าอย่างนั้นก็ไม่ต้องเขียนเรื่องผังเมือง แล้วท่านบอกว่า เทศบาลก็เป็นรัฐแล้ว ถ้าอย่างนั้นรัฐบาลที่แล้วถอนร่างพระราชบัญญัติไปทำไม เขาก็เห็นด้วยกับกรรมวิธีการการปกครองใช่ไหมว่า การเวนคืนให้เทศบาลนั้น เรียกไม่ได้ว่าเพื่อประโยชน์ของรัฐ รัฐในที่นี้ต้องหมายความว่า รัฐบาลกลางไม่ใช่รัฐบาลท้องถิ่น

พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนคราธิปกพงศ์ประพันธ์ (ประธานกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ) : ถูกแล้วละข้าพเจ้าไม่ได้ถามรัฐบาล ท่านไม่ต้องตกอกตกใจไป แต่มีกรรมวิธีการท่านหนึ่งเสนอเรื่องนี้ขึ้นในคณะกรรมการ แล้วท่านก็เป็นคนรู้เรื่องผังเมืองอะไรต่ออะไร ในการที่คณะกรรมการจะเพิ่มความให้ก็ย่อมต้องซักถามว่า ความดำริของทางราชการมีอย่างไร จะขึ้นสักหนามืออยู่อย่างไร นี่แหละด้วยเหตุนี้ข้าพเจ้าจึงได้พูดผิดไปว่า ถามรัฐบาล ข้าพเจ้าถามกรรมวิธีการที่เสนอเรื่องนี้ ที่นี้กรณีแหล่งเสื่อมโทรมนั้นเป็นคนละกรณีตามที่ข้าพเจ้าได้เรียนแล้ว และข้าพเจ้านึกว่าเหตุที่ไม่ผ่านสภาหรือรัฐบาลถอนไป คงจะเป็นเหตุที่จะเอาไปให้เอกชนทำ ไม่ใช่เทศบาล ให้เอกชน ตามที่สมาชิกท่านหนึ่งได้เรียนให้ทราบเมื่อตะกี้ ส่วนคำว่า ถ้าอยู่ในประโยชน์แห่งรัฐแล้วทำไมระบุมานาน ๆ ก็มีเหมือนกันทำไมไม่ระบุมานาน ๆ เป็นประโยชน์แห่งรัฐทั้งนั้น อันนี้ที่ระบุนานไปเพราะจะให้เป็นความสะดวกถ้ามีอย่างนั้นแล้ว แล้วรัฐบาลก็เสนอร่างพระราชบัญญัติผังเมืองมา ถอดถอนร่างพระราชบัญญัติเวนคืนเพื่อการนั้น ก็แล้วแต่รัฐสภาจะเห็นชอบด้วย จะผ่านไปหรือไม่

(มื่อ)

LIRT

การประชุม

คณะรัฐมนตรี

การประชุมวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๑๐

เริ่มประชุมเวลา ๑๒.๕๐ น. ณ ทำเนียบรัฐบาล จอมพล ถนอม กิตติขจร
นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ที่ประชุมได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

๑. คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาข้อพิพาทระหว่างประชาชนอำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี กับการไฟฟ้าอำเภอท่าม่วง ซึ่งเป็นไฟฟ้าสัมปทาน และยังมีอยู่อีก ๘ ปี จึงจะหมดอายุสัมปทาน จากผลการสอบของเจ้าหน้าที่การพลังงานแห่งชาติ และรายงานให้คณะรัฐมนตรีทราบ ปรากฏว่าราคาค่าไฟฟ้าที่อำเภอท่าม่วงนั้น ขาดหน่วยละ ๓ บาท ผลการสอบบัญชีปรากฏว่าทางสัมปทานได้กำไร ๙๒ เพอร์เซ็นต์มาเป็นเวลาหลายปีแล้ว และการที่ประชาชนร้องว่ากระแสไฟฟ้าไม่พอนั้น การไฟฟ้าอำเภอท่าม่วงก็อาจแก้ไขได้โดยซื้อกระแสไฟจากการไฟฟ้าอื่น ก็จะเป็นต้นทุนเพียง ๗๑ สตางค์ต่อหน่วย และถ้าเครื่องเองก็จะลงทุนประมาณ ๑ บาทเศษต่อหน่วย และการไฟฟ้านั้นถือว่าเป็นสาธารณูปโภค ในต่างประเทศทั่วไปมักกำหนดกำไรไว้ ๖ เพอร์เซ็นต์ แต่สำหรับในประเทศไทยถือหลักปฏิบัติว่าไม่ควรเอากำไรเกิน ๑๒ เพอร์เซ็นต์ ฉะนั้น คณะรัฐมนตรีจึงมีมติให้กระทรวงมหาดไทย และกรมโยธาเทศบาลเรียกเจ้าของสัมปทานมาขอร้องให้ลดราคาลง

๒. คณะทำงานศึกษาเรื่องราคายางตกต่ำ อันมีหม่อมหลวง เดช สนิทวงศ์ เป็นประธาน ได้รายงานต่อคณะรัฐมนตรีว่า การที่ราคายางในประเทศตกต่ำมากก็เพราะราคายางในตลาดโลกมีแนวโน้มต่ำลงเรื่อย ๆ ประการสำคัญก็คือ การผลิตยางสังเคราะห์มีมากขึ้น การระบายยางธรรมชาติก็อาจลดลงด้วยเหตุปัจจัยของสหรัฐอเมริกา และยาง

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

ที่ส่งออกจำหน่ายยังต่างประเทศในปัจจุบันต้องเสียภาษีและค่าธรรมเนียมอยู่หลายประเภท จึงเสนอหลักการแก้ไขปัญหาระยะสั้นมากคือ ๑) ขอให้รัฐบาลไทยเจรจากับรัฐบาลอเมริกัน ไม่ให้ทุ่มขายสังเคราะห์และยางธรรมชาติออกสู่ตลาดมากนัก ซึ่งเรื่องนี้จากผลการประชุมที่ กรุงเฮก ทางสหรัฐอเมริกาได้ยอมลดจำนวนให้ครึ่งหนึ่ง ซึ่งต่อไปราคายางอาจดีขึ้น ๒) ประเทศไทยควรหาตลาดภายในยุโรปให้มากขึ้น ๓) เร่งการขุดลอกสันดอนตามปากน้ำ และการสร้างท่าเรือในจังหวัดภาคใต้ เพื่อให้เรือสินค้าเข้าไปรับยางพาราซึ่งจะส่งไปต่างประเทศได้สะดวกโดยไม่ต้องขนเข้ามายังกรุงเทพ ฯ อันเป็นการเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น ๔) ยกเว้นการเก็บค่าธรรมเนียมแทนใบกำกับคูปองกิโลกรัมละ ๑๐ สตางค์เสีย ๕) ควรแจ้งให้หน่วยราชการต่าง ๆ และจังหวัดที่มีการปลูกยางให้ระงับการเรียไרותทั้งที่เป็นทางการและกึ่งทางการจากพ่อค้ายางเพื่อไม่ให้พ่อค้ายางไปเก็บจากชาวสวนยางอีกต่อหนึ่ง ค่าธรรมเนียม และเรียไרותต่าง ๆ ที่เก็บนั้นตกเป็นภาระของชาวสวนยาง เพราะพ่อค้าที่ซื้อยางพาราไปก็ให้เป็นภาระของผู้ผลิต

ส่วนการแก้ไขในระยะยาว สมควรจะได้เร่งรัดการปลูกยางพันธุ์ดีให้รวดเร็วขึ้น และเร่งรัดให้สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง จัดวางโครงการเพิ่มพื้นที่การสงเคราะห์ปลูกยางพันธุ์ดีทดแทนให้ได้ประมาณปีละ ๑ แสน ถึง ๑ แสน ๕ หมื่นไร่ กับขอให้กระทรวงเกษตรพิจารณาเรื่องปลูกพืชไม้และพืชอื่น ๆ ที่ได้ประโยชน์ มากกว่ายางอีก ด้วย

คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วย

๓. คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ซึ่งมีสาระสำคัญได้แก่การโอนกิจการของการไฟฟ้ายันฮี การลิกไนต์ และการไฟฟ้าตะวันออกเฉียงเหนือเข้าด้วยกัน มีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นรัฐวิสาหกิจ ในสังกัดกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ มีวัตถุประสงค์ทั่วไปเพื่อผลิตจัดให้ได้มา จัดส่งและจำหน่ายซึ่งพลังงานไฟฟ้า ตลอดจนการดำเนินงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับพลังงานไฟฟ้า และมีหน้าที่หลักในฐานะผู้ผลิตให้แก่การไฟฟ้าฝ่ายจำหน่ายในสังกัดกระทรวงมหาดไทย จึงเสนอมาเพื่อ

LIR

คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบในหลักการแห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว และกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติได้เสนอมาอีกว่า การรวมกิจการไฟฟ้าฝ่ายผลิตเข้าด้วยกันเป็นหน่วยเดียวเช่นนี้จะมีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงสภาพลูกหนี้ของการไฟฟ้าต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะในกรณีที่ได้กู้เงินจากต่างประเทศ จึงควรมอบให้กระทรวงการคลังรับเป็นผู้พิจารณาเจรจาตกลงกับเจ้าหนี้เงินกู้ในต่างประเทศเป็นทางการต่อไป

คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว มีมติ ๑) รับหลักการ และให้ส่งคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา ๒) เห็นชอบด้วย ให้กระทรวงการคลังรับไปดำเนินการต่อไป

นอกจากนี้ คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเรื่องอื่น ๆ อีก จนถึงเวลา ๑๘.๐๐ น. จึงเลิกประชุม.

การประชุมวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๑๐

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๐๐ น. ณ ทำเนียบรัฐบาล จอมพล ถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ที่ประชุมได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

๑. คณะรัฐมนตรี ได้พิจารณาตามที่กองบัญชาการปราบปรามคอมมิวนิสต์ได้เสนอขอให้ถือว่าการปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ของข้าราชการ เป็นการรบกวนแห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ เพื่อให้สามารถดำเนินการเกี่ยวกับการขอ.เวลาราชการทั่วคุณ และการพิจารณาบำเหน็จพิเศษสำหรับผู้ปฏิบัติงานเสี่ยงอันตรายอย่างแท้จริงได้ คณะรัฐมนตรีพิจารณาเรื่องนี้แล้ว มีมติเห็นชอบด้วย

๒. ตามที่รัฐบาลญี่ปุ่น ได้เสนอให้ความช่วยเหลือจัดส่งคณะวิศวกรมาศึกษาทางก้านเศรษฐกิจและวิศวกรรมเพื่อจัดทำรายงาน ความเหมาะสมทางก้านเศรษฐกิจของโครงการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงเชื่อมระหว่างหนองคายและเวียงจันทน์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของทางหลวงสายเอเชีย โดยจะออกแบบให้เป็นสะพานสำหรับรถไฟและรถยนต์ด้วย โครงการนี้คณะกรรมการดำเนินงาน ตามโครงการ พัฒนาลุ่มแม่น้ำโขง ได้พิจารณาแล้ว เห็นชอบด้วย และมีมติให้คณะวิศวกรญี่ปุ่นได้ปรึกษากับหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องคือ กรมทางหลวง การ

LIRT

รถไฟแห่งประเทศไทย กับหน่วยงานของกระทรวงกลาโหม คณะวิศวกรดังกล่าวจะมาสำรวจในปลายปี ๒๕๑๐ กำหนดเวลาสำรวจประมาณ ๒ ปี ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับรัฐบาลไทยนั้น การพลังงานแห่งชาติจะจัดเครื่องมือและเจ้าหน้าที่เข้าดำเนินการตามแผนปฏิบัติงาน ส่วนข้อที่เกี่ยวข้องกับเอกสิทธิ์ และ ข้อยกเว้นสำหรับ คณะสำรวจชาวญี่ปุ่นก็ให้เป็นเช่นเดียวกับแผนปฏิบัติงานในโครงการแม่น้ำโขง คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นชอบตามที่เสนอ

๓. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ ได้รายงานเกี่ยวกับโครงการติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเครื่องที่ ๗ ที่เขื่อนภูมิพล และโครงการแก่งเริงแล้ว ได้เสนอความเห็นมาว่า

(๑) การติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเครื่องที่ ๗ ที่เขื่อนภูมิพลไว้เป็นเครื่องสำรอง ซึ่งจะติดตั้งในปี พ.ศ. ๒๕๑๓ นั้น การไฟฟ้ายังเห็นว่าจะต้องประสบปัญหาเรื่องน้ำ เพราะปัจจุบันปริมาณน้ำในแม่น้ำปิงไหลผ่านที่ตั้งเขื่อนภูมิพลจากสถิติเดิมทำให้น้ำที่อ่างเก็บน้ำต่ำกว่าระดับที่กำหนดไว้ในเกณฑ์ควบคุมระดับน้ำ และนอกจากนั้นตามโครงการลงทุน ๕ ปีของการไฟฟ้ายังชี้แจงมีแผนการติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้าแก๊สเทอร์ไบน์ และการติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้าพลังน้ำตามโครงการแม่น้ำน่านก็มีอยู่แล้ว และเชื่อว่าน่าจะสามารถสนองความต้องการไฟฟ้าได้เพียงพอ จึงเห็นสมควรที่จะระงับการติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเครื่องที่ ๗ ที่เขื่อนภูมิพลไว้ก่อน

(๒) ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับโครงการแก่งเริงนี้ การไฟฟ้ายังได้สำรวจขั้นต้นบริเวณลุ่มแม่น้ำแควใหญ่ที่บ้านเจ้าแรเสร็จแล้ว และจะก่อสร้างเขื่อนกักน้ำเอนกประสงค์เป็นเขื่อนสูง ๑๐๐-๑๒๐ เมตร เก็บกักน้ำได้ ๑๐,๐๐๐ ถึง ๑๗,๐๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร และพอจะติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้าได้ประมาณ ๔ แสนกิโลวัตต์ ผลิตพลังงานไฟฟ้าได้ปีละ ๑,๐๐๐ ถึง ๑,๒๐๐ ล้านกิโลวัตต์ต่อชั่วโมง ในขณะเดียวกันนี้ ทางกรมชลประทานได้ดำเนินการสำรวจรายละเอียดเกี่ยวกับ โครงการ ก่อสร้างเขื่อนกักเก็บน้ำเอนกประสงค์ที่วังมะสัง ซึ่งอยู่ห่างไปทางใต้ไม่ไกลกันนัก โครงการนี้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ เห็นว่าควรที่จะต้องประสานงานอย่างใกล้ชิด โดยร่วมจัดทำรายงานของโครงการเปรียบเทียบความเหมาะสมในทางเทคนิคและเศรษฐกิจ ทั้ง

ในด้านการชลประทานและการพลังงานไฟฟ้าเพื่อเสนอโครงการที่สามารถ อำนวยประโยชน์ ส่วนรวมสูงสุดในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยตามเสนอในข้อ ๑ ให้รับการศึกษาตั้ง เครื่องกำเนิดไฟฟ้าเครื่องที่ ๗ ที่เขื่อนภูมิพล ส่วนในข้อที่ ๒ โครงการแก่งเรียงนั้น ให้ กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติรับไปเชิญผู้เกี่ยวข้องร่วมกันพิจารณาว่าสมควร จะสร้างที่ตำบล ไค แล้วให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง ส่วนการสร้างเขื่อนมอบให้กรม ชลประทานเป็นผู้ดำเนินการ

๔. คณะรัฐมนตรี ได้พิจารณาดังการจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ ในการดับเพลิงให้ แก่ท้องถิ่น ซึ่งปรากฏอยู่ว่าเทศบาลและสุขาภิบาลปัจจุบันมีเครื่องมือเครื่องใช้ในการดับ เพลิงไม่เพียงพอ และท้องถิ่นเหล่านั้นมีรายได้ตามงบประมาณประจำปีน้อย จึงควรที่ จะได้ช่วยเหลือท้องถิ่นต่าง ๆ ตามความจำเป็นเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น โดยกระทรวง มหาดไทยจะเป็นผู้จัดซื้อเครื่องมือเครื่องใช้ในการดับเพลิงให้ มีรายละเอียดคือ รถยนต์ ดับเพลิง ๒๓๐ คัน เรือดับเพลิง ๑๗ ลำ เครื่องยนต์ดับเพลิงขนาดมาตรฐาน ๘๐ เครื่อง เครื่องยนต์ดับเพลิงขนาดเล็ก ๔๒ เครื่อง รวมทั้งสิ้นเป็นเงิน ๔๘,๒๑๓,๗๕๐ บาท และ เรือนี้เพื่อมิให้เป็นภาระหนักแก่รัฐบาล ก็ควรที่เทศบาลและสุขาภิบาลจะต้องรับภาระจ่าย เองครั้งหนึ่งรัฐบาลออกช่วยเหลือครั้งหนึ่ง เป็นเงิน ๒๔,๑๐๖,๘๗๕ บาท ผ่อนชำระ ๓ ปี คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วมีมติรับหลักการ และให้สำนักงานงบประมาณรับไปพิจารณาตั้ง งบประมาณให้ในปี ๒๕๑๒ แต่ถ้าจะเพิ่มเติมในปี ๒๕๑๑ ได้ ก็อนุมัติให้เพิ่มได้

๕. กระทรวงคมนาคมได้เสนอว่า ในอนาคตอันใกล้นี้สายการบินต่างประเทศ ส่วนใหญ่จะเริ่มนำเครื่องบินชนิดความเร็วเหนือเสียง และเครื่องบินไอพ่นขนาดใหญ่ออก บริการรับส่งผู้โดยสาร จึงเห็นสมควรปรับปรุงท่าอากาศยานคอนเมือง และก่อสร้างท่า อากาศยานพาณิชย์กรุงเทพแห่งใหม่ที่อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งจะเป็นทาง ที่ช่วยให้สามารถรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ทันเวลา และดำเนินงานดังกล่าวนี้ จะ ต้องมีการประสานงานอย่างใกล้ชิดระหว่างหน่วยราชการหลายหน่วย จึงควรแต่งตั้งคณะ กรรมการขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาการก่อสร้างท่าอากาศยานพาณิชย์กรุงเทพ แห่งที่ ๒ และ

การแก้ไขปรับปรุงท่าอากาศยานดอนเมือง โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมเป็นประธานกรรมการและกรรมการอื่น ๆ อีก ๑๐ คน

คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยในการแต่งตั้งกรรมการตามเสนอ และให้เพิ่มอธิบดีกรมวิเทศสหการเป็นกรรมการอีก ๑ คน ส่วนการปรับปรุงสนามบินดอนเมืองให้ทันปี ๒๕๑๓ นั้น ให้แก่เป็นให้เสร็จในปี ๒๕๑๒

๖. กระทรวงเศรษฐกิจ ได้เสนอรายงานสรุปผลการประชุมผู้แทนพาณิชย์และอุตสาหกรรมของอาสารั้งที่ ๒ ว่า ได้มีการตกลงให้ประเทศอาสาแลกเปลี่ยนสถิติข้อมูลซึ่งรวบรวมได้จากสถาบันการค้าและอุตสาหกรรมเอกชน กับให้มีการจัดตั้งคณะอนุญาโตตุลาการของอาสา เพื่อทำหน้าที่ประนีประนอมและชี้ขาดข้อพิพาทระหว่างนักธุรกิจและองค์การค้าของอาสา นอกจากนี้ก็ให้มีการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนคณะผู้แทนการค้าระหว่างประเทศอาสา การออกร้านร่วมกันในงานแสดงสินค้านานาชาติ การส่งผู้แทนการค้าร่วมกันไปยังประเทศนอกอาสา รวมทั้งมีการจัดทำรายการสินค้าผลิตภัณฑ์ ๒๑ รายการ ที่จะได้รับการพิจารณาให้กำกันโดยเสรีระหว่างประเทศสมาชิกอาสา นอกจากนี้กระทรวงเศรษฐกิจได้เสนอถึงผลการประชุมอนุกรรมการว่าด้วยการปล่อยให้การค้าเป็นเสรีครั้งที่ ๑ ซึ่งได้มีการตกลงในเรื่องสำคัญว่า ให้ยกเลิกข้อจำกัดทางการค้าที่มีอยู่ในกฎหมายและอื่น ๆ เมื่อแต่ละประเทศได้รับข้อเสนอกต่าง ๆ ตามแบบข้อถามที่ตกลงกันไว้ และให้ประเทศอาสาทั้งสามเตรียมข้อแก้ไขและให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับร่างความตกลงเขตการค้าเสรี ตามร่างที่คณะผู้แทนไทยทำขึ้น กับได้ตกลงให้รับเอกสารแบบสำรวจเศรษฐกิจตามที่ฟิลิปปินส์จัดทำ เพื่อใช้ทำรายงานสำรวจเศรษฐกิจของแต่ละประเทศ

ในข้อตกลงต่าง ๆ ในการประชุมที่กล่าวมานั้น เห็นว่าควรจะได้มีการหารือระหว่างหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องตลอดจนผู้แทนอุตสาหกรรมและองค์การค้าต่าง ๆ เพื่อที่จะได้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วย

เลิกประชุมเวลา ๑๗.๔๕ น.

LIRT

การประชุมวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๑๐

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๐๕ น. ณ ทำเนียบรัฐบาล จอมพล ถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ที่ประชุมได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

๑. กระทรวงมหาดไทยเสนอว่า ตามที่รัฐบาลมีนโยบายให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัดและสมาชิกสภาเทศบาล เพื่อเป็นการฝึกอบรมพลเมืองให้ทราบถึงสิทธิและหน้าที่ของตนในระบอบประชาธิปไตยนั้น เพื่อให้เรื่องนี้ดำเนินการไปได้โดยรวดเร็ว ควรจะได้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยสภาจังหวัด และ กฎหมาย ว่าด้วยเทศบาลที่ใช้ อยู่เดิมไปพลางก่อน ส่วนการแก้ไขกฎหมายดังกล่าว จะทำในลำดับต่อไป แต่ทั้งนี้จะต้องออกพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๓๔ และฉบับที่ ๕๕ เพื่อยกเลิกวิธีการแต่งตั้งสมาชิกสภาเทศบาล กับออกพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๔๐ เพื่อให้มีการแต่งตั้งคณะเทศมนตรีตามกฎหมายว่าด้วยเทศบาลตามเดิม การที่ต้องใช้วิธีแก้ไขเพิ่มเติมโดยไม่ยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติทั้งฉบับก็เนื่องจากยังต้องสงวนอำนาจไว้ใช้บังคับในเขตพระนคร-ธนบุรี ซึ่งยังไม่สมควรให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัดและสภาเทศบาล ทั้งนี้เนื่องมาจากกำลังพิจารณาการร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบบริหารราชการนครหลวงใช้บังคับในเขตพระนคร-ธนบุรีอีกส่วนหนึ่งแล้ว

อนึ่ง กระทรวงมหาดไทยมีความเห็นอีกว่าจำนวนสมาชิกสภาจังหวัด ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๔๙๘ ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันมีมากเกินไป และจะเพิ่มมากขึ้นตามจำนวนพลเมืองไม่สิ้นสุด เป็นการไม่สอดคล้องกับปริมาณและคุณภาพของงานระดับองค์การบริหารส่วนจังหวัด รวมทั้งเป็นการไม่ประหยัด จึงควรที่จะกำหนดจำนวนให้แน่นอนทำนองเดียวกับสมาชิกสภาเทศบาล คือจังหวัดที่มีพลเมืองมากก็ให้มีสมาชิกสภาจังหวัดได้มาก นอกจากนั้นควรจะได้กำหนดระยะเวลาสำหรับสมัยประชุมสามัญและวิสามัญของสภาจังหวัดให้น้อยลง แต่มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดขยายสมัยประชุมออกไปได้เมื่อจำเป็น

LIRT

คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วรับหลักการ และให้ส่งคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาต่อไป

๒. กระทรวงเกษตรเสนอว่า ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพในการเกษตร ผลผลิตจากการเกษตรนำรายได้เข้าประเทศประมาณร้อยละ ๔๐ ของมูลค่าสินค้าขาออกทั้งหมด ฉะนั้นการเศรษฐกิจส่วนรวมของประเทศจึงขึ้นอยู่กับอาชีพการเกษตรเป็นสำคัญ กระทรวงเกษตรมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการนี้ จึงสมควรที่จะรวมงานส่งเสริมการเกษตรซึ่งต่างกรมต่างทำอยู่ และไม่ถูกหลักในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมชนบทมาเข้าด้วยกัน โดยจัดตั้งกรมบริการการเกษตรขึ้นในกระทรวง โดยมีเหตุผลคือเพื่อรวมงานส่งเสริมและเผยแพร่กิจการเกษตรทั้งสาขาพืชและสาขาสัตว์ เพื่อจัดแผนทำเนิงานส่งเสริมในสาขาต่างๆของเกษตรกรรมให้ประสานกัน และถึงเกษตรกรได้ตามความเหมาะสมของท้องถิ่น เพื่อเป็นศูนย์กลางของส่วนราชการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคที่เกษตรกร สามารถจะติดต่อรับความช่วยเหลือทั้งทางวิชาการและบริการต่าง ๆ รัฐบาลจึงจัดให้มีและเพื่อให้มีมาตรฐานในการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้อย่างกว้างขวาง มีประสิทธิภาพสูง กับเพื่อเป็นการกระจายเจ้าหน้าที่ผู้ชำนาญวิชาการเกษตรสาขาต่าง ๆ ไปปฏิบัติงานในส่วนภูมิภาคอย่างใกล้ชิด โดยไม่ต้องใช้นักกันกว่าวิจัยมาทำงานทั้งกลาง และนอกจากนี้ก็เพื่อฝึกกำลังเจ้าหน้าที่ส่งเสริมให้มีอยู่ในทุกจังหวัดและอำเภอทั่วประเทศ โดยไม่ต้องเพิ่มคนและเงินงบประมาณให้มากกว่าต่างกรมต่างทำ รวมทั้งเป็นการกระจายงานและอำนาจให้อยู่ในท้องถิ่นมากขึ้น กระทรวงเกษตรจึงได้เสนอร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวงกรมมาเพื่อพิจารณา

คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วรับหลักการ และให้ส่งคณะที่ปรึกษากฎหมายพิจารณาส่วนชื่อกรมบริการการเกษตร ให้แก่เป็น กรมส่งเสริมการเกษตร

๓. กระทรวงการคลังเสนอร่างพระราชบัญญัติการกำประกันของรัฐบาลว่า โดยที่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจย่อมมีความจำเป็นในการก่อหนี้ผูกพัน ซึ่งต้องให้กระทรวงการคลังกำประกันอยู่เสมอ และหากไม่มีกฎหมายให้อำนาจนี้ไว้อย่างชัดแจ้งแล้วก็ไม่อาจจะทำให้อันเป็นผลเสียต่องานส่วนรวมของชาติ ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมีสาระสำคัญว่า การ

คำประกันหนี้ของส่วนราชการนั้นหมายความว่ารวมถึงองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นและองค์การ
ของรัฐบาลด้วย และการคำประกันหนี้ของรัฐวิสาหกิจที่เป็นบริษัทจำกัดให้ทำได้ไม่เกิน
สองเท่าของเงินทุนของรัฐวิสาหกิจนั้น ส่วนการคำประกันหนี้เอกชนให้กระทำได้ในกรณี
ที่การคำประกันสถาบันการเงินที่รัฐบาลตั้งขึ้น สำหรับให้กู้ยืมเงิน เพื่อส่งเสริมเกษตรกรรม
พาณิชย์กรรม และอุตสาหกรรม มีจำนวนทั้งสิ้นไม่เกิน ๔ เท่าของเงินกองทุน และรวม
ถึงรัฐวิสาหกิจที่ได้พัฒนาจากการเป็นรัฐวิสาหกิจแต่ยังมีพันธะผูกพันในการคำประกันอยู่

การขออำนาจในการคำประกันหนี้ก็โดยเห็นว่าส่วนราชการ และ องค์การ รัฐบาล
ย่อมก่อหนี้ขึ้นได้ และหากไม่ชำระหนี้ รัฐบาลก็ต้องรับภาระหนี้อยู่แล้ว การคำประกัน
ของกระทรวงการคลังจึงไม่เป็นการเพิ่มภาระหนี้ของรัฐบาลแต่อย่างใด เพียงแต่ทำให้เจ้าหนี้
มั่นใจเท่านั้น

คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วรับหลักการ และให้ส่งคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจ
พิจารณาต่อไป

๔. กระทรวงการคลัง เสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเงินตรา
พ.ศ. ๒๕๐๑ และพระราชกฤษฎีกากำหนดกิจการธนาคารแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๔๘๕
เสียใหม่ โดยเฉพาะการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาทังกล่าวก็เพื่อที่จะให้ธนาคารรับซื้อ
Participation Certificate ของธนาคารโลกได้นั้น มีความจำเป็นรีบด่วน ทั้งนี้เพราะในการ
ที่รัฐบาลไทยจะเจรจากู้เงินจากธนาคารโลกนั้น ธนาคารแห่งประเทศไทยจะต้องซื้อ Parti-
cipation Certificate ด้วย ฉะนั้นเพื่อให้ธนาคารแห่งประเทศไทยพร้อมจะซื้อ Participation
Certificate ในรายเงินกู้ที่ธนาคารโลกจะให้ประเทศไทยกู้เงินตามโครงการก่อสร้างเขื่อน
ผาซ่อม ซึ่งจะได้มีการลงนามในสัญญาภายในเร็ววันนี้

คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วรับหลักการ และให้ส่งคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจ
พิจารณาต่อไป

๕. คณะรัฐมนตรี ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงเขตจังหวัดพิจิตร
และจังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาเห็นว่า ตำบลท้ายกุง อำเภอ
เมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร อยู่ใกล้กับอำเภอนนทบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ประชาชนไปมา

LIRT

ติดต่อกับอำเภอชนแดนสะดวกกว่า จึงสมควรโอนอำเภอท้ายดงไปขึ้นกับอำเภอชนแดน เพื่อประโยชน์แก่การปกครองและความสะดวกของประชาชน

คณะรัฐมนตรีรับหลักการ และให้ส่งคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาต่อไป

๖. คณะรัฐมนตรี ได้พิจารณารับหลักการร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ ป่าเป็นป่าสงวนแห่งชาติรวม ๕ ฉบับ คือ

ป่าคลองจิหลาด จังหวัดกระบี่, ป่าคลองกระบี่ใหญ่, ป่าคลองเหนือคลอง จังหวัดกระบี่, ป่าเขาคังอา และป่าคลองโชน จังหวัดชุมพร, ป่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ป่าแก่งคั่นสอ, ป่าแก่งใหญ่และป่าเขาสะโตน จังหวัดปราจีนบุรี, ซึ่งป่าเหล่านี้อุดมด้วยทรัพยากรธรรมชาติ คณะกรรมการสำรวจจำแนกประเภทที่ดินได้สำรวจแล้ว เห็นควรสงวนไว้สนองความต้องการของประเทศชาติและประชาชนให้ยั่งยืนตลอดไป

คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วรับหลักการ และให้ส่งเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาต่อไป

เลิกประชุมเวลา ๑๗.๔๐ น.

Δ

**ทุนการศึกษา
บองเอสโซ่
มีอยู่ทั่วทุกจังหวัด**

**ช่วยเด็ก अच्छ
แต่เรียนดี**

เอสโซ่ Esso ข่ายส่งเสริมการพัฒนาชาติไทย

PRD.

LIRT

ข่าวในพระราชสำนัก

พระบรมมหาราชวัง

วันเสาร์ ที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๑๐

วันนี้เวลาเช้า สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าอุบลรัตน์ราชกัญญา เสด็จไปทรงเป็กงาน “เกหศิลป์” ครั้งที่ ๕ ซึ่งสภาสตรีแห่งชาติ ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ได้จัดให้มีขึ้น ณ เวทีลีลาศสวนลุมพินี

เวลาบ่าย สมเด็จพระราชชนนี ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ เสด็จไปในงาน คล้ายวันสถาปนาคณะลูกเสือแห่งชาติ ณ กรีฑาสถานแห่งชาติ.

วันอาทิตย์ ที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๑๐

วันนี้เวลาบ่าย พระวรวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร ประธานองคมนตรี ไปทรงประกอบพิธีฝังลูกนิมิตพระอุโบสถวัดเวทวันธรรมมาวาส ตำบลบางซื่อ อำเภอคูสิด จังหวัดพระนคร.

วันอังคาร ที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๑๐

วันนี้เวลาเช้า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินกลับจากทรงเยือนสหรัฐอเมริกาและแคนาดาถึงสนามบินกองทัพอากาศดอนเมือง เวลา ๑๑.๓๐ นาฬิกา พระบรมวงศานุวงศ์ คณะองคมนตรี คณะรัฐมนตรี และคณะทูตานุทูต ตลอดจนข้าราชการและประชาชน เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทรับเสด็จ

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

วันพฤหัสบดีที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๑๐

วันนี้ ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ พันเอก ดนัย คอมันตร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ และคุณหญิงไมตรี คอมันตร์ นำหัวหน้าคณะผู้แทนและผู้สังเกตการณ์พร้อมด้วยภริยา ซึ่งมาร่วมในการประชุมระดับรัฐมนตรีของคณะมนตรีเอเชียและแปซิฟิก ครั้งที่ ๒ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในโอกาสที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานเลี้ยงอาหารกลางวันแก่ผู้มาเฝ้า ฯ ด้วย

วันจันทร์ ที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๑๐

วันนี้เวลาเช้า ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเจิมเทียนพรรษาที่จะทรงพระราชอุทิศพระราชทานไปจุดบูชาพระรัตนตรัย และพุทธเจดีย์สถานตามพระอารามหลวง ในพระนครและต่างจังหวัด

วันพุธ ที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๑๐

วันนี้เวลาเช้า ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงออกรับ ฯพณฯ ดร. ชันส์ อูลริก ฟอน ชวายนิกซ์ เอกอัครราชทูตเยอรมัน และภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท กราบถวายบังคมลาเนื่องในการที่ท่านเอกอัครราชทูตจะพ้นตำแหน่งหน้าที่

ต่อจากนั้น ทรงรับ ฯพณฯ อาร์วิก สเวอม เอกอัครราชทูตนอร์เว เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท

เวลาบ่าย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินไปทรงประกอบพิธีวางกระดูกงูเรือนกั้วเรือรักษาฝั่ง ณ กรมอุทยานเรือ กองทัพเรือ ธนบุรี

วันพฤหัสบดี ที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๑๐

วันนี้เวลาบ่าย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินไปพระราชทานปริญญาบัตร และอนุปริญญาบัตรแก่นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งสำเร็จการศึกษาประจำปีการศึกษา ๒๕๐๙ ณ หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

LIRT

วันศุกร์ ที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๑๐

วันนี้เวลาบ่าย ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีการพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลอุปสมบทนาคหลวง คือ หม่อมราชวงศ์คึกคักดา คีตกุล, หม่อมราชวงศ์อนุสรณ์ จกรพันธ์, นายสินเสริม เกตุทัต, และร้อยตำรวจตรี เทพจักร เปรมาวิน เข้าขอบรรพชาอุปสมบทต่อสมเด็จพระสังฆราช พระอุปัชฌาย์ ท่ามกลางสังฆสมาคมตามลำดับ ครั้นแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินยังพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ทรงจุฑาธุชเทียมนถวายนมัสการพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากรแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงประเคนเครื่องบริขารแก่พระภิกษุซึ่งอุปสมบทใหม่ ทั้ง ๔ นั้น

วันเสาร์ ที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๑๐

วันนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินไปทรงรับสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าวิรัชทรงกรณ ซึ่งเสด็จจากประเทศอังกฤษ ถึงสนามบินกองทัพอากาศ ดอนเมือง เวลา ๑๒.๓๐ นาฬิกา.

วันพุธ ที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๑๐

วันนี้เวลาเช้า ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงออกรับ พลเอก เซอร์ แอนโธนี รัมโบลต์ เอกอัครราชทูตอังกฤษและภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทกราบถวายบังคมลา เนื่องในการที่ท่านเอกอัครราชทูตพ้นจากตำแหน่งหน้าที่

ต่อจากนั้น ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้คณะกรรมการบริหารมูลนิธิจุฬาราชวิทยาลัย เที่ยวน้อย ผู้ครองตำแหน่งชนะเลิศมวยรุ่นฟลายเวทของโลก และพันทิพย์ แก้วสุริยะ ผู้ทำชิง เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท.

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๑๐

เมื่อค่ำวานนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรภาพยนตร์การแข่งขันเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ ๕ รอบปฐมทัศน์ ณ โรงภาพยนตร์ศาลา

เฉลิมไทยตามที่คณะกรรมการจัดการแข่งขันเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ ๕ ขอพระราชทานอัญเชิญ เพื่อเก็บเงินรายได้ทุกเกล้า ๆ ถวายโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

วันนี้เวลาบ่าย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินไปพระราชทานปริญญาบัตรและอนุปริญญาบัตร แก่นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งสำเร็จการศึกษา ประจำปีการศึกษา ๒๕๐๙-๒๕๑๐ ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน.

วันศุกร์ ที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๑๐

วันนี้เวลาเช้า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลทรงบาตร เนื่องในวันอาสาฬหบูชา และเทศกาลเข้าพรรษา ณ ศาลาผกาภิรมย์

เวลาบ่าย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินในการพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศล เนื่องในวันอาสาฬหบูชาและเทศกาลเข้าพรรษา ณ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม ทรงกระทำพุทธบูชาและถวายเครื่องราชสักการะตามราชประเพณีเสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินยังวัดบวรนิเวศวิหารทรงกระทำพุทธบูชาและถวายเครื่องราชสักการะเช่นกันแล้ว เสด็จพระราชดำเนินกลับ.

วันเสาร์ ที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๑๐

วันนี้เวลาบ่าย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินมาเปลี่ยนเครื่องทรงพระพุทธรูปมณฑลรัตนปฐมากร สำหรับฤดูฝน ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม.

ภายหลังนั้น เสด็จพระราชดำเนินยังวัดมกุฏกษัตริยาราม ในการพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลเนื่องในวันอาสาฬหบูชา และเทศกาลเข้าพรรษา ทรงกระทำพุทธบูชาและถวายเครื่องราชสักการะตามราชประเพณีแล้ว ถวายพุ่มดอกไม้แก่สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช พระราชกรณวาทาจารย์แล้วเสด็จพระราชดำเนินกลับ

อนึ่ง ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าภาณุพันธุ์ยุคล และหม่อมเจ้าปิยะรังสิต รังสิต เสด็จแทนพระองค์ในการพระราชพิธีทรงบำเพ็ญ

พระราชกุศลเนื่องในวันอาสาฬหบูชา และเทศกาลเข้าพรรษา ณ วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม และวัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม ตามลำดับ

วันอังคาร ที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๑๐

วันนี้เวลาเช้า ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงออกรับ ๖ พล.๖ โอลิมปิก แมกนัส วัลเดมาร์ เซอติโน เอกอัครราชทูตสวีเดน และภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท กราบถวายบังคมลา เนื่องในการที่ท่านเอกอัครราชทูตจะพ้นตำแหน่งหน้าที่

ต่อมา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้หม่อมเจ้า ชจรจิรพันธ์ จิรประวติ พร้อมด้วยผู้จัดการสายการบิน แพน อเมริกัน เวสต์ แอร์เวย์ส ในประเทศไทย เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาททูลเกล้า ฯ ถวายเครื่องบินจำลองของบริษัท

ต่อจากนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าวิภาไพโรธ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทรับพระราชทานน้ำพระมหาสังข์ เนื่องในโอกาสที่ทรงมีพระชนมายุครบ ๕ รอบ

ภายหลังนั้น สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้พระธีรธรณวิศวกรรม อุปนายกผู้อำนวยการสภาอากาศไทย นำผู้แทนผู้มีอาชีพ ข้าราชการ ๓ ล้อ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาททูลเกล้า ฯ ถวายเงินเพื่อพระราชทานแก่ศูนย์บริการโลหิต

ต่อจากนั้น ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้อุปนายกผู้อำนวยการสภาอากาศไทย นำนางสาวบุญขึ้น รามโกมุท เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาททูลเกล้า ฯ ถวายเงินเพื่อพระราชทานแก่สภาอากาศไทย

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๑๐

เมื่อค่ำวานนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วย สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าวิรัชกรมณี ไปทอดพระเนตรการแข่งขันชกมวยชิง

ตำแหน่งชนะเลิศรุ่นฟลายเวทของโลกระหว่างชาติชาย เชื้อวน้อย กับ พันทิพย์ แก้วสุริยะ
ตามคำอัญเชิญของกรรมการบริหารมูลนิธิรุจิรวงศ์ ณ สนามกิตติขจร กีฬาสถานหัวหมาก
วันศุกร์ ที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๑๐

วันนี้เวลาเช้า ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอเจ้าฟ้า
วชิราลงกรณ ทรงบำเพ็ญพระกุศลถวายภัตตาหารเพลแด่พระสงฆ์เนื่องในวาระคล้าย
วันประสูติ

เวลาเที่ยง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงออกรับสมเด็จพระสังฆราช ซึ่ง
ทรงนำนางวรจิตต์ พิพัฒพันธ์ กับคณะ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้า ฯ ถวาย
พระพุทธรูปเพื่อพระราชทานแก่สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าวชิราลงกรณ ในโอกาส
ทรงมีพระชันษาครบ ๑๕ เพื่้อัญเชิญไปประดิษฐานที่วัดวชิราลงกรณวราราม

เวลาบ่าย สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าวชิราลงกรณ เสด็จออกรับนายทหาร
และข้าราชการชั้นผู้ใหญ่บางท่าน รวมทั้งผู้แทนสมาคม มูลนิธิ องค์การ โรงเรียน และ
บุคคลต่าง ๆ ซึ่งมาเฝ้าถวายพระพร

วันอาทิตย์ ที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๑๐

วันนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระ
เจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าวชิราลงกรณ โดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน
ยังอำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี ณ ที่นั้น สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ ทรงประกอบพิธี
วางศิลาฤกษ์ “เขื่อนวชิราลงกรณ”

วันจันทร์ ที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๑๐

วันนี้เวลาเช้า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วย
สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าวชิราลงกรณ โดยเฮลิคอปเตอร์ ไปทอดพระเนตรกิจการ
ของกองทัพบกที่จังหวัดลพบุรี

เวลาบ่าย สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินไป
พระราชทานอนุปริญาบัตรการศึกษาวิชาพยาบาลและอนามัย และประกาศนียบัตรวิชา

ผดุงครรภ์ แก่ผู้สำเร็จหลักสูตรการศึกษา ประจำปีการศึกษา ๒๕๐๔-๒๕๑๐ ณ หอประชุม
ราชแพทยาลัย โรงพยาบาลศิริราช

พระโทรเลขถวายพระพรเนื่องในวันพระราชสมภพสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี

เนื่องด้วยวันที่ ๒ กรกฎาคม เป็นวันตรงกับวันพระราชสมภพของสมเด็จพระเจ้า
กรุงธนบุรี ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ได้ทรงมีพระโทรเลขถวายพระพรไปในโอกาสดังกล่าวด้วย

พระโทรเลขอำนวยการเนื่องในวันประกาศอิสรภาพของสหรัฐอเมริกา

เนื่องด้วยวันที่ ๔ กรกฎาคม ตรงกับวันประกาศอิสรภาพของสหรัฐอเมริกา ผู้
สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงมี
พระโทรเลขอำนวยการไปยังประธานาธิบดีแห่งสหรัฐอเมริกาในโอกาสดังกล่าวมีความว่า

ท่านประธานาธิบดีแห่งสหรัฐอเมริกา

กรุงวอชิงตัน

ในโอกาสวันประกาศอิสรภาพของสหรัฐอเมริกา ในพระปรมาภิไธย
ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรม-
ราชินีนาถ ในนามของประชาชนไทย และในนามของข้าพเจ้าเอง ข้าพเจ้า
มีความยินดีอย่างยิ่งที่จะขอขอบใจอย่างลึกซึ้ง และอย่างจริงใจต่อท่าน
ประธานาธิบดี ต่อรัฐบาลอเมริกันและต่อประชาชนอเมริกันที่เป็นมิตร ใน
การที่ได้รับเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ
พระบรมราชินีนาถอย่างสมพระเกียรติยิ่ง ขออวยพรให้ท่านประธานาธิบดี
จงประสบแต่ความผาสุกสวัสดิ์ ขอให้ประชากรอเมริกันจงประสบแต่ความ
ไพบูรณ์รุ่งเรือง และขอให้ความร่วมมือระหว่างสหรัฐกับประเทศไทย จงได้
รับแต่ผลประโยชน์อันร่วมกันตลอดไป

(ลงพระนาม) สวัสดิ์ มหิตล

ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

พระราชโอรสอำนวยการในวันชาติฝรั่งเศสและวันชาติอิตาลี

เนื่องด้วยวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ตรงกับวันชาติของฝรั่งเศส พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงมีพระราชโอรสอำนวยการไปยังประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐฝรั่งเศสในโอกาสดังกล่าวนี้ มีความว่า

ท่านประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐ และแห่งชมรมชาวฝรั่งเศส

กรุงปารีส

ในโอกาสวันชาติของฝรั่งเศส ข้าพเจ้าขอแสดงความชื่นชมยินดีอย่างยิ่งต่อท่านประธานาธิบดี พระราชินีและข้าพเจ้าขออวยพรให้ท่านประธานาธิบดีจงมีความสุขสำราญ และขอให้ประเทศฝรั่งเศสประสบความไพบูรณ์รุ่งเรือง

(พระปรมาภิไธย) ภูมิพล ร.

และวันเดียวกันนี้ ตรงกับวันชาติของอิตาลี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงมีพระราชโอรสอำนวยการไปยังประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐอิตาลีในโอกาสดังกล่าวนี้ มีความว่า

ท่านประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐอิตาลี

กรุงแบกแดด

ในโอกาสวันชาติของอิตาลี นับเป็นความยินดีอย่างยิ่งที่จะขอแสดงความชื่นชมด้วยความจริงใจต่อท่านประธานาธิบดีและต่อประชาชนอิตาลี ทั้งในนามของข้าพเจ้าเอง และของประชาชนชาวไทย พร้อมกับขออวยพรให้ท่านประธานาธิบดีจงประสบแต่ความสุขสวัสดิ์ และขอให้ประชาชนอิตาลีประสบแต่ความเจริญรุ่งเรือง.

(พระปรมาภิไธย) ภูมิพล ร.

พระราชโอรสอำนวยการในวันชาติสเปน

เนื่องด้วยวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ตรงกับวันชาติของสเปน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงมีพระราชโอรสอำนวยการไปยังประมุขแห่งประเทศสเปนในโอกาสดังกล่าวนี้ มีความว่า

LIRT

ท่านประมุขแห่งรัฐสเปน
กรุงมาดริด

ในโอกาสวันชาติของสเปน ข้าพเจ้าขอส่งความชื่นชมยินดีอย่างจริงใจมายังท่าน และขออวยพรให้ท่านประมุขแห่งรัฐมีความสุขสำราญกับขอให้ประชาชนสเปน ประสบความสุขสวัสดิ์ และความไพบูรณ์รุ่งเรืองตลอดไป

(พระปรมาภิไธย) ภูมิพล ร.

พระราชโอรสเลขาวยพระพรเมืองในวันชาติของเบลเยียม

เนื่องด้วยวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ตรงกับวันชาติของเบลเยียม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงมีพระราชโอรสเลขาวยพระพรไปยังสมเด็จพระราชาธิบดีแห่งชาวเบลเยียม ในโอกาสดังกล่าวมีความว่า

สมเด็จพระราชาธิบดีแห่งชาวเบลเยียม

กรุงบรัสเซลล์

ในโอกาสวันชาติของเบลเยียม หม่อมฉันขอถวายความชื่นชมยินดีอย่างยิ่งต่อพระองค์ ขอถวายพระพรอย่างจริงใจให้พระองค์ และพระบรมวงศานุวงศ์ทรงพระเกษมสำราญ และให้ประชาชนเบลเยียมจงมีความสุขสวัสดิ์.

(พระปรมาภิไธย) ภูมิพล ร.

△

เสด็จพระราชดำเนินเยือนสหรัฐอเมริกาและแคนาดา

△

แคนาดา กรุงออตตาวา

๒๐ มิถุนายน ๒๕๑๐

เวลาบ่าย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยเครื่องบินพระที่นั่ง ซึ่งรัฐบาลแคนาดาจัดถวายเป็นราชพาหนะ จากท่าอากาศยานเวสต์เชสเตอร์ มลรัฐนิวยอร์ก ไปถึงฐานทัพอากาศอับแลนค์ของแคนาดา เมื่อเวลา ๑๖.๐๐ น. และประทับรถยนต์พระที่นั่งจากฐานทัพอากาศแห่งนั้นไปยังพาเลซเมย์นัซซัล พิธีรับเสด็จเป็นทางราชการจัดให้มีขึ้น ณ ที่นั้น

เมื่อรถยนต์พระที่นั่งถึงพาเลซเมย์นัซซัล ขึ้นใหญ่ยิ่งสุด ๒๑ นาที และมีการข่าระฆังถวายพระเกียรติ นายโรแลนด์ มิเชอเนอร์ ผู้สำเร็จราชการแคนาดาพร้อมด้วยภริยา และนายเลสเตอร์ เพียร์สัน นายกรัฐมนตรีแคนาดาและภริยากอยเฝ้ารับเสด็จ และมีประชาชนเป็นจำนวนนับพันคนคอยเฝ้าชมพระบารมีอยู่ที่พาเลซเมย์นัซซัล ในจำนวนนั้นมีชาวไทยกลุ่มหนึ่งในเครื่องแต่งกายแบบไทยถือธงชาติคอยเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ ณ ที่นั้นด้วย

ผู้สำเร็จราชการแคนาดาได้เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท แล้วนำเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไปยังแท่นรับการเคารพ ในเวลาต่อมาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในฉลองพระองค์จอมทัพอากาศ ได้เสด็จพระราชดำเนินตรวจแถวทหารกองเกียรติยศ ๑๐๐ คน ในขณะที่สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถทรงมีพระราชปฏิสันถารกับภริยาผู้สำเร็จราชการแคนาดา และภริยานายกรัฐมนตรีแคนาดา

นายโรแลนด์ มิเชอเนอร์ ผู้สำเร็จราชการแคนาดาได้อ่านคำกราบบังคมทูลในพิธีรับเสด็จในนามของประชาชนชาวแคนาดา และได้กล่าวเทิดทูนพระเกียรติ และพระปรีชาสามารถทั้งของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และของสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ

LIRT

ก่อนหน้านั้น นายเลสเตอร์ เพียร์สัน นายกรัฐมนตรีแคนาดาได้อ่านคำกราบบังคมทูลรับเสด็จ มีความตอนหนึ่งว่า ประเทศไทยกับแคนาดาความสัมพันธ์อันมิตรกันอยู่ตลอดมา แม้ว่าจะเพิ่งเริ่มแลกเปลี่ยนผู้แทนทางการทูตซึ่งกันและกันเมื่อไม่นานมานี้ ประเทศแคนาดาสนใจในดินแดนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มากขึ้น สำหรับการค้ากับประเทศไทยก็เพิ่มขึ้น ๓ เท่าตัว นับแต่ปี ๒๕๐๖ เป็นต้นมา แคนาดากับประเทศไทยยังเป็นภาคีร่วมกันในแผนการโคลัมโบ และธนาคารพัฒนาเอเชีย นายกรัฐมนตรีแคนาดากราบบังคมทูลทอหนึ่งว่า ศาลาไทยในงานแสดงสินค้านานาชาติที่เมืองมอนทรีออลเป็นทัศนียภาพอันตระการตาแห่งหนึ่งของงานนี้

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสตอบว่า สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และพระองค์ขอขอบใจในการต้อนรับอันดียิ่ง และในคำกล่าวอันซาบซึ้งของผู้สำเร็จราชการ และนายกรัฐมนตรีแคนาดา เป็นความปิติยินดีสำหรับทั้งสองพระองค์ที่ได้เสด็จพระราชดำเนินไปอยู่ท่ามกลางประชาชนชาวแคนาดาผู้กล้าหาญ ในระหว่างการฉลองวาระสำคัญทางประวัติศาสตร์ คือการก่อตั้งสหพันธ์แคนาดาครบรอบ ๑๐๐ ปี ในการที่เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมแคนาดาครั้งนี้ พระองค์ขอถือโอกาสนำความชื่นชมยินดี และไมตรีจิตของประชาชนชาวไทยมามอบให้แก่ประชาชนแคนาดา ก่อนที่จะเสด็จพระราชดำเนินไปยังประเทศนี้ ได้เคยทรงทราบถึงประวัติแห่งความสำเร็จของชาวแคนาดา ในสาขางานต่าง ๆ ที่ได้ปรากฏมาช้านานแล้วด้วยความพึงพอใจเป็นอย่างยิ่ง พระองค์ได้ทรงสังเกตเห็นถึงความนิยมชมชื่นถึงการที่ประชาชนนับล้าน ๆ คน ซึ่งแตกต่างกันด้วยเชื้อชาติ ศาสนาและด้วยภูมิหลังของวัฒนธรรม สามารถอยู่ร่วมกันและประกอบกิจการงานร่วมกันได้ด้วยความปรองดองแห่งสามัคคีธรรม และสันติธรรมเป็นอย่างยิ่ง แม้ว่าสัมพันธ์ภาพอย่างเป็นทางการระหว่างไทยกับแคนาดาจะเพิ่งเริ่มต้นเมื่อไม่นานมานี้ แต่ประชาชนชาวไทยก็ได้ชื่นชมในไมตรีจิตที่ประเทศแคนาดามีต่อเขาทั้งหลาย เป็นความปรารถนาอย่างจริงใจของชาวไทยที่จะตอบแทนมิตรภาพนี้อย่างเต็มภาคภูมิ เราตระหนักอยู่อย่างลึกซึ้งในความใฝ่ใจอันต่อเนื่องกันของแคนาดาที่มีอยู่ต่อการที่ประเทศไทยได้แสวงสันติภาพ ความเป็นปึกแผ่น และความมั่งคั่งในภาคพื้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เรารู้สึกในบุญคุณที่แคนาดา

ได้บำเพ็ญในกรณีอื่นมีคุณค่า ซึ่งได้แก่โครงการแม่น้ำโขงในความอำนวยการของสหประชาชาติ และในความร่วมมือของแคนาดา และการช่วยเหลือตามแผนการโคลัมโบที่ได้อำนวยความสะดวกให้ความก้าวหน้าของประชาชนไทย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรับสั่งตอนหนึ่งว่าเราแน่ใจว่าเมื่อกลับไปถึงประเทศของเราแล้ว คงจะจารึกไว้ในความทรงจำถึงการเยี่ยมชมกรุงออกทาวา นครมอนทรีออล และงานแสดงสินค้านานาชาติ รวมทั้งการเยี่ยมชมเมืองควีเบกใน ๒-๓ วันข้างหน้า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสในที่สุดว่าขอขอบใจในการที่เชิญเรามาเยี่ยมชมแคนาดาในวาระคดีอันเป็นมงคลครั้งนี้ ขอแสดงความปรารถนาอันดียิ่งแก่มวลชนแคนาดา และขอแสดงความยินดีด้วยใจจริงในการฉลองวาระครบ ๑๐๐ ปีของประเทศแคนาดาในโอกาสนี้

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จพระราชดำเนินไปยังกลุ่มชาวไทยที่คอยเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ ณ ที่นั้น เมื่อพิธีรับเสด็จทางราชการเสร็จสิ้นแล้ว ทั้งสองพระองค์ทรงมีพระราชปฏิสันถารกับคนไทยเหล่านั้นโดยทั่วถึงกัน

๒๑ มิถุนายน ๒๕๑๐

เวลาเช้า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้นายเลสเตอร์ เพียร์สัน นายกรัฐมนตรีแคนาดาเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทเป็นเวลา ๒๐ นาที พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสว่า ประเทศไทยถูกบีบบังคับจากทุกด้านโดยประเทศที่นิยมลัทธิเผด็จการอำนาจมาเป็นเวลาหลายศตวรรษแล้ว และความกดดันจากจีนคอมมิวนิสต์ที่กำลังสำแดงอยู่ในปัจจุบัน ก็เป็นผลสืบเนื่องมาจากลักษณะที่มีมาแล้วในประวัติศาสตร์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงปรวิทกต่อการที่จีนบนผืนแผ่นดินใหญ่กำลังขยายตัวเข้ามาในประเทศภาคพื้นเอเชียอาคเนย์ และทรงมีพระราชดำรัสว่าไม่มีประชาธิปไตยเสรีประเทศใดสามารถคงความเป็นกลางอยู่ได้ในการต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์

ในเวลาต่อมา ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ประทานสัมภาษณ์แก่ที่ประชุมหนังสือพิมพ์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีกระแสพระราชดำรัสว่า ถ้าปัญหาเรื่องสิทธิ

คอมมิวนิสต์ที่ประเทศไทยเผชิญอยู่ในขณะนี้ยังแก้ไขไม่ได้ ปัญหาเหล่านี้ก็ย่อมจะลามมาถึงแคนาดา และภาคพื้นอเมริกาเหนือ พระองค์รับสั่งตอนหนึ่งว่าถ้าหากแคนาดายังไม่ตระหนักถึงภัยนั้นก็เป็นเพราะว่าแคนาดายังอยู่ห่างไกล แต่ทว่าในทุกวันนี้ระยะทางไม่มีความสำคัญแต่อย่างใด การคุกคามในปัจจุบันมิใช่การสงครามที่ใช้อาวุธยิงกัน แต่เป็นการรุกรานทางจิตใจซึ่งได้ดำเนินมาหลายปีแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรับสั่งว่า ถ้าไม่มีใครปรารถนาที่จะเห็นวาระสถานการณ์นี้ไว้ ไทยจะทำได้เอง มิฉะนั้นแล้วโลกทั้งโลกก็จะถูกบีบกลืนไปหมด

ในตอนเช้าวันเดียวกันนั้น ได้เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมสำนักงานใหญ่ของคณะกรรมการนครหลวงแห่งชาติ ซึ่งมีหน้าที่พัฒนานครหลวงของแคนาดา สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในฐานะองค์สภานายิกาสภาภาษาชาวไทย ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้บรรดาบุคคลชั้นหัวหน้าของสมาคมภาษาต่างประเทศทั้งถิ่นเข้าเฝ้าฯ กราบบังคมทูลกิจการอันเป็นผลประโยชน์ร่วมกันขององค์การภาษาทั้งหลาย

ในตอนค่ำ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จพระราชดำเนินสู่พระนครมอนทรีออลโดยขบวนรถไฟพระที่นั่ง ที่ทางการแคนาดาจัดถวายเป็นราชพาหนะ

นครมอนทรีออล

๒๒ มิถุนายน ๒๕๑๐

เวลา ๑๐.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งออกจากโรงแรมควีนเอลิซาเบธที่ประทับในนครมอนทรีออล ไปยังงานนิทรรศการในเมืองนั้น

เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จถึงงานนิทรรศการ เป็นใหญ่ยิ่งสุดถวายพระเกียรติ ๒๑ นาที นายบีแอร์ คูปุย ผู้อำนวยการงานนิทรรศการ เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท และได้กราบบังคมทูลเชิญเสด็จพระราชดำเนินตรวจแถวกองทหารเกียรติยศ ซึ่งประกอบด้วยกองร้อยกรมทหารรักษาพระองค์แคนาดาที่ ๒๒ และกองดุริยางค์ของกรมทหารปืนใหญ่แคนาดา

โดยที่ในเช้าวันนั้นฝนตกทั่วนครมอหรือล และบริเวณงานนิทรรศการ ทำให้การฉลองวันชาติโดยสมมุติสำหรับประเทศไทยต้องจัดขึ้นภายในที่ร่ม แทนที่จะจัดในที่โล่งแจ้งตามที่กำหนดไว้ ณ พลาส เคน นาซ็อง ซึ่งเป็นสถานที่สำหรับงานแสดงกลางแจ้ง บรรจุนักได้ถึง ๗,๐๐๐ ที่นั่ง เมื่อคืนฟ้าอากาศไม่อำนวยการจัดงานจึงเปลี่ยนไปจัดในโรงมหรสพของงานนิทรรศการ

เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จขึ้นสู่ที่ประทับ ณ โรงมหรสพนั้นแล้ว นายบีแอร์ คูปุย ผู้อำนวยการงานนิทรรศการ ได้เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท กราบบังคมทูลเชิญเสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรงานอย่างเป็นทางการ นายคูปุยกราบบังคมทูลว่ารัฐบาลของประเทศไทย และของแคนาดา กำลังดำเนินงานเพื่อส่งเสริมสันติภาพ และความเข้าใจซึ่งกันและกัน ข้อพิพาทที่เห็นได้ ณ ที่นี้ก็คือไทยกับแคนาดาได้ร่วมกันเปิดงานนิทรรศการแห่งนี้ขึ้น การที่ประเทศไทยได้มาร่วมงานด้วยนั้น เพื่อช่วยส่งเสริมให้โลกใหม่ซึ่งยังขาดความโอ้อ่าได้เฟร็ดแพร่วขึ้น มณฑปของไทยที่ประดิษฐานอยู่ในงานนี้เป็นสถาปัตยกรรมชั้นเอกที่เกิดจากแรงศรัทธา ที่ทำให้เกิดความวิจิตรตระการตา หากปราศจากการร่วมแสดงของไทยเสียแล้วก็ไม่อาจเรียกงานนิทรรศการได้ว่าเป็นงานเพื่อภราดรภาพในพื้นพิภพ แคนาดาสำนักในพระมหากษัตริย์คุณที่ได้รับพระราชทานสิ่งอันมีค่าสูงสุดไปประดิษฐานในงานนี้

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำรัสตอบเป็นภาษาฝรั่งเศสมีความว่า พระองค์ขอแสดงความยินดีในวาระฉลองวันครบรอบ ๑๐๐ ปีของแคนาดา และขอขอบคุณงานนิทรรศการว่าได้ช่วยเปิดโอกาสให้ได้เรียนรู้ประวัติศาสตร์ของโลก และมองเห็นความหวังในอนาคต

เมื่อพิธีรับเสด็จอย่างเป็นทางการเสร็จสิ้นแล้ว นายคูปุย ผู้อำนวยการได้กราบบังคมทูลเสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรศาลาไทย ซึ่งตั้งอยู่บนเกาะนอกเดอะคาม อันเป็นเกาะที่ ๒ ที่จัดสร้างขึ้นสำหรับงานนิทรรศการโดยเฉพาะ ศาลาไทยมีทรวดทรงจำลองจากมณฑปของไทยที่สร้างเมื่อ ๒๐๐ กว่าปีมาแล้ว เบื้องบนอร่ามเรืองรองด้วยกระเบื้องเคลือบทองรองรับช่อฟ้า ศาลาไทยหลังนี้สร้างขึ้นทั้งหลังในประเทศไทย

แล้วถอดเป็นส่วนใหญ่ ๗ บรรทุกเรือไปสู่นครมอนทรีออล แล้วประกอบเข้าด้วยกัน ณ ที่ตั้ง
แสดงความสวยงามของทิวทัศน์และบรรยากาศแบบตะวันออกได้ปรากฏขึ้น ณ บริเวณ
ศาลาไทยซึ่งมีศิลปสร้างและการแกะสลักที่แสดงออกซึ่งเจตนารมณ์ของสถาบันวัฒนธรรมไทย

การเสด็จที่ศาลาไทยนั้น มีทั้งภาคอดีตและภาคปัจจุบันของไทย มีการแสดง
วิจิตรศิลป์ หัตถกรรมและสิ่งอื่น ๆ เกี่ยวกับวัฒนธรรมของไทย ในภาคอดีตนั้นมีรูปปั้น
และรูปจำลองของวัตถุที่ปรากฏในตำนานของไทย พร้อมทั้งเครื่องแต่งตัวตามจารีตประเพณี
ของยุคสมัยนั้น ๆ เช่นรูปปั้นจำลองเป็นช่างศึกสมัยโบราณ ราชรถทรง สรรน้ำที่อยู่รอบ
ศาลาได้สะท้อนเงาของศาลาลงสู่เบื้องล่าง ในสระน้ำแห่งนี้มีเรือสุพรรณหงษ์จำลองลอย
ตระหง่านอยู่ ส่วนภาคปัจจุบันก็มีการแสดงเครื่องเพชรของไทย ผ้าไหมไทย เครื่องลงหิน
และเครื่องเงินของไทย ตัวอย่างสินค้าที่ส่งไปขายนอกประเทศ เช่น ข้าว ยาง มันสำปะหลัง
ข้าวโพด แร่ต่าง ๆ และผลิตภัณฑ์จากป่า

ภายในศาลามีพระบรมฉายาลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ประดิษฐานอยู่เบื้องสูง เมื่อทั้งสองพระองค์เสด็จ
พระราชดำเนินทอดพระเนตรทั่วศาลาไทยแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทาน
กุญแจแก่นายกเทศมนตรีนครมอนทรีออล ซึ่งเป็นเครื่องแสดงถึงการพระราชทานศาลาไทย
แห่งนี้ให้ตกเป็นสมบัติของนครมอนทรีออลสืบไป

ในตอนเย็นวันเดียวกันนั้น กองสุลใหญ่อังกฤษประจำแคนาดাজังงานสโมสร
สันนิบาตถวายเป็นการเฉลิมพระเกียรติ

เมืองควีเบก

๒๓ มิถุนายน ๒๕๑๐

เวลา ๑๒.๐๐ น. ทั้งสองพระองค์ได้เสด็จพระราชดำเนินออกจากโรงแรมควีน
เอลิซาเบธ ในเมืองมอนทรีออล โดยรถยนต์พระที่นั่งไปยังเมืองควีเบก พิธีรับเสด็จจัดขึ้นที่
สนามบินเซนต์ฮิวเบิร์ตในเมืองควีเบก เมื่อเสร็จพิธีรับเสด็จอย่างเป็นทางการแล้ว รองผู้ว่า
ราชการเมืองควีเบกได้กราบบังคมทูลอัญเชิญเสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรเมืองควีเบก

ในเวลา ๑๕.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมมหาวิทยาลัยลาวาล แล้วเสด็จพระราชดำเนินกลับที่ประทับ ณ โรงแรมซาโต ฟรอนเตอนัก

ในเวลา ๑๗.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินไปในงานรับรอง ซึ่งรองผู้ว่าราชการมณฑลควีเบกจัดถวาย

ในเวลา ๑๘.๔๕ น. นายกรัฐมนตรีแห่งมณฑลควีเบกได้เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ณ ที่ประทับที่โรงแรมซาโต ฟรอนเตอนัก แล้วทูลเกล้า ฯ ถวายของที่ระลึกแก่ทั้งสองพระองค์ ในเวลา ๒๐.๓๐ น. นายกรัฐมนตรีแห่งมณฑลควีเบกและภริยาถวายพระกระยาหารค่ำแก่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ

มลรัฐเมน สหรัฐอเมริกา

๒๔ มิถุนายน ๒๕๑๐

เวลา ๑๑.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จพระราชดำเนินออกจากเมืองควีเบก ประเทศแคนาดาสู่มลรัฐเมนในสหรัฐ โดยเครื่องบินพระที่นั่งที่รัฐบาลแคนาดาจัดถวายเป็นราชพาหนะ ทั้งนี้ภายหลังที่ได้เสด็จประพาสประเทศแคนาดาอย่างเป็นทางการเป็นเวลา ๔ วัน

เมื่อเครื่องบินพระที่นั่งลงสู่สนามบินที่เมืองเบงกอร์ในมลรัฐเมน ปราบฏว่ามีบุคคลสำคัญของมลรัฐนั้นไปคอยเฝ้ารับเสด็จ ฯ เป็นจำนวนมาก อาทิ นายเคนเนต เคอร์ติส ผู้ว่าการมลรัฐเมน พันเอกวิลเลียมส์ ผู้บังคับการฐานทัพอากาศของมลรัฐนั้น เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จ ฯ ลงจากเครื่องบินพระที่นั่งแล้ว ทั้งสองพระองค์ได้พระราชทานพระหัตถ์ให้บรรดาผู้มีเกียรติสัมพันธ์ ทั้งสองพระองค์ทรงมีพระราชปฏิสันถารกับนายริชาร์ วิตมอร์ค ซึ่งเป็นบุตรชายของนายแพทย์ผู้ถวายพระประสูติกการ ณ เมืองเคมบริดจ์ในรัฐแมสซาชูเซตส์

LIRT

ที่มลรัฐเมนนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ จะประทับพักผ่อนพระราชอิริยาบถที่เกาะนอร์ธ เฮเวน นอกฝั่งมลรัฐเมนเป็นเวลา ๓ วัน นายโธมัส วัตสัน จูเนียร์ ประธานกรรมการบริหารบริษัท ไอ. บี. เอ็ม. จำกัด ทัศนพักร้อนของเขาดวายเป็นคำหนักที่ประทับ

เมื่อประทับพักผ่อนพระราชอิริยาบถที่เกาะนอร์ธ เฮเวน เป็นเวลา ๓ วันแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ จะเสด็จพระราชดำเนินโดยเครื่องบินพระที่นั่งที่ประธานาธิบดีสหรัฐจกถวาย เสด็จ ฯ ออกจากสนามบินเมืองแบงกอร์สู่กรุงวอชิงตัน

กรุงวอชิงตัน

๒๗ มิถุนายน ๒๕๑๐

เวลา ๑๔.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินออกจากภูมิลำเนาของนายโธมัส วัตสัน ที่เกาะนอร์ธเฮเวน มลรัฐเมน ไปยังฐานทัพอากาศดาว ที่เมืองแบงกอร์ แล้วเสด็จพระราชดำเนินออกจากฐานทัพอากาศดาวในเวลา ๑๕.๐๕ น. โดยเครื่องบินพระที่นั่งพิเศษที่กองทัพอากาศอเมริกันจกถวาย เครื่องบินพระที่นั่งถึงฐานทัพอากาศแอนครุส ในมลรัฐแมรีแลนด์ เวลา ๑๖.๓๕ น. แล้วเสด็จพระราชดำเนินออกจากฐานทัพแห่งนั้นโดยเครื่องบินเฮลิคอปเตอร์พิเศษ ที่นาวิกโยธินสหรัฐจกถวาย เครื่องเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งไปลงยังสนามหญ้าในอุทยานคันทันใต้ของทำเนียบประธานาธิบดีที่กรุงวอชิงตันในเวลา ๑๖.๔๕ น. จากนั้นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งไปยังทำเนียบประธานาธิบดี รถยนต์พระที่นั่งถึงหน้าทำเนียบในเวลา ๑๗.๐๐ น. ประธานาธิบดีจอห์นสัน และภริยา พร้อมด้วยนายกรัฐมนตรี ฯ รัฐมนตรีว่าการต่างประเทศและภริยากับข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ของสหรัฐ เฝ้ารับเสด็จอยู่ ณ ที่นั้น มีกองทหารทั้งแถวรับเสด็จอย่างสมพระเกียรติ ปืนใหญ่ยิงสลุดถวายพระเกียรติ

๒๑ หน้า

LIRT

ประธานาธิบดีจอห์นสัน กล่าวคำกราบบังคมทูลรับเสด็จ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสตอบ

เมื่อพิธีรับเสด็จสิ้นสุดลงแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงสนทนากับเป็นการส่วนพระองค์กับประธานาธิบดีจอห์นสันเป็นเวลาครึ่งชั่วโมง ในขณะที่เดียวกับที่สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินไปยังทำเนียบแบลร์เฮาส์ ที่รัฐบาลอเมริกันจัดถวายเป็นพระตำหนักที่ประทับ เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงสนทนากับประธานาธิบดีจอห์นสันแล้ว ได้เสด็จพระราชดำเนินไปยังแบลร์เฮาส์ในภายหลัง

รายละเอียดการรับเสด็จ ณ ทำเนียบประธานาธิบดี มีดังนี้

ณ บริเวณประรำพิธีที่สนามหญ้าด้านใต้ของทำเนียบประธานาธิบดีสหรัฐ ทหารกองเกียรติยศ ๔ หน่วยทั้งแถวรับเสด็จ คือทหารเรือ ทหารอากาศ ทหารบก นาวิกโยธิน และทหารรักษาความปลอดภัยภายใน คณะกรรมการรับรองของสหรัฐได้ยืนแถวรับเสด็จอยู่ทางด้านขวาของประรำพิธี ประกอบด้วยประธานาธิบดีจอห์นสันและภริยา นายนิโคลัส คัสเซนแบ็ก รักษาการแทนรัฐมนตรีว่าการต่างประเทศและภริยา พลเอก เอิร์ล วิลเลอร์ ประธานคณะเสนาธิการผสมสหรัฐและภริยา คร. กิลโม ซาการ์ชา เอกอัครราชทูตนิการากัว ซึ่งทำหน้าที่เป็นหัวหน้าคณะทูตานุทูตในวอชิงตันและภริยา นายเกรแฮม มาร์ติน เอกอัครราชทูตอเมริกันประจำประเทศไทยและภริยา นายวิลเลียม บันดี ผู้ช่วยรัฐมนตรีว่าการต่างประเทศสหรัฐฝ่ายกิจการตะวันออกไกล และภริยา นายเดียนาร์คองเกอร์ ผู้ช่วยรัฐมนตรีว่าการต่างประเทศสหรัฐฝ่ายกิจการเอเชียและแปซิฟิก นายวอลต์เกอร์ โพรมีเนอร์ ประธานคณะบริหารกรุงวอชิงตัน นายนิพนธ์ วิไลรัตน์ ที่ปรึกษาสถานเอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงวอชิงตัน และภริยา

เมื่อรถพระที่นั่งที่อัญเชิญเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เคลื่อนเข้ามาจอดยังหน้าประรำพิธี ประธานาธิบดีจอห์นสันได้เข้าเฝ้ารับเสด็จถวายความเคารพ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระหัตถ์ให้ประธานาธิบดีจอห์นสันสัมผัส ประธานาธิบดีสหรัฐได้เบิกตัวบุคคลสำคัญของสหรัฐเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท

เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ

LIRT

เสด็จพระราชดำเนินลงจากรถยนต์พระที่นั่ง ผู้บังคับกองทหารเกียรติยศส่งแถวทหารถวายความเคารพ ปืนใหญ่ยิงสลุตถวายพระเกียรติ กองดุริยางค์บรรเลงเพลงชาติไทย แล้วบรรเลงเพลงชาติสหรัฐ ประธานาธิบดีจอห์นสัน ได้กราบบังคมทูลเชิญพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงตรวจแถวทหารกองเกียรติยศ ในขณะที่เดียวกับที่สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงมีพระราชปฏิสันถารกับภริยาของประธานาธิบดีสหรัฐ

เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินขึ้นสู่ปะรำพิธี หลังจากได้ทรงตรวจแถวทหารกองเกียรติยศแล้ว ประธานาธิบดีจอห์นสันได้กราบบังคมทูลรับเสด็จมีความตอนหนึ่งว่า ก่อนหน้านั้นสหรัฐกับประเทศไทยอยู่ในฐานะที่ทำให้เกิดความรู้สึกว่าอยู่ห่างไกลกัน และแยกจากกันโดยสภาพทางภูมิศาสตร์ และโดยผลประโยชน์ของแต่ละฝ่าย แต่มาบัดนี้ประเทศไทยกับสหรัฐอเมริกาก็กลายเป็นประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียงกัน ไม่เฉพาะแต่จะอยู่ห่างกันโดยใช้เวลาเดินทางไม่กี่ชั่วโมง แต่ยังเป็นประเทศเพื่อนบ้านที่ร่วมกันมีส่วนรับผิดชอบในปัญหาต่างๆ และในการที่มีพรมแดนแห่งความสงบอันร่วมกัน ประธานาธิบดีสหรัฐกราบบังคมทูลต่อไปว่าเมื่อไม่นานมานี้ ประเทศในเอเชียบางประเทศยังหวาดกลัวว่าอาจตกอยู่ใต้อำนาจครอบงำของมหาอำนาจต่างชาติที่รุกรานก้าวร้าว ประเทศเหล่านั้นคงแปลกประหลาดใจ ถ้าหากจำต้องเผชิญหน้ากับประเทศที่เห็นกันอย่างชัดเจนในขณะนี้เพียงประเทศเดียว นั่นคือจีนคอมมิวนิสต์ วาระแห่งความหวาดกลัวได้ผ่านพ้นไปแล้วตลอดทั่วเอเชียได้เกิดเจตนารมณ์ใหม่ นั่นคือเจตนารมณ์แห่งความเชื่อมั่นในอนาคต โดยมั่นใจว่าอนาคตเป็นสิ่งที่อาจสถาปนา และดัดแปลงให้เป็นไปตามความปรารถนาของชาวเอเชีย และด้วยความพยายามของชาวเอเชียได้ ประชาชนของไทยได้ก้าวหน้าไปตามวิถีทางนั้น

ประธานาธิบดีจอห์นสัน กล่าวว่าประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งในจำนวนประเทศแรกที่ได้ส่งกองทหารไปเกาหลี ประเทศไทยเป็นสมาชิกองค์การ สปอ. และกำลังมีส่วนเกื้อกูลการต่อสู้กับเสรีภาพในเวียดนามอย่างมีคุณค่ายิ่ง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำรัสตอบมีความว่า พระองค์และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินมาเยี่ยมสหรัฐในฐานะ “ประชาชนมาเยี่ยมประชาชน” เพื่อที่จะสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆ ให้มากขึ้นเกี่ยวกับสหรัฐ

อเมริกา และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน การเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมสหรัฐอเมริกาในครั้งนี้ เป็นสัญลักษณ์แห่งการพบปะเจรจาระหว่างบุคคลที่มีความเห็น และอุดมการณ์อย่างเดียวกัน พระองค์ทรงหวังว่าประเทศไทยกับสหรัฐอเมริกา จะสามารถร่วมมือกันดียิ่งขึ้น และทำให้ประชาชนของประเทศทั้งสองมีความเข้าใจกันดียิ่งขึ้น

เมื่อพิธีรับเสด็จสิ้นสุดลงแล้ว นางจอห์นสัน ภริยาของประธานาธิบดีได้กราบบังคมทูลเชิญสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินไปยังทำเนียบแบลร์เฮาส์ ที่รัฐบาลสหรัฐจัดถวายเป็นที่ประทับ ในขณะที่เดียวกับที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ประทับอยู่ในทำเนียบประธานาธิบดีสหรัฐเพื่อทรงสนทนากับประธานาธิบดีอย่างเป็นทางการพระองค์เป็นเวลา ๔๕ นาที

ในตอนค่ำของวันที่ ๒๗ อันเป็นวันที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินถึงกรุงวอชิงตันเพื่อทรงเยี่ยมเป็นการทางการ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถได้เสด็จพระราชดำเนินไปในงานถวายพระกระยาหารค่ำ ณ ทำเนียบขาวซึ่งประธานาธิบดีจอห์นสันและภริยาจัดถวาย ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ของไทยที่ตามเสด็จไปในงานนี้มี อาพันเอกถนัด คอมันตร์ รัฐมนตรีว่าการต่างประเทศ และคุณหญิง นายสุกิจ นิมมานเหมินท์ เอกอัครราชทูตไทยประจำสหรัฐและภริยา หม่อมเจ้าวงศานุวัตร เทวกุล และพลเรือเอก หม่อมเจ้ากาฬวรรณดิศ ทิศกุล

รถยนต์พระที่นั่งได้ไปถึงมุขบันไดหน้าทำเนียบประธานาธิบดีในเวลา ๒๐.๑๕ ตั้งแต่ประตูใหญ่หน้าทำเนียบไปจนถึงมุขบันไดด้านหน้า มีนาวิกโยธินสหรัฐทั้งแถวเรียงรับเสด็จอยู่สองฟากทาง ประธานาธิบดีจอห์นสันพร้อมด้วยภริยาและธิดาคอยเฝ้ารับเสด็จอยู่ที่หน้าบันได แล้วได้กราบบังคมทูลนำเสด็จพระราชดำเนินขึ้นสู่ชั้นสองของทำเนียบประธานาธิบดี ณ ที่นั้นได้ทูลเกล้า ฯ ถวายของที่ระลึกแก่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทั้งสองพระองค์ได้พระราชทานของที่ระลึกให้แก่ประธานาธิบดีสหรัฐและภริยาเช่นกัน

ในระหว่างงานถวายพระกระยาหารค่ำ

ประธานาธิบดีจอห์นสันได้กราบบัง

ทูลท้าวความถึงสัมพันธ์ไมตรีระหว่างไทยกับสหรัฐ แล้วย้อนรำลึกถึงเมื่อครั้งที่ประธานาธิบดีได้มาเยี่ยมเมืองไทยเมื่อเดือนตุลาคมปีที่แล้ว ประธานาธิบดีได้กล่าวชมความหมายของคำว่า ไทยว่า สมกับเป็นดินแดนของผู้รักเสรี และผู้กล้าหาญ ประชาชนในดินแดนนั้นจะยืนหยัดเคียงบ่าเคียงไหล่กับสหรัฐต่อสู้เพื่อเสรีภาพอย่างกล้าหาญ การเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมสหรัฐคราวนี้ เปรียบเสมือนการที่ได้เสด็จไปประทับอยู่ร่วมกันเพื่อความสัมพันธ์อันยืนยงระหว่างประเทศทั้งสอง ครั้นแล้วประธานาธิบดีจอห์นสันเชิญชวนให้ทุกคนดื่มถวายพระพรแก่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำรัสตอบขอบใจประธานาธิบดีสหรัฐและภรรยา มีพระราชดำรัสท้าวถึงสัมพันธ์ไมตรีระหว่างไทยกับสหรัฐที่เริ่มมาช้านานแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรับสั่งว่าไทยเป็นชาติแรกในเอเชียที่ตอบรับสัมพันธ์ไมตรีของสหรัฐอเมริกา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสท้าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับสหรัฐ เปรียบเหมือนกับตัวอักษรและประโยคที่เรียงกันมาเป็นลำดับ นับเป็นเหตุการณ์สำคัญครั้งสงครามโลกครั้งที่ ๑ สงครามโลกครั้งที่ ๒ และเหตุการณ์ต่าง ๆ จนกระทั่งในปัจจุบัน แม้ว่าในขณะนี้อักษรประโยคสุดท้ายยังเรียงไม่จบ แต่ประเทศไทยก็มีความภาคภูมิใจที่ประโยคเหล่านั้นได้จารึกไว้ด้วยความปรารถนาดี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงขอให้ผู้มีเกียรติทั้งหลาย ณ ที่นั้น ดื่มถวายพระพรแก่ประธานาธิบดีสหรัฐ และนางลินคอล์น จอห์นสัน และแก่ความเจริญรุ่งเรืองก้าวหน้าของสหรัฐอเมริกา

ในเวลาต่อมา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จพระราชดำเนินลงสู่สนามหญ้าหน้าทำเนียบขาวตามคำกราบบังคมทูลเชิญของประธานาธิบดีสหรัฐ ที่สนามหญ้าหน้าทำเนียบ วงดนตรีแห่งมหาวิทยาลัยนอร์ทเท็กซัส บรรเลงเพลงถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ บรรยากาศของงานเต็มไปด้วยไมตรีจิตมิตรภาพ เมื่อการบรรเลงดนตรีสิ้นสุดลงแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถได้เสด็จ ฯ ขึ้นบนลานเวที พร้อมกับประธานาธิบดีจอห์นสันและภริยา ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้

LI RT

ฉายพระบรมฉายาลักษณ์ร่วมกับนักดนตรี ได้ทรงมีพระราชปฏิสันถารกับนักดนตรีโดยทั่วถึงกัน

ในเวลา ๒๔.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถเสด็จพระราชดำเนินกลับแบลร์เฮาส์ อันเป็นพระตำหนักที่ประทับ ประธานาธิบดีจอห์นสันและภริยา ได้ไปส่งเสด็จที่ลานหน้าบ้านโคทาเนียบขาว

๒๘ มิถุนายน ๒๕๑๐

เวลา ๙.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินไปยังสุสานอาร์ลิงตัน รถพระที่นั่งจอดเทียบทางเข้าด้านตะวันออกของสุสาน ภายในสุสานกองเกียรติยศจากกองทัพเหล่าต่าง ๆ ของสหรัฐยืนถวายความเคารพสองฟากทาง มีหน่วยทหารจากกองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ นาวิกโยธิน และหน่วยรักษายาฆิง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในฉลองพระองค์จอมทัพไทย เสด็จพระราชดำเนินผ่านแถวทหารกองเกียรติยศตามลาดพระบาทเสด็จไปสู่สุสานทหารนิรนาม ผู้ที่โดยเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว คือพันเอก ถนัด คอมันตร์ รัฐมนตรีว่าการต่างประเทศ นายสุกิจ นิมมานเหมินทร์ เอกอัครราชทูตไทยประจำสหรัฐ พร้อมด้วยผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารบก ทหารเรือ และทหารอากาศ

เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงวางพวงมาลาที่หน้าสุสานทหารนิรนามแล้ว ได้เสด็จพระราชดำเนินต่อไปสู่สุสานของอดีตประธานาธิบดีเคนเนดี เพื่อทรงวางพวงมาลา ณ ที่นั้น

ในเวลา ๑๐.๕๐ น. ได้เสด็จพระราชดำเนินไปยังลานจอดเครื่องบินเฮลิคอปเตอร์ของกระทรวงกลาโหมสหรัฐ และเสด็จ ฯ ขึ้นเครื่องบินเฮลิคอปเตอร์พิเศษของหน่วยนาวิกโยธินไปยังศูนย์วิจัยอวกาศกอดดาร์ดในมลรัฐแมริแลนด์นอกกรุงวอชิงตัน เมื่อเครื่องบินเฮลิคอปเตอร์ราชพาหนะจอดอยู่หน้าศูนย์วิจัยอวกาศเรียบร้อยแล้ว คร. พรวาขึ้นรองผู้อำนวยการศูนย์วิจัยอวกาศกอดดาร์ดเข้าเฝ้า ฯ รับเสด็จ แล้วกราบบังคมทูลเบิกตัวบรรดาเจ้าหน้าที่คนสำคัญ ๆ ของศูนย์วิจัยแห่งนั้นเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท จากนั้น

ได้นำเสด็จพระราชดำเนินขึ้นไปยังชั้นสามของตึกหมายเลข ๘ ซึ่งเป็นศูนย์กลางของโครงการต่าง ๆ ภายในศูนย์วิจัยอวกาศแห่งนั้น รองผู้อำนวยการศูนย์ได้กราบบังคมทูลบรรยายสรุปกิจกรรม และหน้าที่ของศูนย์อวกาศกอดดาร์ด เมื่อกราบบังคมทูลจบแล้วรองผู้อำนวยการศูนย์วิจัยอวกาศได้กราบบังคมทูลเชิญเสด็จพระราชดำเนินไปยังตึกหมายเลข ๑ ซึ่งเป็นสถานที่เก็บดาวเทียมจำลองด้านอวกาศวิทยามากมายหลายชนิดด้วยกันทั้งของสหรัฐ และของประเทศต่าง ๆ เช่น อิตาลี อังกฤษ และแคนาดา เป็นต้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงสนพระราชหฤทัยในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้ทอดพระเนตร และได้ทรงชักใช้ไร่โล่เลี้ยงเจ้าหน้าที่ที่กราบทูลชี้แจงกิจกรรม และกลไกต่าง ๆ ของระบบดาวเทียมสื่อสารและดาวเทียมอวกาศวิทยา

การเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมศูนย์วิจัยอวกาศกอดดาร์ดสิ้นสุดลงในเวลาประมาณ ๑๒.๕๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้เสด็จพระราชดำเนินขึ้นประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งไปสู่สถานีทหารเรือในกรุงวอชิงตัน แล้วเสด็จพระราชดำเนินลงจากเครื่องบินเฮลิคอปเตอร์ ประทับเรือยอร์ช อันนีฟิชอันเป็นเรือยอร์ชประจำตำแหน่งประธานาธิบดีสหรัฐ ทางทหารเรือสหรัฐได้จัดถวายพระกระยาหารกลางวันในขณะประทับเรือพระที่นั่งทอดพระเนตรบริเวณสถานีทหารเรือสหรัฐ

ในเวลาเดียวกันที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จฯ ทอดพระเนตรกิจการศูนย์วิจัยอวกาศกอดดาร์ด สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมสถานีกาชาดแห่งนครหลวงอเมริกัน รอยนต์พระที่นั่งของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถเทียบหน้าตึกกาชาดกรุงวอชิงตันเมื่อเวลา ๑๑.๐๐ น. มีอาสาชาดประมาณ ๑๐๐ คน สวมเครื่องแบบกาชาดอเมริกันสีฟ้าปนเทา ยืนเรียงรายรับเสด็จสองฟากทางเสด็จพระราชดำเนินผ่าน นางเอ็ดเวิร์ด เบอริง จูเนียร์ ผู้รักษาการในตำแหน่งประธานสถานีกาชาดกรุงวอชิงตันเข้าเฝ้ารับเสด็จ แล้วกราบบังคมทูลเชิญเสด็จพระราชดำเนินเข้าสู่ห้องชุมนุมใหญ่ ภายในห้องนั้นมีอาสาชาดทั้งในเครื่องแบบและนอกเครื่องแบบทั้งหญิงและชายเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่อย่างเนืองแน่น นายพล เจมส์ เอฟ. คอว์ริง ประธานสถานีกาชาดอเมริกันได้ กราบบังคมทูลยกย่องสละผลงานขององค์สภานายิกา แห่ง สถานีกาชาด

ไทย และกล่าวเทิดทูนพระเกียรติที่ได้ทรงอุทิศสละบำเพ็ญพระราชกรณียกิจนานัปการ เพื่อหาเงินสมทบทุนสำหรับการกุศลสงเคราะห์ ต่อจากนั้นคณะภริยาสมาชิกสภาสูงสหรัฐผู้มีส่วนช่วยกิจการสภาภาษา ได้ทูลเกล้า ฯ ถวายของตัวอย่างที่คณะอาสาภาษาจัดให้โรงพยาบาลในต่างประเทศ เช่นในเวียดนาม เป็นต้น

สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงมีพระราชดำรัสตอบขอบใจอาสาภาษาและเจ้าหน้าที่ทั้งหลาย และมีพระราชดำรัสถึงกิจการของสภาภาษาไทยว่าได้ขยายวงการไปกว้างขวาง ทั้งกิจการในโรงพยาบาล การผลิตวัคซีน เชื้อรุม กับบริการบริจาคโลหิต พระราชดำรัสจบลงด้วยข้อความที่จับใจผู้ฟังเป็นอย่างมาก เมื่อพระองค์รับสั่งว่า “ข้าพเจ้า ขอบอกว่ายินดีมากที่สุดที่ได้มาอยู่ท่ามกลางเพื่อนภาษาทั้งหลาย”

ทุกคนในที่นั้นลุกขึ้นยืนปรบมือถวายพระเกียรติเป็นเวลานาน ต่อจากนั้นสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ได้พระราชทานโล่ให้เงินจารึกให้เป็นของที่ระลึกแก่สภาภาษากรุงวอชิงตัน ครั้นแล้วเจ้าหน้าที่ได้กราบบังคมทูลเชิญเสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรนิทรรศการของภาษาแห่งนี้ เมื่อได้เวลาพอสมควรสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถได้เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งกลับทำเนียบแบลร์แฮร์รี่ที่ประทับ

อนึ่ง ในค่ำวันที่ ๒๘ นายสุกิจ นิมมานเหมินทร์ เอกอัครราชทูตไทยประจำสหรัฐอเมริกา ได้จัดงานถวายพระกระยาหารค่ำเฉลิมพระเกียรติในโอกาสนี้ บรรดาพลนิกรชาวไทยที่อยู่ในสหรัฐในระหว่างที่สามารรถเดินทางไปยังกรุงวอชิงตันได้ ได้เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทถวายความจงรักภักดีโดยพร้อมเพรียงกัน

๒๘ มิถุนายน ๒๕๑๐

เวลา ๑๐.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยเครื่องบินเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งจากทำเนียบแบลร์แฮร์รี่ ไปยังฐานทัพอากาศแอนดรูส์ มลรัฐแมริแลนด์ ที่ฐานทัพอากาศแห่งนั้น มีเจ้าหน้าที่ชั้นสูงของสหรัฐ อาทิ นายคิน รัลค์ รัฐมนตรีว่าการต่างประเทศ และคนอื่น ๆ รอสั่งเสด็จอยู่เป็นจำนวนมาก

LIRT

นายคีน รัลค์ ได้เข้าเฝ้ารับเสด็จเมื่อทั้งสองพระองค์เสด็จพระราชดำเนินลงจากเครื่องบินเจ็ทที่เมืองวอชิงตัน ดี.ซี. แล้วกล่าวคำกราบบังคมทูลมีความว่า ข้าพระพุทธเจ้าทั้งหลาย รู้สึกปลาบปลื้มภูมิใจที่ได้เฝ้าละออองค์พระบาท และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงเลือกประเทศสหรัฐอเมริกาในการเสด็จ ฯ เยือนครั้งนี้ ข้าพระพุทธเจ้ารู้สึกเป็นพระมหากรุณาธิคุณที่ได้เฝ้าละออองค์พระบาท ได้ทรงพบกับ ประธานาธิบดีแห่งประเทศของข้าพระพุทธเจ้า และทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ประชาชนพลเมืองในสาขาอาชีพต่าง ๆ ได้เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ข้าพระพุทธเจ้าทั้งหลายสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่ได้ทรงมีพระเมตตาพระราชทานพระบรมราชวินิจฉัยในแง่ต่าง ๆ อันทรงคุณประโยชน์เป็นอย่างสูงต่อข้าพระพุทธเจ้า และข้าพระพุทธเจ้าหวังว่าได้เฝ้าละออองค์พระบาททรงทราบว่าการเสด็จ ฯ เยือนสหรัฐอเมริกาครั้งนี้และครั้งก่อน คงจะได้ทรงตระหนักในความนิยมรักใคร่อย่างล้นพ้นที่ชาวอเมริกันมีต่อได้เฝ้าละออองค์พระบาท และมิตรภาพอันยิ่งใหญ่ที่ประชาชนอเมริกันมีต่อประชาชนไทย สหรัฐและประเทศไทยมีส่วนร่วมเสียสละและเสี่ยงต่อภัยอันตรายอันเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อธำรงรักษาไว้ซึ่งเสรีภาพในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ข้าพระพุทธเจ้าและชาวอเมริกันทั้งมวลขอน้อมเกล้า ฯ ถวายความเคารพอันไม่มีวันเสื่อมคลายตลอดจนความปรารถนาดีต่อได้เฝ้าละออองค์พระบาท

ต่อจากนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสตอบว่า เราขอขอบใจในคำกล่าวของท่านรัฐมนตรีว่าการต่างประเทศสหรัฐ ข้าพเจ้าขอแจ้งให้ท่านทราบว่า การมาเยือนสหรัฐรวมหลายครั้งนี้ได้บังเกิดผลดียิ่งยิ่ง แต่แต่ละครั้งก็มีความแตกต่างกันออกไป ประเทศไทยกับสหรัฐนั้น โดยพื้นฐานแล้วมีอุดมคติเหมือนกัน เฉพาะรายละเอียดปลีกย่อยเท่านั้นที่เราต้องพยายามร่วมมือกันให้ใกล้ชิดยิ่งขึ้น เพื่อที่เราจะได้สามารถสร้างสรรค์และธำรงไว้ซึ่งสันติภาพ ตลอดจนสันติภาพอันสถิตสถาพรและความเจริญก้าวหน้าของโลก ข้าพเจ้าขอขอบใจท่านที่ได้ให้การรับรองเราเป็นอย่างดี และขอกล่าวคำว่า “ลาก่อนจนกว่าจะพบกันอีก”

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระกระแสพระราชดำรัสอำนวยการผู้ที่ไม่เสด็จ และได้พระราชทานพระหัตถ์ให้บรรดาผู้ที่ไม่เสด็จสัมผัส แล้วเสด็จพระราชดำเนินขึ้นเครื่องบินพระที่นั่ง ซึ่งได้ออกจากฐานทัพอากาศแอนดรูส์ เวลาประมาณ ๑๑.๑๐ น.

เครื่องบินพระที่นั่ง ที่เป็นราชพาหนะนำพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมประเทศอังกฤษอย่างเป็นทางการส่วนพระองค์ ได้ไปถึงท่าอากาศยานฮีธโรว์ ทางตะวันตกของกรุงลอนดอนเมื่อเวลา ๒๒.๑๐ น. ตามเวลาในประเทศไทย เครื่องบินพระที่นั่งได้แล่นเข้าเทียบใกล้หอดูประทับที่รัฐบาลอังกฤษจัดถวายการรับรอง บุคคลสำคัญที่ไปรอรับเสด็จอยู่ ณ ที่นั้นมี เอิร์ลออฟเวสต์มอร์แลนด์ ราชองครักษ์ของสมเด็จพระนางเจ้าเอลิซาเบธ ซึ่งไปรับเสด็จในฐานะผู้แทนองค์สมเด็จพระราชินีอังกฤษ เซอร์ เนวิลล์ แบลนค์ ผู้แทนนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการต่างประเทศ นายเมอร์เรย์ อธิบดีกรมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศอังกฤษ หม่อมเจ้าเพ็ญนพกุล ระพีพัฒน์ เอกอัครราชทูตไทยประจำประเทศอังกฤษพร้อมด้วยเจ้าหน้าที่สถานทูต และชาวไทยในอังกฤษเป็นจำนวนมากมายังรอรับเสด็จอยู่ ณ ที่นั้น

เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินลงจากเครื่องบินพระที่นั่งแล้ว ได้ทรงมีพระราชปฏิสันถารกับบรรดาผู้ที่ไม่คอยรับเสด็จโดยทั่วถึงกัน แล้วเสด็จพระราชดำเนินไปยังห้องประทับที่รัฐบาลอังกฤษจัดถวาย สองข้างทางมีชาวไทยและนักศึกษาไทยยืนเรียงรายรับเสด็จเปล่งเสียงไชโย แลโบกธงชาติไทย

เมื่อประทับพักผ่อนพระราชอิริยาบถชั่วคราวหนึ่งแล้ว ได้เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งไปยังโรงแรมแกริบบีเยน อันเป็นที่ประทับในระหว่างที่เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมประเทศอังกฤษอย่างเป็นทางการส่วนพระองค์

เสด็จพระราชดำเนินกลับสู่กรุงเทพมหานคร

ตามที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จพระราชดำเนินเยือนสหรัฐอเมริกาและแคนาดา เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๖๖

ทั้งสองพระองค์ได้เสด็จพระราชดำเนินกลับสู่กรุงเทพมหานครแล้ว เมื่อเช้าวันที่ ๔ กรกฎาคม ที่ท่าอากาศยานดอนเมือง มีพระบรมวงศานุวงศ์ ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ทั้งฝ่ายทหารและพลเรือน ทูตต่างประเทศได้ไปรับเสด็จเป็นจำนวนมาก

เครื่องบินพระที่นั่งถึงสนามบินกองทัพอากาศดอนเมืองเมื่อเวลา ๑๑.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินลงจากเครื่องบินพระที่นั่ง เป็นใหญ่ยิ่งสุดถวาย ๒๐ นาที พระสงฆ์เจริญชัยมงคลคาถา กองเกียรติยศทหารบก ทหารเรือ ทหารอากาศ ถวายเคารพ แตรวงบรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงมีพระราชปฏิสันถารแก่พระบรมวงศานุวงศ์ นายกรัฐมนตรี และท่านผู้หญิง ซึ่งไปคอยรับเสด็จที่ลานบินแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จพระราชดำเนินตรวจแถวทหารกองเกียรติยศ เสร็จแล้วได้เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เข้าสู่ที่รับรองของกองทัพอากาศ

ทรงจุกรูปเขียนเครื่องนมัสการบูชาพระรัตนตรัย แล้วทรงปฏิสันถารแก่พระบรมวงศานุวงศ์ องคมนตรี คณะรัฐมนตรี คณะทูตและข้าราชการที่ไปเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท แล้วเสด็จพระราชดำเนินประทับรถยนต์พระที่นั่งออกจากหน้าตึกกองบัญชาการกองทัพอากาศ เลี้ยวซ้ายไปตามถนนกรุงเทพ - สระบุรี ถนนพหลโยธิน ถนนพญาไท เลี้ยวขวาถนนศรีอยุธยา ถนนพระรามที่ ๕ เข้าสู่สำนักจิตรลดาหลวง พระราชวังดุสิต ระหว่างทางที่เสด็จพระราชดำเนินผ่าน มีข้าราชการ นักเรียนและประชาชนคอยรับเสด็จเป็นจำนวนมาก

พันเอก ถนัด คอมันตร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศซึ่งตามเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ในการเสด็จพระราชดำเนินเยือนต่างประเทศได้ตอบคำถามของผู้สื่อข่าว ณ ท่าอากาศยานดอนเมืองว่า ในการเสด็จพระราชดำเนินเยือนต่างประเทศครั้งนี้ทำให้ชาวแคนาดา ชาวอเมริกันและอังกฤษ รู้จักประเทศไทยในแง่ดีขึ้นและทรงบำเพ็ญประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติและประชาชนอย่างมาก ถึงแม้จะไม่มีลักษณะเป็นทางการอย่างคราวก่อน ๆ แต่คราวนี้อาจ

สำคัญไม่น้อยไปกว่าหรืออาจจะมากกว่า เพราะได้ทรงมีโอกาสพบปะสนทนากันเกี่ยวกับประชาชนหลายชั้นหลายเหล่าในต่างประเทศมากมายกว่าคราวที่แล้ว ๆ มา พันเอก ถนัด คอมันตร์ กล่าวว่า นอกจากจะได้ทรงพบปะกับบุคคลหลายชั้นหลายเหล่าแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ยังได้ทรงพบปะกับนายกรัฐมนตรีแคนาดาและภริยา และที่สหรัฐอเมริกาได้ทรงพบกับประธานาธิบดีจอห์นสันและภริยา ได้ทรงทำความคุ้นเคยให้ใกล้ชิดสนิทสนมมากยิ่งขึ้น พันเอก ถนัด คอมันตร์ กล่าวว่า ในการเสด็จพระราชดำเนินเยือนต่างประเทศครั้งนี้ ล้นเกล้าล้นกระหม่อมทั้งสองพระองค์ทรงเหน็ดเหนื่อยมากและรู้สึกว่าจะเหน็ดเหนื่อยกว่า การเสด็จพระราชดำเนินเป็นทางการเสียอีก เพราะต้องมีพระราชดำรัสโดยทรงเตรียมเป็นการล่วงหน้าและไม่ได้เตรียมเป็นจำนวนหลายสิบครั้ง เพื่อรับสั่งกับประชาชนชาวแคนาดาและชาวอเมริกันให้รู้จักประเทศไทยและทราบถึงความคิดเห็นของประชาชนและรัฐบาลไทยโดยทั่วไป พันเอก ถนัด คอมันตร์ ย้ำว่า การเสด็จพระราชดำเนินเยือนต่างประเทศในครั้งนี้ ล้นเกล้าล้นกระหม่อมทั้งสองพระองค์ทรงตรากตรำและเหน็ดเหนื่อยมากเพราะบางครั้งต้องบรรทม เวลา ๐๒.๐๐ น. หรือ ๐๓.๐๐ น. นับว่าพระองค์ได้ปฏิบัติพระราชภารกิจอันสำคัญยิ่ง

△

สาส์นของประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา

สาส์นของประธานาธิบดีจอห์นสัน ซึ่ง ฯพณฯ เดวิด เค.อี. บรูซ เอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาประจำกรุงลอนดอนนำทูลเกล้า ฯ ถวายเมื่อเสด็จ ฯ ถึงกรุงลอนดอน มีความว่า ขอเคาะไต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท

ในการที่ไต้ฝ่าละอองธุลีพระบาทได้เสด็จ ฯ จากสหรัฐไป ไต้ฝ่าละอองธุลีพระบาทได้นำเอาความเคารพอย่างสุดซึ้งและความภักดีของประชาชนชาวอเมริกันไปด้วย การเสด็จเยือนสหรัฐของไต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท ได้มีส่วนช่วยเป็นอย่างมากในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของเราทั้งสอง โดยได้ช่วยกระชับสัมพันธภาพและความเป็นมิตรและอุดมคติร่วมของเราให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น การเสด็จ ฯ มาเยือนสหรัฐทำให้ประชาชนชาวอเมริกันได้มีโอกาสแสดงความนับถือ และแสดงมิตรไมตรีต่อไต้ฝ่าละอองธุลีพระบาทและประชาชนชาวไทย สำหรับข้าพระพุทธเจ้าเองนั้น ข้าพระพุทธเจ้าสำนึกดีถึงคุณค่าที่ได้มีโอกาสทราบถึงทัศนะของไต้ฝ่าละอองธุลีพระบาทเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ มากหลาย ซึ่งชาติของเราทั้งสองมีผลประโยชน์ร่วมกัน ข้าพระพุทธเจ้าปรารถนาที่จะให้ไต้ฝ่าละอองธุลีพระบาทได้ทรงทราบ และข้าพระพุทธเจ้าหวังว่าไต้ฝ่าละอองธุลีพระบาทจะได้นำไปแจ้งให้ประชาชนชาวไทยทราบว่ารัฐบาลและประชาชนชาวสหรัฐสนับสนุน อย่างเต็มที่ในความตั้งใจของเขาทั้งหลายที่จะธำรงรักษาเอกราชและเสรีภาพซึ่งเป็นมรดกอันเก่าแก่ของตนไว้

นางจอห์นสันและข้าพระพุทธเจ้า ขอถวายพระพรและขอให้ไต้ฝ่าละอองธุลีพระบาทเสด็จพระราชดำเนินกลับโดยสวัสดิภาพ

LIRT

เสด็จพระราชดำเนินกลับจากทรงเยือนสหรัฐอเมริกาและแคนาดา

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จพระราชดำเนินกลับสู่กรุงเทพมหานคร เมื่อตอนใกล้เที่ยงวันอังคารที่ ๔ กรกฎาคม ภายหลังที่ได้เสด็จพระราชดำเนินเยือนสหรัฐอเมริกาและแคนาดา ตั้งแต่วันที่ ๖ มิถุนายน

พันเอก ถนัด คอมันตร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ซึ่งตามเสด็จพระราชดำเนินด้วยชี้แจงว่า ในการเสด็จพระราชดำเนินเยือนต่างประเทศครั้งนี้ ทำให้ชาวแคนาดา ชาวอเมริกันและชาวอังกฤษ รู้จักประเทศไทยดีขึ้น และทรงบำเพ็ญประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติและประชาชนเป็นอย่างมาก ถึงแม้จะไม่มีลักษณะเป็นทางการอย่างคราวก่อน ๆ แต่คราวนี้อาจสำคัญไม่น้อยไปกว่าหรืออาจจะมากกว่า เพราะได้ทรงมีโอกาสพบปะสนทนากับประชาชนหลายชั้นหลายเหล่าในต่างประเทศมากมายกว่าคราวที่แล้ว ๆ มา นอกจากนี้ยังได้ทรงพบปะกับนายกรัฐมนตรีแคนาดาและภริยา และที่สหรัฐอเมริกาได้ทรงพบปะกับประธานาธิบดีจอห์นสันและภริยา ได้ทรงทำความคุ้นเคยให้ใกล้ชิดสนิทสนมมากยิ่งขึ้น พันเอก ถนัด คอมันตร์ ย้ำว่าการเสด็จพระราชดำเนินเยือนต่างประเทศครั้งนี้ ล้นเกล้าล้นกระหม่อมทั้งสองพระองค์ทรงตรากตรำและเหน็ดเหนื่อยมาก เพราะบางครั้งต้องบรรทมเวลา ๐๒.๐๐ น. หรือ ๐๓.๐๐ น. นับว่าพระองค์ได้ทรงปฏิบัติพระราชภารกิจอันสำคัญยิ่ง

คำแถลงของรัฐบาลไทยภายหลังการเสร็จสิ้นการเสด็จพระราชดำเนินเยือนสหรัฐอเมริกาและแคนาดา

รัฐบาลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีความยินดีที่จะแจ้งให้ประชาชนชาวไทยทราบว่าในการเสด็จพระราชดำเนินเยือนสหรัฐอเมริกา และแคนาดา ระหว่างวันที่ ๖ มิถุนายน ถึงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๑๐ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงได้รับการต้อนรับเป็นอย่างดีและด้วยไมตรีจิตจาก ฯพณฯ ลินดอน บี. จอห์นสัน ประธานาธิบดีแห่งสหรัฐอเมริกา และมาดาม จอห์นสัน ฯพณฯ

โรแลนด์ มิเชเนอร์ ผู้สำเร็จราชการแคนาดา และมาตามมิเชเนอร์ ตลอดจนรัฐบาล
เทศบาล องค์การเอกชน วิชาชีพ และประชาชนของทั้งสองประเทศ

ทั้งรัฐบาลสหรัฐอเมริกาและรัฐบาลแคนาดาได้เพียรพยายามอย่างเต็มที่ในการจัด
เตรียมถวายการรับเสด็จ ฯ ซึ่งช่วยให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า ฯ
พระบรมราชินีนาถทอดพระเนตรเห็นสิ่งต่าง ๆ มากหลายที่เป็นแบบฉบับของในแต่ละ
ประเทศภายในระยะอันสั้นเท่าที่จะอำนวยให้

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรง
พอพระราชหฤทัยเป็นอย่างมากในอัธยาศัยไมตรี และการถวายการต้อนรับอย่างที่ดีต่อพระองค์
จากบุคคลมากมายหลายตา ตลอดระยะเวลาเสด็จพระราชดำเนิน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรง
ยินดีที่ได้มีโอกาสพบและแลกเปลี่ยนทัศนะ และข้อคิดเห็นกับบุคคลชั้นนำ ซึ่งมีบทบาท
และหน้าที่อันสำคัญในกิจการงานแต่ละด้านของบุคคลเหล่านั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทั้งสอง
พระองค์ทรงรู้สึกประทับใจพระราชหฤทัยที่มีการถวายการต้อนรับอย่างจริงใจ และเต็มใจโดย
มิตรไมตรีจากประชาชนของทั้งสองประเทศนี้ไม่ว่าจะเสด็จไป ณ ที่แห่งใด

การแสดงออกซึ่งมิตรภาพและสันถวไมตรีอันแท้จริงที่มีต่อองค์พระบาทสมเด็จพระ
เจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถนี้ เป็นเครื่องสื่อให้เห็นถึง
ไมตรีจิตที่มีต่อประชาชนชาวไทยทั้งชาติโดยตรงด้วย และก่อให้เกิดความพอใจแก่รัฐบาล
ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นอย่างมาก ทำให้อันเป็นมิตรของประชาชนอเมริกันและ
แคนาดาเช่นนี้ย่อมจะช่วยกระชับความสัมพันธ์อันใกล้ชิดกับประชาชนชาวไทยที่มีอยู่
แล้วให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้นอย่างแน่นอน และจะยังผลให้มีการร่วมมือระหว่างกันกว้างขวางยิ่งขึ้น

รัฐบาลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวใคร่ขอแสดงความขอบคุณ และความชื่นชม
ยินดีอย่างมากมาย ทั่วหน้า ลินดอน บี. จอห์นสัน ประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา และ
มาตามจอห์นสัน ทั่วหน้า โรแลนด์ มิเชเนอร์ ผู้สำเร็จราชการแคนาดา และมาตามมิเชเนอร์
ตลอดจนรัฐบาลและประชาชนสหรัฐอเมริกาและแคนาดา ที่ได้จัดถวายการต้อนรับแด่
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ แห่งประเทศไทย
ในการเสด็จพระราชดำเนินครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง

LIRT

การประชุมคณะมนตรีเอเชียแปซิฟิก

การประชุมระดับรัฐมนตรีครั้งที่ ๒ ของคณะมนตรีเอเชียแปซิฟิก ซึ่งประกอบด้วย ออสเตรเลีย สาธารณรัฐจีน ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี มาเลเซีย นิวซีแลนด์ ฟิลิปปินส์ ประเทศไทย และสาธารณรัฐเวียดนามรวมทั้งผู้สังเกตการณ์จากราชอาณาจักรลาว ซึ่งมีขึ้นที่กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน และได้แถลงการณ์ร่วมว่า บรรยากาศตลอดระยะเวลาการประชุมเพื่อปรึกษาหารือได้เป็นอย่างดีและมีความเข้าใจด้วยดี ได้มีการแลกเปลี่ยนทัศนะอย่างเสรีและตรงไปตรงมาในเรื่องที่มีผลประโยชน์และความสนใจร่วมกัน ในเจตนารมณ์แห่งความเป็นปึกแผ่น และความเข้าใจซึ่งกันและกันในประเทศเอเชียแปซิฟิก ในกิจกรรมอันเกี่ยวกับความพยายามของมนุษย์ทุก ๆ ด้าน ซึ่งคลุมไปถึงการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม บรรดารัฐมนตรีแสดงความชื่นชมที่การประชุมเอเชียแปซิฟิกได้เปิดช่องทางเพียงพอไว้ให้มีการแลกเปลี่ยนทัศนะอันแตกต่างในปัญหาใด ๆ ได้อย่างเกิดผล และได้กล่าวถึงการอุทิศตนเพื่ออุดมการณ์ร่วมกันเพื่อสันติภาพเสรีภาพและความผาสุกและโดยคำนึงถึงความจำเป็นที่จะกระชับความเป็นปึกแผ่นที่มีอยู่แล้วให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น ฉะนั้น จึงได้แสดงความมุ่งมั่น

๑. เพื่อพิทักษ์บูรณภาพและเอกราชของชาติจากการคุกคามไม่ว่าประเทศใด
๒. เพื่อธำรงและเสริมสร้างสถาบันแห่งสังคมเสรีในรูปที่เหมาะสมที่สุดตามความจำเป็นและสถานะของประชากร

๓. เพื่อเร่งรัดความเจริญทางวัตถุและเศรษฐกิจ แห่งภูมิภาคในเจตนารมณ์แห่งความร่วมมืออย่างทักทายกัน ทั้งนี้เพื่อเสริมสร้างรากฐานสำหรับสังคมอันรุ่งเรืองของประชากรแห่งชาติในเอเชียแปซิฟิก

๔. เพื่อให้มีความเข้าใจกัน และสำนึกอย่างกว้างขวางและลึกซึ้งยิ่งขึ้นในมรดกวัฒนธรรมและอารยธรรมของประชาชาติในภูมิภาคโดยไม่มีการเลือกปฏิบัติเกี่ยวกับเชื้อชาติผิวหรือความเชื่อถือ

๕. เพื่อรักษาไว้ซึ่งความร่วมมืออันใกล้ชิดและบังเกิดผลกับประชาชาติ และองค์การอื่น ๆ ที่มีวัตถุประสงค์คล้ายคลึงกัน.

LIRT

ที่ปรึกษาพิเศษประธานาธิบดีแห่งสหรัฐอเมริกาเข้าพบนายกรัฐมนตรี

เมื่อบ่ายวันพุธที่ ๒๖ ก.ค. ศกนี้ นายคลา คิลฟอร์ด และพลเอก แม็กซเวลล์ ดี. เทเลอร์ ที่ปรึกษาพิเศษของประธานาธิบดีแห่งสหรัฐอเมริกา ซึ่งอยู่ในระหว่างการเยี่ยมประเทศต่าง ๆ ที่มีทหารปฏิบัติการอยู่ในสาธารณรัฐเวียดนาม ได้เข้าพบจอมพล ถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรีที่ทำเนียบรัฐบาล นายกรัฐมนตรีได้ต้อนรับหลังจากนั้น ได้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอันเป็น ประโยชน์ซึ่งกัน และ กันเกี่ยวกับสถานการณ์ทั่วไป ในภูมิภาคส่วนนี้โดยเฉพาะในสถานการณ์เวียดนาม การหารือกันครั้งนี้ใช้เวลาถึง ๔ ชั่วโมง

พลเอก ถนอม คอมนันท์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศชี้แจงแก่ผู้สื่อข่าวว่า การหารือกันเมื่อวันพุธเป็นการหารือเกี่ยวกับสถานการณ์ทั่วไปในเวียดนามและภูมิภาคส่วนนี้ และพยายามหาทางแก้ไขให้เสร็จลุกลงไปด้วยดีและโดยเร็ว

เมื่อเช้าวินศุภฤกษ์ที่ ๒๘ ก.ค. ได้มีการปรึกษาหารือกันอีกครั้งหนึ่งระหว่างนายกรัฐมนตรี กับเจ้าหน้าที่ชั้นผู้ใหญ่ในวงการรัฐบาลไทยกับพลเอก แม็กซเวลล์ เทเลอร์ และ นายคลา คิลฟอร์ด ที่ทำเนียบรัฐบาล

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้แถลงแก่ผู้สื่อข่าวถึงผลการประชุมครั้งนี้ว่า เป็นการประชุมต่อการประชุมเมื่อวันพุธ ซึ่งในการหารือกันนี้ ผู้แทนพิเศษของประธานาธิบดีสหรัฐได้มาแจ้งให้ทราบถึงความคิดเห็นของรัฐบาลอเมริกัน และรับฟังความคิดเห็นของรัฐบาลไทย เพื่อนำไปเสนอต่อรัฐบาลสหรัฐ และจะต้องมีการติดต่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันต่อไป ไม่ใช่เรื่องต้องการคำตอบโดยทันที กล่าวโดยสรุปแล้ว การเดินทางมาหารือกับรัฐบาลไทยของผู้แทนพิเศษของประธานาธิบดีจอห์นสันครั้งนี้ ทำให้มีความเข้าใจกันดียิ่งขึ้นระหว่างรัฐบาลของประเทศทั้งสอง.

ชี้แจงกรณีนายธนาคารพาณิชย์วิตกภาวะเงินเฟ้อ

เมื่อวันที่ ๒๖ ก.ค. ศกนี้ ดร. เสริม วินิจฉัยกุล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ได้ชี้แจงแก่ผู้สื่อข่าวกรณีที่นายธนาคารพาณิชย์วิตกภาวะการเงินกำลังจะเฟ้อ เพราะ

ทหารต่างชาติได้นำเงินคอลลาร์มาใช้ในตลาดมากขึ้นว่า การที่มีเงินคอลลาร์มาใช้กันนั้นไม่
มีผลกระทบกระเทือนต่อเสถียรภาพทางการเงินของประเทศไทยอย่างใด และขณะนี้ก็ยังไม่มี
ปรากฏภาวะเงินเฟ้อ เนื่องจากมีระบบการควบคุมการเงินอยู่แล้ว รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
การคลังชี้แจงต่อไปว่า เงินคอลลาร์ที่นำมาใช้ในตลาดนั้น ส่วนใหญ่เงินเป็นพื้นที่นักท่องเที่ยวนำ
มาซื้อสิ่งของ เวลานี้ประเทศไทยเราได้มีการชักชวนนักท่องเที่ยวให้เข้ามา มาก ๆ เพื่อต้อง
การเงินตราต่างประเทศ ส่วนที่ว่าการของเงินบาทลดลงนั้น ดร. เสริม วิณิชยกุล กล่าวว่า
ขณะนี้ค่าของเงินลดลงทุกประเทศ สาเหตุเนื่องมาจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจและความ
เจริญของบ้านเมืองมีมากขึ้น

การพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ

คณะกรรมการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญได้พิจารณาตัวร่างรัฐธรรมนูญเสร็จเรียบ
ร้อยแล้ว และจะเสนอเข้าสู่การพิจารณาของที่ประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญในวาระที่ ๒ ต่อไป
ในเร็ว ๆ นี้

ทั้งนี้ พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ ประธานคณะ
กรรมการ ได้ประทานสัมภาษณ์แก่ผู้สื่อข่าวภายหลังการประชุมคณะกรรมการ ณ พระ
ที่นั่งอนันตสมาคมเมื่อวันที่ ๑๓ ก.ค. ศกนี้ ว่าการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญของคณะกรรมา
ธิการได้เสร็จเรียบร้อยแล้วทุกประการ และได้เสนอเข้าสู่การพิจารณาของที่ประชุมสภา
ร่างรัฐธรรมนูญภายหลังจากที่ได้มีการจัดพิมพ์ตัวร่างทั้งหมด

พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ ได้ทรงชี้แจงตอบข้อ
กราบทูลถามของผู้สื่อข่าวต่อไปว่า ในการประชุมของคณะกรรมการครั้งสุดท้ายนี้ ที่
ประชุมได้พิจารณาปัญหาที่ว่าสมควรจะมีบทบัญญัติรับรองคำสั่งตามอำนาจมาตรา ๑๗ แห่ง
รัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักรไว้ในร่างรัฐธรรมนูญหรือไม่ ซึ่งในที่สุดที่ประชุมคณะ
กรรมการเห็นสมควรบัญญัติรับรองไว้ในบทเฉพาะกาล โดยบัญญัติว่าให้คำสั่งตามมาตรา
๑๗ แห่งรัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักรมีผลใช้บังคับต่อไป

ผู้สื่อข่าวกราบทูลถามต่อไปว่า เมื่อพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญเสร็จเรียบร้อยแล้ว
เช่นนี้ หน้าที่ของคณะกรรมการถือว่าสิ้นสุดลงแล้วหรือไม่ พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ

กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ ทรงตอบว่า คณะกรรมการมีหน้าที่จะต้องคอยชี้แจงตอบข้อซักถามของสมาชิกในที่ประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญต่อไป.

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรชี้แจงเรื่องระเบียบสร้างตึกที่ทำการรัฐสภา

เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๑๐ นายประสิทธิ์ ศรีสุชาติ รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้แถลงแก่ผู้สื่อข่าวกรมประชาสัมพันธ์ ที่ขอทราบข้อเท็จจริงกรณีที่มีข่าวว่า จะมีการระเบียบสร้างตึกที่ทำการรัฐสภาแห่งใหม่ ซึ่งกำหนดสร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นที่ประชุมร่วมระหว่างสภาผู้แทนราษฎรกับวุฒิสภา ณ บริเวณตอนเหนือของพระที่นั่งอนันตสมาคมว่า เป็นความจริงที่มีการระเบียบสร้างตึกที่ทำการรัฐสภาแห่งใหม่ ณ บริเวณดังกล่าว ทั้งนี้มีผลสืบเนื่องมาจากการประชุมของคณะกรรมการพิจารณาสร้างตึกที่ทำการรัฐสภาเมื่อไม่นานมานี้ การประชุมครั้งนั้นได้มีการมอบหมายให้เสนอแนะว่า การสร้างตึกรัฐสภาเป็นเรื่องใหญ่ เมื่อจะมีการสร้างทั้งนี้ ก็ควรทำให้เป็นสง่าราศรีสมกับเป็นสถานที่สำคัญของประเทศอีกประการหนึ่ง สถานที่ซึ่งจะเป็นที่สร้างตามโครงการที่กำหนดไว้ ก็เป็นที่ที่อยู่ในเขตพระราชฐาน รู้สึกว่าจะไม่เหมาะสม นายประสิทธิ์ ศรีสุชาติ กล่าวว่า จากข้อเสนอแนะดังกล่าว คณะกรรมการจึงได้ทำเรื่องไปยังคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการสร้างตึกที่ทำการรัฐสภาหรือที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาอีกครั้งหนึ่ง และในที่สุด คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ระเบียบการสร้างตึกที่ทำการรัฐสภาในบริเวณตอนเหนือของพระที่นั่งอนันตสมาคม และให้จัดหาสถานที่สร้างใหม่ นายประสิทธิ์ ศรีสุชาติ เปิดเผยว่า สำหรับสถานที่สร้างใหม่ของตึกที่ทำการรัฐสภานั้น คณะรัฐมนตรีได้มีมติแล้วว่า เห็นควรพิจารณาสร้างขึ้นในที่ดินของกรมการสัตว์ทหารบก

ผู้สื่อข่าวกรมประชาสัมพันธ์เรียนถามว่า เมื่อจะต้องย้ายสถานที่สร้างใหม่ แบบแปลนแผนผังที่กำหนดไว้เดิมจะต้องเปลี่ยนแปลงหรือไม่ รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรชี้แจงว่า เป็นที่เข้าใจว่า แบบแปลนแผนผังอาจต้องเปลี่ยนแปลงใหม่ให้เหมาะกับสถานที่สร้างก็ได้ เพราะที่ดินของกรมการสัตว์ทหารบกซึ่งมีอยู่ เป็นบริเวณกว้างกว่าที่เดิมมาก นอกจากนั้นเมื่อไปสร้าง ณ ที่ใหม่ การสร้างอาจทำเต็มรูปของรัฐสภา ก็มีที่ประชุมของสภาทั้งสอง และที่ประชุมร่วม ตลอดจนที่ทำการของสำนักงานเลขาธิการสภาและอื่นๆ

ผู้สื่อข่าวขอทราบว่า เมื่อย้ายสถานที่สร้างไปอยู่ที่อื่นและการสร้างรัฐสภาอาจทำได้รูป
หมายความว่า จะย้ายรัฐสภาจากพระที่นั่งอนันตสมาคมไปอยู่ ณ ที่ใหม่ใช่หรือไม่ ได้รับคำ
ตอบว่า ถ้าเหตุการณ์เป็นเช่นนั้น รัฐสภาอาจย้ายจากพระที่นั่งอนันตสมาคมไปอยู่ ณ ที่
สร้างใหม่

ผู้สื่อข่าวกรมประชาสัมพันธ์เรียนถามอีกว่า สำหรับพระที่นั่งอนันตสมาคมซึ่งเป็น
ที่ประชุมรัฐสภาอยู่ในปัจจุบัน การที่จะย้ายรัฐสภาไปอยู่ ณ ที่ใหม่ในอนาคต ยังมีความ
จำเป็นที่จะต้องใช้สถานที่แห่งนี้ในกิจการของรัฐสภาต่อไปอีกหรือไม่ นายประสิทธิ์ ศรีสุชาติ
รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรตอบว่า เมื่อมีการสร้างรัฐสภาเต็มรูป ความจำเป็นที่จะ
ใช้พระที่นั่งอนันตสมาคมก็หมดไป อย่างไรก็ดี เรื่องนี้เป็นเรื่องของอนาคตที่ไม่อาจจะ
ทราบแน่นอนในขณะนี้ได้

ต่อคำถามของผู้สื่อข่าวกรมประชาสัมพันธ์ที่ขอทราบว่า ได้เริ่มพิจารณาเตรียมการ
ที่จะสร้างถาวรรัฐสภา ณ ที่แห่งใหม่แล้วหรือยัง รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกล่าวว่า
ขณะนี้ยังมิได้พิจารณาคำเนินการแต่อย่างใด และเท่าที่ทราบการที่คณะรัฐมนตรีเห็นควรให้
ใช้ที่ดินของกรมการสัตว์ทหารบกเป็นที่สร้างถาวรที่ทำการรัฐสภานั้น เลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ก็ได้แจ้งเรื่องให้กระทรวงกลาโหมได้รับทราบด้วยแล้ว

ผู้สื่อข่าวเรียนถามถึงความริเริ่มที่จะให้มีการสร้างรัฐสภาที่เต็มรูปขึ้นใช้แทนพระ
ที่นั่งอนันตสมาคมมีมาตั้งแต่เมื่อใด นายประสิทธิ์ ศรีสุชาติ ชี้แจงว่า ความดำริที่จะสร้าง
ถาวรที่ทำการรัฐสภาใหม่นั้นมีมานานแล้ว ก็ตั้งแต่สมัยรัฐบาลของพลเอกพระยาพหลพล
พยุหเสนา หรือในสมัยที่เจ้าพระยาศรีธรรมมาธิเบศ เป็นประธานสภา เป็นต้นมา

ผู้สื่อข่าวกรมประชาสัมพันธ์เรียนถามในท้ายที่สุดว่า เนื่องจากจะต้องย้ายสถานที่
สร้างรัฐสภาแห่งใหม่อันเป็นขณะเดียวกันกับการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญได้เกือบหน้าไปมาก
แล้ว และการกระทรวงมหาดไทยก็กำลังเตรียมจัดร่างกฎหมายเลือกตั้งเพื่อการเลือกตั้งต่อไป
ด้วยนั้น ขอทราบว่า เนื่องจากหลักการของรัฐธรรมนูญฉบับใหม่กำหนดให้มีสองสภา
สำหรับพระที่นั่งอนันตสมาคมจะเพียงพอสำหรับการประชุมร่วมกันหรือไม่ นายประสิทธิ์

ศรีสุชาติ รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรตอบว่า สำหรับพระที่นั่งอนันตสมาคมนั้น รู้สึกว่าจากสภาพที่เป็นอยู่คงพอสำหรับการประชุมของแต่ละสภา แต่ถ้าเป็นการประชุมร่วมระหว่างสภาทั้งสองแล้ว รู้สึกว่าสถานที่อาจไม่พอ และได้เปิดเผยว่าเพื่อเป็นการเตรียมรับเหตุการณ์ในอนาคต ทางสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้ติดต่อขอให้กรมโยธาเทศบาลมาช่วยพิจารณา คัดแปลงสถานที่ เพื่อให้ใช้เป็นที่พักประชุมร่วมของสภาต่อไป

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรชี้แจงการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญในวาระที่ ๒ และที่ ๓

เมื่อวันที่ ๒๘ ก.ค. ๒๕๑๐ นายประเสริฐ บัทมะสุคนธ์ เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้ให้สัมภาษณ์แก่ผู้สื่อข่าวกรมประชาสัมพันธ์ที่ขอทราบเรื่องการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญซึ่งผ่านการแก้ไขจากคณะกรรมการมาแล้วว่า ร่างรัฐธรรมนูญที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้วนั้น ในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ ได้ตรวจแก้ถ้อยคำเสร็จเรียบร้อยแล้ว จะได้นำร่างรัฐธรรมนูญให้เลขาธิการคณะกรรมการตรวจพิจารณาอีกชั้นหนึ่ง ก่อนที่คณะกรรมการจะเสนอร่างที่สมบูรณ์ไปยังประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งยังไม่อาจกำหนดได้ว่า การตรวจพิจารณาของคณะกรรมการจะใช้เวลานานน้อยเพียงใด ภาระหน้าที่ของคณะกรรมการในการเสนอร่างรัฐธรรมนูญต่อสภาร่างรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาในวาระที่ ๒ และที่ ๓ ตามลำดับนั้น คณะกรรมการจะต้องแสดงร่างเดิมและแก้ไขเพิ่มเติม ว่ามีการแก้ไขหรือไม่มีการแก้ไขในมาตราใดบ้าง ถ้ามีการแปรรูปคดีและมติของคณะกรรมการเกี่ยวกับถ้อยคำแปรรูปคดีนั้นเป็นประการใด หรือมีการสงวนคำแปรรูปคดีหรือการสงวนความคิดเห็นของกรรมการ ก็จะต้องระบุไว้ในรายงานด้วย นายประเสริฐ บัทมะสุคนธ์ กล่าวว่า เมื่อประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญได้รับร่างอันสมบูรณ์จากคณะกรรมการมาแล้ว ได้กำหนดที่จะส่งร่างรัฐธรรมนูญให้สมาชิกมีโอกาสศึกษาล่วงหน้าประมาณ ๑๕ วัน ก่อนที่จะเริ่มพิจารณาในวาระ ๒ ต่อไป

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ชี้แจงว่า การพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญในวาระที่ ๒ และที่ ๓ แตกต่างจากกฎหมายธรรมดา กล่าวคือการพิจารณากฎหมายธรรมดา เมื่อจบการ

พิจารณาในวาระที่ ๒ แล้ว ก็ให้ลงมติในวาระที่ ๓ ว่าเห็นควรประกาศให้เป็นกฎหมายหรือไม่ ส่วนการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญนั้น เมื่อจบการพิจารณาในวาระที่ ๒ แล้ว จะต้องให้เวลาแก่สมาชิกไม่น้อยกว่า ๑๐ วัน และไม่เกิน ๓๐ วัน นับจากวันที่เสร็จการพิจารณาในวาระที่ ๒ จึงจะมีการลงมติก่อนในวาระที่ ๓ สำหรับการพิจารณาในวาระที่ ๓ นี้ ยังให้โอกาสแก่สมาชิกที่จะอภิปรายได้อีก แต่จำกัดให้อภิปรายเฉพาะในประเด็นที่ว่า จะให้เสนอร่างรัฐธรรมนูญต่อสภาร่างรัฐธรรมนูญในฐานะรัฐสภาหรือไม่ ถ้าเป็นกรณีที่สภาลงมติให้เสนอร่างรัฐธรรมนูญในฐานะรัฐสภาก็ให้ประธานสภาดำเนินการตามมติโดยไม่ชักช้า หากเป็นกรณีที่สภาลงมติในวาระที่ ๓ ไม่ให้เสนอร่างรัฐธรรมนูญต่อสภาร่างรัฐธรรมนูญในฐานะรัฐสภาแล้ว ก็ให้ดำเนินการร่างรัฐธรรมนูญใหม่เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรชี้แจงอีกว่า เมื่อจบวาระที่ ๓ แล้ว สมาชิกสภาจะไปทำหน้าที่ในฐานะรัฐสภาหรือนิติบัญญัติ เพื่อพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญต่อไปการทำหน้าที่นิติบัญญัตินี้ การอภิปรายหรือการลงมติของสมาชิกให้จำกัดอยู่เฉพาะในประเด็นที่ว่า ให้นำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย เพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยให้ประกาศใช้หรือไม่ การประชุมเพื่อทำหน้าที่รัฐสภาดังกล่าว จะต้องต้องมีสมาชิกเข้าประชุม ๓ ใน ๔ ของสมาชิกทั้งหมด การลงมติว่าจะให้นำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธยนั้น จะต้องได้เสียงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิกทั้งหมด และการออกเสียงลงมติในกรณีนี้ ประธานสภาจะให้เรียกชื่อสมาชิกตามลำดับอักษรให้ออกเสียงลงคะแนนเป็นรายบุคคล ซึ่งเป็นวิธีการที่พิเศษกว่ากฎหมายธรรมดา

ผู้สื่อข่าวกรมประชาสัมพันธ์เรียนถามว่า พอจะประมาณได้หรือไม่ว่า การพิจารณาในวาระที่ ๒ และที่ ๓ จะใช้เวลานานเท่าใด ได้รับคำตอบว่า เป็นการยากที่จะคาดหมาย เพราะการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้วนั้น สภาจะต้องพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญเรียงตามลำดับมาตรา คือเริ่มจากชื่อร่างรัฐธรรมนูญ คำปรารภ เป็นต้นไป ซึ่งการร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่มีอยู่ทั้งสิ้น ๑๘๓ มาตรา เมื่อพิจารณาเรียงลำดับมาตราเสร็จแล้ว สภาร่างรัฐธรรมนูญจะต้องพิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง

การพิจารณาทั้งร่างโดยสรุปนี้ สมาชิกอาจเสนอแก้ไขเพิ่มเติมด้วยก็ได้ แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อความใคมิได้ นอกจากเนื้อความที่เห็นว่าขัดแย้งกันอยู่เท่านั้น

ต่อคำถามของผู้สื่อข่าวกรมประชาสัมพันธ์ที่ขอทราบว่ สำหรับปัญหาความคุ้มครองของการใช้มาตรา ๑๗ ความธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร ซึ่งนายกรัฐมนตรีเป็นผู้สั่งใช้โดยมติคณะรัฐมนตรีนั้นได้ระบุไว้ในร่างรัฐธรรมนูญ ฉบับใหม่ ประการใดหรือไม่ นายประเสริฐ บัทมะสุคนธ์ กล่าวว่า ปัญหาของมาตรา ๑๗ นี้ คณะกรรมาธิการได้ระบุไว้ในบทเฉพาะกาลแล้ว มีข้อความว่า บรรดาคำสั่งซึ่งนายกรัฐมนตรีได้สั่งการโดยอ้างมาตรา ๑๗ แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร ให้คงมีผลบังคับต่อไป ผู้สื่อข่าวกรมประชาสัมพันธ์เรียนถามอีกว่า เมื่อประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่แล้ว ฐานะของสภาร่างรัฐธรรมนูญจะเป็นอย่างไรต่อไป ได้รับคำชี้แจงว่า เมื่อประกาศใช้รัฐธรรมนูญแล้วสภาพของสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญที่เป็นอยู่ในขณะนี้ก็จะหมดไป ทั้งนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภาขึ้น แทนภายใน ๑๕ วัน เพื่อทำหน้าที่รัฐสภาต่อไป จำนวนสมาชิกของวุฒิสภานี้มี ๑๒๐ คน ต่อจากนั้น ก็ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรภายในกำหนด ๒๔๐ วัน นับจากวันที่ประกาศใช้รัฐธรรมนูญ

ต่อคำถามของผู้สื่อข่าวที่ขอทราบว่ ได้เริ่มเตรียมรัฐพิธีพระราชทานรัฐธรรมนูญ ฉบับใหม่แล้วหรือยัง นายประเสริฐ บัทมะสุคนธ์ ตอบว่า ขณะนี้ยังมิได้เตรียมการ เข้าใจว่ารัฐพิธีนี้ ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งจะเป็นผู้รับสนองพระบรมราชโองการประกาศใช้ จะได้ปรึกษาหารือเรื่องนี้กับรัฐบาลเมื่อโอกาสนั้นมาถึง เมื่อผู้สื่อข่าวกรมประชาสัมพันธ์เรียนถามว่า เนื่องจากการสร้างตึกที่ประชุมร่วมของสภาทางบริเวณตอนเหนือของพระที่นั่งอนันตสมาคมต้องระงับไป โดยจะไปสร้างขึ้นในที่ดินของกรมการศัหวทหารบกแทนนั้น ขอทราบว่ พระที่นั่งอนันตสมาคมจะใช้เป็นที่ประชุมร่วมของวุฒิสภา และสภาผู้แทนราษฎรที่จะเลือกตั้งขึ้นมา หลังจาก ประกาศใช้รัฐธรรมนูญแล้วนั้นพอหรือไม่ เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกล่าวว่า เรื่องนี้ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้เสนอ

ไปยังคณะรัฐมนตรีขอปรับปรุงสถานที่ประชุมให้พอกับการประชุม ร่วม ของสภา ทั้งสองใน
อนาคต และได้รับอนุมัติในหลักการจากคณะรัฐมนตรีแล้ว จะมอบให้กรมโยธาเทศบาล
เป็นผู้พิจารณาออกแบบและปรับปรุงสถานที่ประชุมต่อไป เพราะกว่าจะสร้างรัฐสภาที่เต็ม
รูปขึ้น ณ ที่ใหม่ จะต้องใช้เวลาอีกหลายปี การปรับปรุงพระที่นั่งอนันตสมาคมเพื่อใช้เป็น
ที่ประชุมร่วมของสภาในอนาคตนั้น จะมีที่นั่งของสมาชิกทั้งสิ้นประมาณ ๓๕๐ ที่นั่ง ส่วน
เรื่องการสร้างตึกรัฐสภาเต็มรูปในที่ดินของกรมการสัตว์ทหารบก คณะกรรมการซึ่งคณะ
รัฐมนตรีแต่งตั้งขึ้น จะได้พิจารณาคำเนินการต่อไป โดยเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้ง
ให้กระทรวงกลาโหมทราบเกี่ยวกับเรื่องสถานที่สร้างแล้ว

ผู้สื่อข่าวกรมประชาสัมพันธ์ได้เรียนถามในที่สดถึงการเตรียมจัดการประชุมสหภาพ
รัฐสภาแห่งเอเชียขึ้นในประเทศไทย นายประเสริฐ บัททะสุคนธ์ เลขาธิการสภาผู้แทน
ราษฎรกล่าวว่า ในวันพฤหัสบดีหน้าจะได้มีการแต่งตั้งกรรมการหน่วยรัฐสภาไทยใน
สหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชีย เพื่อดำเนินการจัดเตรียมการประชุม ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติ
ให้หน่วยราชการต่างๆ ให้ความร่วมมือในการจัดการประชุมดังกล่าวแล้ว การประชุม
สหภาพรัฐสภาแห่งเอเชียในประเทศไทยครั้งนี้ จะประชุมระหว่างวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน
ถึงวันที่ ๔ ธันวาคม ศกนี้ จะมีประเทศสมาชิกและประเทศผู้สังเกตการณ์มาร่วมประชุม
๑๕ ประเทศ

△

